[2025] 1 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 313: 2025 ਆਈ.ਐਨ.ਐਸ.ਸੀ. 36

ਗ੍ਰੇਟਰ ਮੁੰਬਈ ਨਗਰ ਨਿਗਮ ਅਤੇ ਹੋਰ।

ਬਨਾਮ

ਸੈਂਚੁਰੀ ਟੈਕਸਟਾਈਲਜ਼ ਐਂਡ ਇੰਡਸਟਰੀਜ਼ ਲਿਮਟਿਡ ਅਤੇ ਹੋਰ।

(2023 ਦੀ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 6667)

07 ਜਨਵਰੀ 2025

[ਵਿਕਰਮ ਨਾਥ* ਅਤੇ ਪ੍ਰਸੰਨਾ ਬੀ. ਵਰਲੇ, ਜੇ.ਜੇ.]

ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਮੁੱਦਾ

ਇਹ ਮੁੱਦਾ ਉੱਠਿਆ ਕਿ ਕੀ ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਬੰਬੇ ਇੰਪਰੂਵਮੈਂਟ ਟਰੱਸਟ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ ਐਕਟ, 1925 ਦੀ ਧਾਰਾ 51 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਲੀਜ਼ ਦੇਣ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਸੀ; ਅਤੇ ਕੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇਰੀ ਅਤੇ ਰੁਕਾਵਟਾਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰ ਰਹੀ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਕਾਰਨ 1955 ਵਿੱਚ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ ਸੀ ਜਦੋਂ ਕਿ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ 61 (61) ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਦੇਰੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 2016 ਵਿੱਚ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ।

ਸਿਰਲੇਖ

ਬੰਬਈ ਇੰਪਰੂਵਮੈਂਟ ਟਰੱਸਟ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ ਐਕਟ, 1925 – ਐਸ.ਐਸ.48, 51 – ਮੁੰਬਈ ਮਿਉਂਸਪਲ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1888 – ਐਸ.527 – ਬੰਬਈ ਸੁਧਾਰ ਐਕਟ, 1898 – ਐਸ.32 ਬੀ – ਗਰੀਬ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਸਕੀਮ-ਪੀਸੀਏਐਸ – ਲੀਜ਼ ਦੀ ਡਿਫਾਲਟ ਅਤੇ ਨਿਰਧਾਰਨ - ਆਵਾਜਾਈ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ - 1918 ਵਿੱਚ, ਪੀ.ਸੀ.ਏ.ਐਸ ਨੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਲਈ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦਿੱਤੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕੁੱਲ 980 ਕਮਰਿਆਂ ਅਤੇ 20 ਦੁਕਾਨਾਂ ਵਾਲੇ ਗਰੀਬ ਵਰਗ ਦੇ ਘਰਾਂ ਦੇ 44 ਬਲਾਕਾਂ ਦੀ ਉਸਾਰੀ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਨੇ 1925 ਤੱਕ 476 ਰਿਹਾਇਸ਼ਾਂ ਅਤੇ 10 ਦੁਕਾਨਾਂ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਕੀਤਾ, ਜੋ ਕਿ 1925 ਦੇ ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਗਏ ਲੀਜ਼ - 1898 ਐਕਟ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੀ ਪੂਰਵ-ਸ਼ਰਤ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਵਜੋਂ ਸੀ - ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਨੇ ਨੋਟੀਫਾਈਡ ਸਕੀਮ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲੀ ਲਈ 1925 ਐਕਟ ਤਹਿਤ ਇੰਪਰੂਵਮੈਂਟ ਟਰੱਸਟ ਨੂੰ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕਰ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ - ਮਤੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਬਲਾਕ -ਬੀ ਅਤੇ ਬਲਾਕ -ਸੀ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਰੱਖਿਆ ਜਾਣਾ ਸੀ - ਬਲਾਕ -ਬੀ ਨੂੰ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 - ਬਲਾਕ -ਏ ਦੀ ਲੀਜ਼ ਬਾਰੇ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕੰਪਨੀ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ 28 ਸਾਲਾਂ ਦਾ, ਜੋ 1955 ਵਿੱਚ ਖਤਮ ਹੋਣਾ ਸੀ - 51 ਸਾਲਾਂ ਲਈ, ਨਾ ਤਾਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਨੇ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕੋਈ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ - 2006 ਵਿੱਚ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਨੇ 1888 ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 527 ਦੇ ਤਹਿਤ ਨੋਟਿਸ ਦਿੱਤਾ।

---

* ਲੇਖਕ

ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ 28 ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਲੀਜ਼ ਮਿਆਦ ਖਤਮ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਉਕਤ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿਣ 'ਤੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਹੋਵੇਗਾ - ਹਾਲਾਂਕਿ, ਕਦੇ ਵੀ ਕੋਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ - ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਨੇ 2014 ਅਤੇ 2016 ਵਿੱਚ ਰਸਮੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਕੋਈ ਕਾਰਵਾਈ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ - ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਨੇ ਫਿਰ 2016 ਵਿੱਚ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ - ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਪਲਾਟ ਦੀ ਰਸਮੀ ਆਵਾਜਾਈ ਨੂੰ ਚਲਾਉਣ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ - ਸਥਿਰਤਾ:

ਆਯੋਜਿਤ: ਟਿਕਾਊ ਨਹੀਂ - ਲੀਜ਼ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੇ ਨਿਯਮ ਅਤੇ ਸ਼ਰਤਾਂ ਇਹ ਨਹੀਂ ਦਰਸਾਉਂਦੀਆਂ ਕਿ ਲੀਜ਼ ਦੀ ਮਿਆਦ ਖਤਮ ਹੋਣ 'ਤੇ, 28 ਸਾਲ ਪੂਰੇ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਨੂੰ ਉਕਤ ਜ਼ਮੀਨ ਦੱਸਣ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਹੋਣਗੇ - ਨਾ ਤਾਂ ਬੋਰਡ ਦਾ ਮਤਾ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਲੀਜ਼ ਡੀਡ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਲਾਗੂ ਕਾਨੂੰਨੀ ਢਾਂਚੇ ਨੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਸੰਚਾਰ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਅਪੀਲਕਰਤਾ 'ਤੇ ਕੋਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਲਗਾਈ - ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਗਲਤ ਸਮਝਿਆ 1925 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 48 (ਏ) ਅਤੇ 51 (2) ਦੀ ਸਦਭਾਵਨਾਪੂਰਨ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸੰਗਿਕ ਵਿਆਖਿਆ ਅਤੇ ਲੀਜ਼ ਡੀਡ ਵਿੱਚ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਅਣਹੋਂਦ, ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਲੀਜ਼ ਦੀ ਮਿਆਦ ਖਤਮ ਹੋਣ 'ਤੇ ਟਰਾਂਸਪੋਰਟ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ - ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦੇਣ ਦੀ ਬਜਾਏ ਕਿ ਧਾਰਾ 51 (2) ਵਿੱਚ "ਦੱਸਣ" ਦਾ ਮਤਲਬ ਹਮੇਸ਼ਾ ਬਿਨਾਂ ਸ਼ਰਤ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਹੈ, ਇਹ ਸਮਝਣਾ ਵਧੇਰੇ ਉਚਿਤ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸਿਰਫ ਉਥੇ ਹੀ ਆਵਾਜਾਈ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਅਤੇ ਪਾਲਣਾ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨਾਲ ਮੇਲ ਖਾਂਦੀ ਹੈ - ਕਿਸੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਾਨੂੰਨੀ ਆਦੇਸ਼ ਜਾਂ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀ ਸ਼ਰਤ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ, ਲੀਜ਼ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਤ 'ਤੇ ਲਾਜ਼ਮੀ ਵਾਹਨ ਲਈ ਦਾਅਵਾ ਅਸਫਲ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ - ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਲੀਜ਼ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਤ 'ਤੇ ਅਜਿਹੇ ਵਾਹਨ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਸਰਗਰਮ ਕਦਮ ਚੁੱਕਣ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ - ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨਾ ਤਾਂ ਇਸ ਇਮਾਰਤ ਨੂੰ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਸਨ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਕਿਸੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਦੇ ਅਧੀਨ ਸਨ - ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਦੇਰੀ ਅਤੇ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਦੇ ਵਿਵਹਾਰ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਯੋਗਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਉਸਨੇ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ 51 ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਲੰਬੀ ਮਿਆਦ ਲਈ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ 'ਤੇ ਚੁੱਪ ਰਹਿਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ - 2016 ਵਿੱਚ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ 61 ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਲੰਬੀ ਦੇਰੀ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਲਈ ਅਪਣਾਇਆ ਗਿਆ ਰਸਤਾ ਸੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਮੁਆਫ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ - ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਦੇਰੀ ਤੋਂ ਪੀੜਤ ਨਾ ਮੰਨਣ ਵਿੱਚ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਲਿਆ ਗਿਆ ਨਜ਼ਰੀਆ ਅਤੇ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ - ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, 1925 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਪ੍ਰਸਤਾਵਨਾ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਨਵੇਂ ਨਿਰਮਾਣ ਲਈ ਸੀ

ਗ੍ਰੇਟਰ ਮੁੰਬਈ ਨਗਰ ਨਿਗਮ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ
ਸੈਂਚੁਰੀ ਟੈਕਸਟਾਈਲਜ਼ ਐਂਡ ਇੰਡਸਟਰੀਜ਼ ਲਿਮਟਿਡ ਅਤੇ ਹੋਰ

ਸਮਾਜ ਦੇ ਗਰੀਬ ਵਰਗਾਂ ਲਈ ਠੋਸ ਲਾਭ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਸ਼ਹਿਰ ਦੇ ਵਸਨੀਕਾਂ ਦੇ ਕੁਝ ਵਰਗਾਂ ਲਈ ਸਵੱਛ ਰਿਹਾਇਸ਼ਾਂ - ਲੀਜ਼ ਡੀਡ ਨੇ ਵਪਾਰਕ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨੂੰ ਬਦਲਣ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ - "ਗਰੀਬ ਵਰਗਾਂ" ਦੀ ਰਿਹਾਇਸ਼ 'ਤੇ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਯੋਜਨਾ ਤਹਿਤ ਅਲਾਟ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜ਼ਮੀਨ, ਜਦੋਂ ਵਪਾਰਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸ਼ੋਸ਼ਣ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਦਾ ਸਿੱਧਾ ਅਪਮਾਨ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ - ਅਜਿਹਾ ਵਿਵਹਾਰ ਲਾਭਕਾਰੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੈ - ਜਨਤਕ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਿੱਜੀ ਸੰਸਥਾ ਵਿੱਚ ਵੱਡੇ ਭਲੇ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰਨ ਨਾਲ ਧੋਖਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ - ਇਹ ਨਾ ਸਿਰਫ ਲਾਭਪਾਤਰੀਆਂ ਦੇ ਵਰਗ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾਉਂਦਾ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਅਤੇ ਸਮਝੌਤਾ ਵਿਆਪਕ ਜਨਤਕ ਹਿੱਤਾਂ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਖਤਰੇ ਵਿੱਚ ਪਾਉਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ - ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ [ਪਾਰਸ 36, 37, 38, 44, 53-55, 58, 63, 64-69, 70].

ਬੰਬੇ ਇੰਪਰੂਵਮੈਂਟ ਟਰੱਸਟ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ ਐਕਟ, 1925 – ਐਸ.ਐਸ.48 ਅਤੇ 51 – ਐਸ.48 ਗਰੀਬ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਸਕੀਮ-ਪੀ.ਸੀ.ਏ.ਐਸ ਅਧੀਨ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਲੀਜ਼ ਦੀਆਂ ਆਮ ਸ਼ਰਤਾਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਿਰਾਏਦਾਰ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਲਗਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ ਕਿ ਇਹ ਕਿਵੇਂ ਵਰਤੋਂ ਕਰੇਗਾ ਅਤੇ ਕਿਰਾਏ ਆਦਿ ਨੂੰ ਕਿਰਾਏ ਨੂੰ ਛੱਡਣ ਲਈ ਕਿਵੇਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਧਾਰਾ 51 ਵਿੱਚ ਡਿਫਾਲਟ ਅਤੇ ਲੀਜ਼ ਦਾ ਨਿਰਧਾਰਨ - ਐਸਐਸ 48 ਅਤੇ 51 ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ:

ਆਯੋਜਿਤ : ਧਾਰਾ 48 (ਏ) ਅਤੇ ਧਾਰਾ 51 (2) ਨੂੰ ਇਕਸੁਰਤਾ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਲੀਜ਼ ਦੇ ਅੰਤ 'ਤੇ ਇਮਾਰਤ ਨੂੰ ਬਹਾਲ ਕਰਨ ਦਾ ਫਰਜ਼ ਬਰਕਰਾਰ ਰਹੇ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਕੋਈ ਸਪੱਸ਼ਟ ਉਲਟ ਇਰਾਦਾ ਸਾਹਮਣੇ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦਾ, ਅਤੇ ਇਸ ਦੀ ਧਾਰਾ 51 (2) ਦੇ ਤਹਿਤ ਆਵਾਜਾਈ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਆਟੋਮੈਟਿਕ ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ ਅਸਥਾਈ ਵਜੋਂ ਮਾਨਤਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ - ਅਜਿਹੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤੇ ਸਿਧਾਂਤ ਦੇ ਅਨੁਕੂਲ ਹੈ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨੀ ਵਿਵਸਥਾ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਸਮਝਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਕਿ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਵਸਥਾ ਨੂੰ "ਡੈੱਡ ਲੈਟਰ" ਵਿੱਚ ਘਟਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ 1925 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਦੇ ਵਿਰੋਧ ਦੀ ਬਜਾਏ ਪੂਰਕ ਹੋਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ - ਇਹ ਪਹੁੰਚ ਵਿਧਾਨਕ ਯੋਜਨਾ ਦੀ ਅਖੰਡਤਾ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰੱਖਦੀ ਹੈ, ਇਹ ਸੁਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਸਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਕਮਜ਼ੋਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਕਿਰਾਏਦਾਰ 'ਤੇ ਲਗਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਲੀਜ਼ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਤ 'ਤੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਸੰਤੁਲਨ ਬਣਾਈ ਰੱਖਦਾ ਹੈ - ਜੇ ਕੋਈ ਡਿਫਾਲਟ ਹੈ, ਫਿਰ ਧਾਰਾ 51 (1) ਦੇ ਤਹਿਤ, ਬੋਰਡ ਨੂੰ ਮੌਤ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਇਮਾਰਤ ਵਿੱਚ ਦੁਬਾਰਾ ਦਾਖਲ ਹੋਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਇਸ ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਦੇ ਤਹਿਤ ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਕੋਈ ਡਿਫਾਲਟ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਬੋਰਡ ਆਪਣੀ ਕੀਮਤ 'ਤੇ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਨੂੰ ਅਧਾਰ ਦੱਸੇਗਾ - ਧਾਰਾ 51 (2) ਨੂੰ ਇੱਕ ਪੂਰਨ ਆਦੇਸ਼ ਵਜੋਂ ਮੰਨਣਾ ਨਾ ਤਾਂ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਲੋੜੀਂਦਾ ਹੈ ਜੋ ਇਸ ਦੀ ਧਾਰਾ 48 (ਏ) ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦੇਵੇਗਾ ਜਾਂ ਰੱਦ ਕਰ ਦੇਵੇਗਾ - ਧਾਰਾ 48 (ਏ) ਅਤੇ 51 (2) ਵਿਚਕਾਰ ਅੰਤਰ-ਕਿਰਿਆ ਦਾ ਹੱਲ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ

ਇੱਕ ਉਸਾਰੀ ਰਾਹੀਂ ਜੋ ਲੀਜ਼ ਦੀ ਮਿਆਦ ਸਮਾਪਤ ਹੋਣ 'ਤੇ ਇਮਾਰਤ ਨੂੰ ਚੰਗੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਛੱਡਣ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਇਹ ਮੰਨਦੀ ਹੈ ਕਿ ਸੰਚਾਰ ਬਾਰੇ ਕੇਵਲ ਉਥੇ ਹੀ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਅਜਿਹਾ ਕੋਰਸ ਲੀਜ਼ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਅਤੇ ਸਮੁੱਚੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਢਾਂਚੇ ਨਾਲ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜੁੜਿਆ ਹੋਵੇ - ਇਹ ਸੁਲ੍ਹਾ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੇ ਇਰਾਦੇ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਰੱਖਦਾ ਹੈ, ਵਿਨਾਸ਼ਕਾਰੀ ਵਿਆਖਿਆਵਾਂ ਤੋਂ ਬਚਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਸੁਮੇਲ, ਨਿਆਂਪੂਰਨ ਅਤੇ ਵਿਹਾਰਕ ਪੜ੍ਹਾਈ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ. [ਪਾਰਸ 46-52]

ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ - ਕਾਨੂੰਨੀ ਵਿਆਖਿਆ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ - ਵਿਆਖਿਆ:

ਆਯੋਜਿਤ : ਕਾਨੂੰਨੀ ਵਿਆਖਿਆ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਇਹ ਮੰਗ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਕਿਸੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਵਸਥਾ ਨੂੰ ਬੇਲੋੜਾ ਜਾਂ ਬੇਲੋੜਾ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ - ਸੰਵਿਧਾਨ ਨੂੰ ਇੱਕ ਸੁਮੇਲ ਸਮੁੱਚ ਵਜੋਂ ਸਮਝਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਹਰੇਕ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਅਰਥਪੂਰਨ ਸਮੱਗਰੀ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਵਿਧਾਨਕ ਯੋਜਨਾ ਕਾਰਜਸ਼ੀਲ ਰਹੇ - ਜਿੱਥੇ ਦੋ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਤਣਾਅ ਵਿੱਚ ਦਿਖਾਈ ਦਿੰਦੀਆਂ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸੁਲਝਾਉਣ ਵਾਲੀ ਉਸਾਰੀ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਦੋਵਾਂ ਨੂੰ ਕੰਮ ਕਰਨ ਅਤੇ ਅੰਦਰੂਨੀ ਵਿਧਾਨਕ ਇਰਾਦੇ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦੇਣਾ. [ਪੈਰਾ 48]

ਕੇਸ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ

ਸ਼੍ਰੀ ਵੱਲਭ ਗਲਾਸ ਵਰਕਸ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ [1984] 3 ਐਸਸੀਆਰ 180 : **(1984) 3 ਐਸਸੀਸੀ 362;** *ਸੀਆਈਟੀ ਬਨਾਮ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਬਲਕ ਕੈਰੀਅਰਜ਼* [2002] ਪੂਰਕ 5 ਐਸਸੀਆਰ 387: **(2003) 3 ਐਸਸੀਸੀ 57;** *ਅਫਲਾਤੂਨ ਬਨਾਮ ਦਿੱਲੀ ਦਾ ਲੈਫਟੀਨੈਂਟ ਗਵਰਨਰ* [1975] 1 ਐਸਸੀਆਰ 802 : **(1975) 4 ਐਸਸੀਸੀ 285;** *ਐਸਐਸ ਰਾਠੌਰ ਬਨਾਮ ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ* [1989] ਪੂਰਕ 1 ਐਸਸੀਆਰ 43 : **(1989) 4 ਐਸਸੀਸੀ 582;** *ਸੈਨਿਕ ਮੋਟਰਜ਼ ਬਨਾਮ ਰਾਜਸਥਾਨ ਰਾਜ* [1962] 1 ਐਸਸੀਆਰ 517*;* *ਸੁਲਤਾਨਾ ਬੇਗਮ ਬਨਾਮ ਪ੍ਰੇਮ ਚੰਦ ਜੈਨ* [1996] ਪੂਰਕ 9 ਐਸਸੀਆਰ 707: **(1997) 1 ਐਸਸੀਸੀ 373 : ਏਆਈਆਰ 1997 ਐਸਸੀ 1006;** *ਲਛੂ ਮੱਲ ਬਨਾਮ ਰਾਧੇ ਸ਼ਿਆਮ* [1971] 3 ਐਸਸੀਆਰ 693 : **(1971) 1 ਐਸਸੀਸੀ 619***;* *ਸੀਤਾ ਰਾਮ ਗੁਪਤਾ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਨੈਸ਼ਨਲ ਬੈਂਕ* [2008] 4 ਐਸਸੀਆਰ 636 : **(2008) 5 ਐਸਸੀਸੀ 711;** *ਐਚਆਰ ਬਸਵਰਾਜ ਬਨਾਮ ਕੇਨਰਾ ਬੈਂਕ* [2009] 15 ਐਸਸੀਆਰ 504 : **(2010) 12 ਐਸਸੀਸੀ 458;** *ਮੁਰਲੀਧਰ ਅਗਰਵਾਲ ਅਤੇ ਹੋਰ ਧਿਰਾ ਬਨਾਮ ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ* [1975] 1 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 575: **(1974) 2 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 472;** *ਦੇਵਕਰਨ ਨੇਨਸ਼ੀ ਤੰਨਾ ਬਨਾਮ ਮਨਹਰਲਾਲ ਨੇਨਸ਼ੀ* [1994] ਪੂਰਕ 1 ਐਸਸੀਆਰ 679: **(1994) 5 ਐਸਸੀਸੀ 681;** *ਪੀਟੀਸੀ (ਭਾਰਤ) ਵਿੱਤੀ ਸੇਵਾਵਾਂ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਵੈਂਕਟੇਸ਼ਵਰਲੂ ਕਰੀ* [2022] 9 ਐਸਸੀਆਰ 1063: **(2022) 9 ਐਸਸੀਸੀ 704;** *ਛੱਤੀਸਗੜ੍ਹ ਰਾਜ ਸਹਿਕਾਰੀ ਬੈਂਕ ਮਰਿਯਾਦਿਤ ਬਨਾਮ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਸਹਿਕਾਰੀ ਕੇਂਦਰੀ ਬੈਂਕ ਮਰਿਯਾਦਿਤ ਅਤੇ ਹੋਰ* [2020] 5 ਐਸਸੀਆਰ 307: **(2020) 6 ਐਸਸੀਸੀ 411;** *ਜੇ.ਕੇ. ਸਪਿਨਿੰਗ ਐਂਡ ਵੀਵਿੰਗ ਮਿੱਲ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਰਾਜ*

ਗ੍ਰੇਟਰ ਮੁੰਬਈ ਨਗਰ ਨਿਗਮ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ
ਸੈਂਚੁਰੀ ਟੈਕਸਟਾਈਲਜ਼ ਐਂਡ ਇੰਡਸਟਰੀਜ਼ ਲਿਮਟਿਡ ਅਤੇ ਹੋਰ

ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਹੋਰ [1961] 3 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 185: **ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. ਆਨਲਾਈਨ ਐਸ.ਸੀ 16**. *ਰਾਮੇਸ਼ਵਰ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਜੋਤ ਰਾਮ ਅਤੇ ਹੋਰ* [1976] 1 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 847: **(1976) 1 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 194**; *ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਦਿਗੰਬਰ* [1995] ਪੂਰਕ 1 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 492: **(1995) 4 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 683**; *ਹਰੀ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਯੂ.ਪੀ. ਰਾਜ* **(1984) 2 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 624**; *ਗ੍ਰੇਟਰ ਬੰਬਈ ਨਗਰ ਨਿਗਮ ਬਨਾਮ ਉਦਯੋਗਿਕ ਵਿਕਾਸ ਨਿਵੇਸ਼ ਕੰਪਨੀ (ਪੀ) ਲਿਮਟਿਡ* [1996] ਪੂਰਕ 5 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 551: **(1996) 11 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 501**; *ਨਿਊ ਓਖਲਾ ਉਦਯੋਗਿਕ ਵਿਕਾਸ ਅਥਾਰਟੀ ਬਨਾਮ ਹਰਕਿਸ਼ਨ* [2017] 1 ਐਸਸੀਆਰ 572: **(2017) 3 ਐਸਸੀਸੀ 588 - ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ.**

ਐਕਟਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ

ਕੰਪਨੀ ਐਕਟ, 2013; ਸਿਟੀ ਆਫ ਬੰਬੇ ਇੰਪਰੂਵਮੈਂਟ ਐਕਟ, 1898; ਬੰਬੇ ਇੰਪਰੂਵਮੈਂਟ ਟਰੱਸਟ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ ਐਕਟ, 1925; ਮੁੰਬਈ ਮਿਊਂਸਪਲ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1888

ਕੀਵਰਡ ਦੀ ਸੂਚੀ

ਲੀਜ਼ ਦੀ ਆਵਾਜਾਈ; ਦੇਰੀ ਅਤੇ ਲਾਸ਼; ਸਦਭਾਵਨਾਪੂਰਨ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸੰਗਿਕ ਵਿਆਖਿਆ; ਸੰਚਾਰ ਕਰੇਗਾ; ਲਾਜ਼ਮੀ ਆਵਾਜਾਈ ਲਈ ਦਾਅਵਾ; ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਜਾਂ ਲਾਜ਼ਮੀ ਰੋਕ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ; ਸੀਮਾ; ਸ਼ਹਿਰ ਦੇ ਵਸਨੀਕਾਂ ਦੀਆਂ ਕੁਝ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਲਈ ਨਵੇਂ ਸੈਨੇਟਰੀ ਰਿਹਾਇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਉਸਾਰੀ; ਸਮਾਜ ਦੇ ਗਰੀਬ ਵਰਗਾਂ ਲਈ ਠੋਸ ਲਾਭ; ਲੀਜ਼ ਡੀਡ; ਲਾਭਕਾਰੀ ਕਾਨੂੰਨ; ਜਨਤਕ ਵਿਸ਼ਵਾਸ; ਵਿਨਾਸ਼ਕਾਰੀ ਵਿਆਖਿਆਵਾਂ; ਕਾਨੂੰਨੀ ਵਿਆਖਿਆ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ; ਗਰੀਬ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਸਕੀਮ; ਗਰੀਬ ਵਰਗ ਦੇ ਘਰਾਂ ਦੀ ਉਸਾਰੀ; ਲੀਜ਼; ਗ੍ਰੇਟਰ ਮੁੰਬਈ ਨਗਰ ਨਿਗਮ; ਕਾਨੂੰਨੀ ਨੋਟਿਸ; ਸਦਭਾਵਨਾਪੂਰਨ ਉਸਾਰੀ; ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਵਸਥਾ ਨੂੰ ਡੈੱਡ ਲੈਟਰ ਤੱਕ ਘਟਾਓ; ਕੋਈ ਵੀ ਪ੍ਰਬੰਧ ਅਯੋਗ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ; 51 ਸਾਲ ਦੀ ਦੇਰੀ; 61 ਸਾਲ ਦੀ ਦੇਰੀ; ਦੇਰੀ ਨੂੰ ਮੁਆਫ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ; ਸੀਮਾ ਤੋਂ ਬਚਣ ਲਈ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ; ਲੋਕ ਭਲਾਈ; ਲਾਭਕਾਰੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ।

ਇਸ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਵਾਲਾ ਕੇਸ

ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ: 2023 ਦੀ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 6667

ਬੰਬਈ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ 14.03.2022 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ 2017 ਦੇ ਡਬਲਯੂਪੀ ਨੰਬਰ 295 ਵਿੱਚ

ਪਾਰਟੀਆਂ ਲਈ ਹਾਜ਼ਰੀ

ਨੀਰਜ ਕਿਸ਼ਨ ਕੌਲ, ਧਰੁਵ ਮਹਿਤਾ, ਡੈਰਿਅਸ ਜੇ ਖੰਬਾਟਾ, ਸ਼ਿਆਮ ਦੀਵਾਨ, ਰਣਜੀਤ ਕੁਮਾਰ, ਸੀਨੀਅਰ ਐਡਵੋਕੇਟ, ਆਸ਼ੀਸ਼ ਵਾਡ, ਮਨੋਜ ਵਾਡ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਤਮਾਲੀ ਵਾਡ, ਸਿਧਾਰਥ ਧਰਮਅਧਿਕਾਰੀ, ਸੰਦੀਪ ਮੋਹਨ ਪਾਟਿਲ, ਅਜੇਯੋ

ਡਿਜੀਟਲ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੀਆਂ ਰਿਪੋਰਟਾਂ

ਸ਼ਰਮਾ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਆਕ੍ਰਿਤੀ ਆਰੀਆ, ਕੀਥ ਵਰਗੀਜ਼, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਈਰਾ ਮਹਾਜਨ, ਮੈਸਰਜ਼ ਜੇਐਸ ਵਾਡ ਐਂਡ ਕੰਪਨੀ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਨੀਨਾ ਆਰ ਨਰੀਮਨ, ਜੇ ਐਨ ਮਿਸਤਰੀ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਨਮਰਤਾ ਪਾਰਿਖ, ਆਦਿੱਤਿਆ ਪਾਂਡਾ, ਸੁਦੀਪਤੋ ਸਰਦਾਰ, ਸਾਸਵਤ ਪਟਨਾਇਕ, ਅਨਿਰੁਧ ਦੇਸ਼ਮੁਖ, ਆਦਿੱਤਿਆ ਅਨਿਰੁਧ ਪਾਂਡੇ, ਭਰਤ ਬਾਗਲਾ, ਸੌਰਵ ਸਿੰਘ, ਆਦਿੱਤਿਆ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਾ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਪ੍ਰੀਤ ਐਸ ਫਾਂਸੇ, ਆਦਰਸ਼ ਦੂਬੇ, ਐਡਵੋਕੇਟ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ।

ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦਾ ਫੈਸਲਾ/ਆਦੇਸ਼

ਫੈਸਲਾ

ਵਿਕਰਮ ਨਾਥ, ਜੇ.

1. ਗ੍ਰੇਟਰ ਮੁੰਬਈ ਨਗਰ ਨਿਗਮ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਇਹ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਬੰਬੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵੱਲੋਂ 14.03.2022 ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਸਹੀਤਾ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਦਿਆਂ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 295 ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ (ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1) ਨੂੰ ਲੋਅਰ ਪਰੇਲ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਦੇ ਸੀਐਸ ਨੰਬਰ 1546 ਵਾਲੇ ਪਲਾਟ ਦੀ ਰਸਮੀ ਢੋਆ-ਢੁਆਈ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਅੱਠ ਹਫਤਿਆਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 (ਇਸ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੰਬਰ 1) ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਮੁੰਬਈ।
2. ਵਰਤਮਾਨ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਸੰਖੇਪ ਤੱਥਾਂ ਦਾ ਸੰਖੇਪ ਸੰਖੇਪ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ:
   2.1. ਸੈਂਚੁਰੀ ਟੈਕਸਟਾਈਲਜ਼ ਐਂਡ ਇੰਡਸਟਰੀਜ਼ ਲਿਮਟਿਡ (ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1) ਇੱਕ ਕੰਪਨੀ ਹੈ ਜੋ ਕੰਪਨੀ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਕਪਾਹ ਮਿੱਲ ਚਲਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਬੰਬਈ ਸੁਧਾਰ ਐਕਟ, 1898 ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਤਹਿਤ, 2 ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਨੇ ਗਰੀਬ ਵਰਗ ਦੇ ਕਾਮਿਆਂ ਨੂੰ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਗਰੀਬ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਸਕੀਮ (ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ, "ਪੀਸੀਏਐਸ") ਦੇ ਤਹਿਤ ਇਸ ਦੀ ਧਾਰਾ 32 ਬੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਸੁਧਾਰ ਟਰੱਸਟ ਨੂੰ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ। ਇਹ ਅਰਜ਼ੀ 12.04.1918 ਨੂੰ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ।
   2.2. ਇੰਪਰੂਵਮੈਂਟ ਟਰੱਸਟ ਬੋਰਡ ਨੇ ਮਤਾ ਨੰਬਰ 121 ਰਾਹੀਂ ਮਿਤੀ 16.04.1918 ਦੀ ਆਪਣੀ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਦੇ ਪੀ.ਸੀ.ਏ.ਐਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ 1898 ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 32ਜੀ (ਜਿਵੇਂ ਕਿ 1913 ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ) ਤਹਿਤ ਲੀਜ਼ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਪੂਰਵ-ਸ਼ਰਤ ਵਜੋਂ ਕੁੱਲ 980 ਕਮਰਿਆਂ ਅਤੇ 20 ਦੁਕਾਨਾਂ ਵਾਲੇ ਗਰੀਬ ਵਰਗ ਦੇ ਘਰਾਂ ਦੇ 44 ਬਲਾਕਾਂ ਦੀ ਉਸਾਰੀ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਹੋਰ ਨਤੀਜਿਆਂ ਦੇ ਨਾਲ.

---

1 ਐਮ ਸੀ ਜੀ ਐਮ

2 1898 ਦਾ ਐਕਟ

2.3 ਇੱਥੇ ਇਹ ਦੱਸਣਾ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਉਸਾਰੀ 50,000 ਵਰਗ ਸਾਲ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਟੁਕੜੇ 'ਤੇ ਹੋਣੀ ਸੀ। ਉਪ-ਭਾਗਾਂ ਨੂੰ ਤਿੰਨ ਪਲਾਟਾਂ ਏ, ਬੀ ਅਤੇ ਸੀ ਵਿੱਚ ਵੰਡਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਸ ਸਮੇਂ ਵਿਵਾਦ ਸਿਰਫ ਪਲਾਟ ਏ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ ਜੋ 23,000 ਵਰਗ ਸਾਲ ਦਾ ਹੈ।

2.4 ਉਪਰੋਕਤ ਸਕੀਮ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਬੋਰਡ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਨੂੰ 01.05.1918 ਨੂੰ ਸਕੀਮ ਨੰਬਰ 51 ਵਜੋਂ ਨੋਟੀਫਾਈ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕੁਲੈਕਟਰ ਨੇ ਉਪਰੋਕਤ ਮਤਾ ਨੰਬਰ 121 ਅਤੇ ਸਕੀਮ ਨੰਬਰ 51 ਦੇ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਅਨੁਸਾਰ ਅਗਸਤ, 1919 ਵਿੱਚ ਲੋਅਰ ਪਰੇਲ ਡਵੀਜ਼ਨ ਦੀ ਸੀ.ਐਸ.ਨੰਬਰ 1546 ਵਾਲੀ ਜਾਇਦਾਦ/ਪਲਾਟ ਦਾ ਚਾਰਜ ਇੰਪਰੂਵਮੈਂਟ ਟਰੱਸਟ ਨੂੰ ਸੌਂਪ ਦਿੱਤਾ। ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਉਕਤ ਪਲਾਟ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਇੰਪਰੂਵਮੈਂਟ ਟਰੱਸਟ ਦੁਆਰਾ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਨੂੰ ਸੌਂਪ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ, ਜਿਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਸਾਰੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਅਤੇ 1898 ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 32 ਜੀ ਤਹਿਤ ਲੀਜ਼ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੀ ਪੂਰਵ-ਸ਼ਰਤ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਵਜੋਂ ਸਾਲ 1925 ਤੱਕ 476 ਰਿਹਾਇਸ਼ਾਂ ਅਤੇ 10 ਦੁਕਾਨਾਂ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਕੀਤਾ।

2.5 ਸਾਲ 1925 ਵਿੱਚ, 1898 ਦੇ ਐਕਟ ਨੂੰ ਬੰਬੇ ਇੰਪਰੂਵਮੈਂਟ ਟਰੱਸਟ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ ਐਕਟ, 1925 ਦੁਆਰਾ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। 10.03.1927 ਨੂੰ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਨੇ ਨੋਟੀਫਾਈਡ ਸਕੀਮ ਨੰਬਰ 51 ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲੀ ਲਈ 1925 ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 37 (2) ਦੇ ਤਹਿਤ ਸੁਧਾਰ ਟਰੱਸਟ ਨੂੰ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਦੁਬਾਰਾ, 20.05.1927 ਨੂੰ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਨੇ ਆਪਣੇ ਵਕੀਲਾਂ ਮੈਸਰਜ਼ ਸੀ.ਐਨ.ਵਾਡੀਆ ਐਂਡ ਕੰਪਨੀ ਰਾਹੀਂ ਸੁਧਾਰ ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਨੋਟੀਫਾਈਡ ਸਕੀਮ ਨੰਬਰ 51 ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਕਰਨ ਲਈ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਕਿ ਨੋਟੀਫਾਈਡ ਸਕੀਮ ਤਹਿਤ ਲੋੜ ਅਨੁਸਾਰ 980 ਕਮਰਿਆਂ ਦੀ ਬਜਾਏ 476 ਕਮਰੇ ਅਤੇ 20 ਦੁਕਾਨਾਂ ਦੀ ਬਜਾਏ 10 ਦੁਕਾਨਾਂ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣ। ਸੁਧਾਰ ਟਰੱਸਟ/ਬੋਰਡ ਨੇ ਮਤਾ ਨੰਬਰ 325 ਮਿਤੀ 31.05.1927 ਰਾਹੀਂ ਨੋਟੀਫਾਈਡ ਸਕੀਮ ਨੰਬਰ 51 ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲੀ ਦੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਉਕਤ ਮਤੇ ਅਨੁਸਾਰ ਬਲਾਕ-ਬੀ ਅਤੇ ਬਲਾਕ-ਸੀ ਨੂੰ ਅਸਟੇਟ ਏਜੰਟ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ, 20.05.1927 ਦੇ ਪੱਤਰ ਦੇ ਪੈਰਾ 2 ਅਤੇ 4 ਵਿੱਚ ਦੱਸੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ 'ਤੇ ਕੰਪਨੀ ਨੂੰ 28 ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਲਈ ਬਲਾਕ-ਏ ਦੀ ਲੀਜ਼ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ, ਬਲਾਕ-ਬੀ ਨੂੰ 20.05.1927 ਦੇ ਪੱਤਰ ਦੇ ਪੈਰਾ 5 ਵਿੱਚ ਦੱਸੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਅਤੇ ਨਿਯਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 1 ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਬਲਾਕ-ਸੀ ਨੂੰ ਇੰਪਰੂਵਮੈਂਟ ਟਰੱਸਟ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਬਣੇ ਰਹਿਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਬੋਰਡ।

---

3 1925 ਦਾ ਐਕਟ

2.6 ਉਕਤ ਮਤਾ ਨੰਬਰ 325 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਬਲਾਕ-ਬੀ ਨੂੰ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਨੂੰ 10.01.1928 ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਲਈ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਨੇ ਵਿਕਰੀ ਵਿਚਾਰ ਵਜੋਂ 1,20,000/- ਰੁਪਏ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ ਸੀ।

2.7 ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ, ਬੋਰਡ ਦੁਆਰਾ ਬਲਾਕ-ਏ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ 03.10.1928 ਨੂੰ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਲੀਜ਼ ਦਿੱਤੀ ਗਈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ 01.04.1927 ਤੋਂ 28 ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਲਈ ਜ਼ਮੀਨ ਅਤੇ ਇਮਾਰਤਾਂ ਦੋਵੇਂ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ। ਲੀਜ਼ ਦੀ ਮਿਆਦ 31.03.1955 ਨੂੰ ਖਤਮ ਹੋਣੀ ਸੀ ਭਾਵ 28 ਸਾਲ ਪੂਰੇ ਹੋਣ 'ਤੇ। ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਨੇ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੇ ਖਰਚਿਆਂ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਵੀ ਕੀਤਾ ਜੋ ਬੋਰਡ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ।

2.8 51 ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਲਈ, ਨਾ ਤਾਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਨੇ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕੋਈ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ - ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਨੇ ਵਾਹਨ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਹੁਣ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਨੂੰ ਖਾਲੀ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਉਂਕਿ ਲੀਜ਼ ਦੀ ਮਿਆਦ ਖਤਮ ਹੋ ਗਈ ਸੀ। ਤੱਥ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਨੇ ਬਲਾਕ-ਏ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਜ਼ਮੀਨ ਅਤੇ ਇਮਾਰਤਾਂ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਜਾਰੀ ਰੱਖਿਆ ਹੈ।

2.9 ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1, 14.08.2006 ਨੂੰ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਮੁੰਬਈ ਮਿਉਂਸਪਲ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ, 18884 ਦੀ ਧਾਰਾ 527 ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨੋਟਿਸ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਲੀਜ਼ ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, 28 ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਲੀਜ਼ ਮਿਆਦ ਖਤਮ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਉਕਤ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ, ਨਿਰਧਾਰਤ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿਣ 'ਤੇ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਹੋਵੇਗਾ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਦੁਆਰਾ ਕਦੇ ਵੀ ਕੋਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

2.10 ਸਾਲ 2009 ਵਿੱਚ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਦੁਆਰਾ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਮੁੜ ਵਿਕਾਸ ਲਈ ਇੱਕ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ 2008 ਵਿੱਚ ਮਿੱਲ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹ ਮਿੱਲ ਉਦਯੋਗ ਨੂੰ ਜ਼ਮੀਨ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਤਬਦੀਲ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਸਨ।

2.11 21.04.2009 ਨੂੰ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਦੁਆਰਾ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਇੱਕ ਹੋਰ ਸੰਚਾਰ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਲੀਜ਼ ਡੀਡ ਅਨੁਸਾਰ ਬਲਾਕ-ਏ ਦੀ ਆਵਾਜਾਈ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਐਮ.ਸੀ.ਜੀ.ਐਮ. ਨੇ 17.03.2011 ਨੂੰ ਸੀ.ਐਸ. ਨੰਬਰ 1546 ਵਾਲੇ ਬਲਾਕ-ਏ ਪਲਾਟ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਏਕੀਕ੍ਰਿਤ ਵਿਕਾਸ ਯੋਜਨਾ ਨੂੰ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦੇ ਦਿੱਤੀ।

---

4 1888 ਦਾ ਐਕਟ

ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਸਹਾਇਕ ਕਮਿਸ਼ਨਰ (ਜਾਇਦਾਦ) ਦੀ ਰਾਏ ਸੀ ਕਿ ਬਲਾਕ-ਏ ਨੂੰ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਦੱਸਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਜੋ ਕਿ 17.06.2013 ਦੀ ਅੰਦਰੂਨੀ ਰਿਪੋਰਟ ਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ।

2.12 ਮਾਰਚ, 2014 ਵਿੱਚ ਦੋਵਾਂ ਧਿਰਾਂ ਦਰਮਿਆਨ ਇੱਕ ਮੀਟਿੰਗ ਹੋਈ ਸੀ, ਜਿਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਇੱਕ ਵਾਰ ਫਿਰ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਨੇ 27.03.2014 ਦੇ ਪੱਤਰ ਰਾਹੀਂ ਇੱਕ ਰਸਮੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ। ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਨੇ ਮਿਤੀ 30.11.2016 ਦੇ ਪੱਤਰ ਰਾਹੀਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ 1925 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 51 (2) ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਇੱਕ ਰਸਮੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਦੁਬਾਰਾ ਕਿਹਾ। ਜਦੋਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਕੋਈ ਕਾਰਵਾਈ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ, ਤਾਂ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਨੇ ਦਸੰਬਰ, 2016 ਵਿੱਚ ਬੰਬੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਜਿਸ ਨੂੰ 2017 ਦੇ ਡਬਲਯੂਪੀ ਨੰਬਰ 295 ਵਜੋਂ ਰਜਿਸਟਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਪਰੋਕਤ ਪਟੀਸ਼ਨ ਰਾਹੀਂ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤੀਆਂ ਰਾਹਤਾਂ ਨੂੰ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਦੁਬਾਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ:

> "29. ... ਇਸ ਲਈ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕਰਦੇ ਹਨ:
>
> ਏ) ਪਰਦਾਮ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦੀ ਰਿੱਟ ਜਾਂ ਰਿੱਟ ਲਈ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਉਚਿਤ ਰਿੱਟ, ਆਦੇਸ਼ ਜਾਂ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਲਈ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਅਤੇ 2 (ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨੌਕਰਾਂ, ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਏਜੰਟਾਂ) ਨੂੰ ਇਹ ਪਛਾਣਨ ਅਤੇ ਅੱਗੇ ਵਧਣ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਅਤੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਲਈ ਕਿ ਉਕਤ ਇਮਾਰਤ ਲੋਅਰ ਪਰੇਲ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਦੇ ਸੀ.ਐਸ.ਨੰਬਰ 1546 ਵਾਲਾ ਪਲਾਟ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ 'ਤੇ ਖੜ੍ਹੀਆਂ ਇਮਾਰਤਾਂ ਸੁਧਾਰ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੰਬਰ 1 ਵਿੱਚ ਹਨ। ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਸੰਪੂਰਨ ਮਾਲਕ ਵਜੋਂ.
>
> ਬੀ) ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 226 ਅਧੀਨ ਪਰਦਾਮ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਚਿਤ ਰਿੱਟ, ਆਦੇਸ਼ ਜਾਂ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੀ ਰਿੱਟ ਲਈ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 (ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਸੇਵਕਾਂ, ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਏਜੰਟਾਂ) ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਸਾਰੇ ਕੰਮ ਅਤੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੋ ਇਸ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੰਬਰ 1 ਵਿੱਚ ਉਕਤ ਇਮਾਰਤ ਨੂੰ ਰਸਮੀ ਰੂਪ ਦੇਣ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੇ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਬ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਕੋਲ ਰਜਿਸਟਰ ਕਰਨਾ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ ਉਕਤ ਇਮਾਰਤ ਦੇ ਆਵਾਜਾਈ ਦੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਦਾ ਭਰੋਸਾ।
>
> (ਸੀ) ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 226 ਦੇ ਅਧੀਨ ਪਰਦਾਮਸ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਚਿਤ ਰਿੱਟ, ਆਦੇਸ਼ ਜਾਂ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦੀ ਰਿੱਟ ਜਾਂ ਰਿੱਟ ਲਈ 322 ਡਿਜੀਟਲ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਰਿਪੋਰਟਾਂ [2025] 1 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. ਭਾਰਤ ਦੇ ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 2 (ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਸਰਵਮਾਲਕਾਂ, ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਏਜੰਟਾਂ) ਨੂੰ ਆਦੇਸ਼ ਦੇਣਾ ਅਤੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣਾ

ਡਿਜੀਟਲ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੀਆਂ ਰਿਪੋਰਟਾਂ

ਲੋਅਰ ਪਰੇਲ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਦੇ ਸੀ.ਐਸ. ਨੰਬਰ 1546 ਵਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਉਕਤ ਪਲਾਟ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਮੁੰਬਈ ਦੇ ਕੁਲੈਕਟਰ ਦੇ ਰਿਕਾਰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੰਬਰ 1 ਦਾ ਨਾਮ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੇ ਸਾਰੇ ਕੰਮ ਅਤੇ ਚੀਜ਼ਾਂ ਕਰਨਾ;

ਡੀ) ਇਸ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਅਤੇ ਅੰਤਿਮ ਨਿਪਟਾਰੇ ਤੱਕ ਇਹ ਮਾਣਯੋਗ ਅਦਾਲਤ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਨੌਕਰਾਂ, ਏਜੰਟਾਂ, ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਸਬ-ਆਰਡੀਨੇਟਰਾਂ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਉਕਤ ਇਮਾਰਤ ਦੇ ਮਾਲਕ ਤੋਂ ਆਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਮੰਨਲੈਣ ਅਤੇ ਉਕਤ ਇਮਾਰਤ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸਾਰੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਜਿੱਠਣ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੰਬਰ 1 ਇਸ ਦਾ ਮਾਲਕ ਹੋਵੇ।

ਈ) ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਅੰਤਰਿਮ ਰਾਹਤ ਲਈ (ਡੀ) ਉੱਪਰ;

ਐੱਫ) ਇਸ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੀਆਂ ਲਾਗਤਾਂ ਲਈ; ਅਤੇ

ਜੀ) ਅਜਿਹੀ ਹੋਰ ਅਤੇ ਹੋਰ ਰਾਹਤ ਲਈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕੇਸ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤ ਪਾਸ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ।

2.13 ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਲੰਬਿਤ ਹੋਣ ਦੌਰਾਨ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਨੇ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਦੋ ਸੋਧਾਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀਆਂ। ਪਹਿਲਾ ਮਾਮਲਾ ਜੂਨ, 2017 'ਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਅੰਦਰੂਨੀ ਫਾਈਲ 'ਤੇ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ 'ਚ ਚੱਲ ਰਹੇ ਕੰਮ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਅਤੇ ਏਕੀਕ੍ਰਿਤ ਯੋਜਨਾ ਤਹਿਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਅਤੇ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਉਕਤ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿਰੁੱਧ ਅੰਤਰਿਮ ਰਾਹਤ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦਿਆਂ ਹੋਰ ਰਾਹਤ ਦੀ ਮੰਗ ਵੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ।

2.14 ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ 28.03.2018 ਨੂੰ ਕਾਰਨ ਦੱਸੋ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਕਿ ਸੋਧੇ ਹੋਏ ਆਈ.ਡੀ.ਐਸ. ਵਿੱਚ ਸੀ.ਐਸ. ਨੰਬਰ 1546 ਵਾਲੇ ਬਲਾਕ-ਏ ਪਲਾਟ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਉਕਤ ਨੋਟਿਸ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਣ 'ਤੇ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਨੇ ਉਕਤ ਕਾਰਨ ਦੱਸੋ ਨੋਟਿਸ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਲਈ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਦੂਜੀ ਸੋਧ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ। ਬੰਬੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ 12.04.2018 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਤਹਿਤ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਅਗਲੇ ਹੁਕਮਾਂ ਤੱਕ ਕਾਰਨ ਦੱਸੋ ਨੋਟਿਸ 'ਤੇ ਫੈਸਲਾ ਨਾ ਲੈਣ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

2.15 ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਤੇ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦ ਸਮੱਗਰੀ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ 14.03.2022 ਦੇ ਵਿਵਾਦਿਤ ਫੈਸਲੇ ਰਾਹੀਂ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕਰ ਲਿਆ ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਪਲਾਟ ਦੇ ਸੰਚਾਰ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਉਚਿਤ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ। ਇਸ ਤੋਂ ਦੁਖੀ ਐਮਸੀਜੀਐਮ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਮਿਤੀ 13.07.2022 ਨੂੰ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕਰਦਿਆਂ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਧਿਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸਥਿਤੀ ਜਿਉਂ ਦੀ ਤਿਉਂ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ। ਬੇਨਤੀਆਂ ਦਾ ਆਦਾਨ-ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

3. ਅਸੀਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਸ਼੍ਰੀ ਧਰੁਵ ਮਹਿਤਾ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੀ ਨੀਰਜ ਕਿਸ਼ਨ ਕੌਲ ਨੂੰ ਸੁਣਿਆ ਹੈ; ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲਾਂ ਸ਼੍ਰੀ ਦਾਰਿਅਸ ਜੇ ਖੰਬਾਟਾ, ਸ਼੍ਰੀ ਰਣਜੀਤ ਕੁਮਾਰ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੀ ਸ਼ਿਆਮ ਦੀਵਾਨ ਨੇ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦ ਸਮੱਗਰੀ ਦਾ ਵੀ ਅਧਿਐਨ ਕੀਤਾ।

4. ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲਾਂ ਦੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਦਾ ਸੰਖੇਪ ਸੰਖੇਪ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ:

ਏ. ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਅਤੇ ਰੁਕਾਵਟਾਂ

5. ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਮਿਤੀ 03.10.1928 ਦੀ ਲੀਜ਼ ਦੀ ਮਿਆਦ 31.03.1955 ਨੂੰ ਖਤਮ ਹੋ ਗਈ ਸੀ। ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਇਹ ਉਪਰੋਕਤ ਮਿਆਦ ਦੀ ਮਿਆਦ ਖਤਮ ਹੋਣ 'ਤੇ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੰਚਾਰ ਦੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਸੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਕਾਰਨ ਲੀਜ਼ ਦੀ ਮਿਆਦ ਖਤਮ ਹੋਣ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਬਾਅਦ ਪੈਦਾ ਹੋਵੇਗਾ. ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਨੇ 1955 ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ 2016 ਦੇ ਅੰਤ ਤੱਕ ਭਾਵ 61 ਸਾਲਾਂ ਤੱਕ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕੋਈ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਦੋਂ ਇਸਨੇ 23.12.2016 ਨੂੰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਲਾਚੇਜ਼ ਦੁਆਰਾ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਰੋਕਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਆਧਾਰਾਂ 'ਤੇ ਖਾਰਜ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ।

6. ਇਹ ਵੀ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ 2006 ਵਿੱਚ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਦੁਆਰਾ 1888 ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 527 ਦੇ ਤਹਿਤ 14.08.2006 ਨੂੰ ਇੱਕ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਕਨਵੈਨਸ ਡੀਡ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ। 1888 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 527 ਤਹਿਤ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀਮਾ ਛੇ ਮਹੀਨੇ ਹੈ। ਪਰ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਨੇ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 10 ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਕੋਈ ਕਾਰਵਾਈ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ। ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਦੁਆਰਾ ਕਦੇ ਵੀ ਕੋਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਣਦੇ ਹੋਏ ਕਿ 1888 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 527 ਤਹਿਤ ਸੀਮਾ ਬਹੁਤ ਪਹਿਲਾਂ ਖਤਮ ਹੋ ਗਈ ਸੀ

ਡਿਜੀਟਲ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੀਆਂ ਰਿਪੋਰਟਾਂ

ਬਹੁਤ ਪਹਿਲਾਂ ਮਿਆਦ ਖਤਮ ਹੋ ਗਈ ਸੀ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਦਸੰਬਰ, 2016 ਵਿੱਚ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ। ਦਲੀਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦੇਣ ਨਾਲ ਸੀਮਾ ਦੇ ਮੁੱਦੇ ਨੂੰ ਖਤਮ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਜੋ ਉਪਲਬਧ ਕਾਨੂੰਨੀ ਉਪਾਵਾਂ ਦਾ ਲਾਭ ਲੈਂਦੇ ਸਮੇਂ ਪੈਦਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਅਜਿਹੇ ਹਾਲਾਤ 'ਚ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ 'ਚ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ 61 ਸਾਲ ਬਾਅਦ ਵੀ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕਰਨ 'ਚ ਦੇਰੀ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ। ਉਪਰੋਕਤ ਦਲੀਲਾਂ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ, ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਦੋ ਫੈਸਲਿਆਂ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ:

i) ਸ਼੍ਰੀ ਵੱਲਭ ਗਲਾਸ ਵਰਕਸ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ, [5]

ii) ਐਸਐਸ ਰਾਠੌਰ ਬਨਾਮ ਐਮਪੀ [6] ਰਾਜ

ਬੀ. ਧਾਰਾ 51 (2) ਅਤੇ 1925 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 48 ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ

7. ਧਾਰਾ 51 (2) ਜੋ ਲੀਜ਼ ਦੀ ਡਿਫਾਲਟ ਅਤੇ ਨਿਰਧਾਰਨ ਬਾਰੇ ਗੱਲ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਇਸ ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੀ ਹੈ "ਇਹ ਦੱਸੇਗੀ" ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ ਲੀਜ਼ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਦੇ ਤਹਿਤ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਡਿਫਾਲਟ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਬੋਰਡ ਲੀਜ਼ ਦੀ ਮਿਆਦ ਖਤਮ ਹੋਣ 'ਤੇ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਇਮਾਰਤ ਬਾਰੇ ਦੱਸੇਗਾ। ਜਦੋਂ ਕਿ ਧਾਰਾ 48 (ਏ) ਵਿਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਲੀਜ਼ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੌਰਾਨ ਇਸ ਦੇ ਫਿਕਸਚਰ ਦੇ ਨਾਲ ਚੰਗੀ ਅਤੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਮੁਰੰਮਤ ਅਤੇ ਸਥਿਤੀ ਵਿਚ ਰੱਖੇਗਾ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਅੰਤ 'ਤੇ ਛੱਡ ਦੇਵੇਗਾ। ਦਲੀਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਦੋਵਾਂ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਇਕੱਠੇ ਪੜ੍ਹਦੇ ਸਮੇਂ ਅਤੇ ਇੱਕ ਸਦਭਾਵਨਾਪੂਰਨ ਉਸਾਰੀ ਦੇਣ ਲਈ, "ਪ੍ਰਗਟ ਕਰੇਗਾ" ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ "ਪ੍ਰਗਟ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ" ਵਜੋਂ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ. ਇਹ ਵੀ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਧਾਰਾ 51 (2) ਨੂੰ "ਪ੍ਰਗਟ ਕਰੇਗਾ" ਸ਼ਬਦ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਧਾਰਾ 48 (ਏ) ਵਿੱਚ ਵਰਤੇ ਗਏ ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਕੋਈ ਮਤਲਬ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਬੇਲੋੜਾ ਜਾਂ ਬੇਲੋੜਾ ਕਰਾਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਉਪਰੋਕਤ ਦਲੀਲਾਂ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ, ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਫੈਸਲਿਆਂ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ:

i) ਸੀਆਈਟੀ ਬਨਾਮ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਬਲਕ ਕੈਰੀਅਰਜ਼, [7]

ii) ਸੁਲਤਾਨਾ ਬੇਗਮ ਬਨਾਮ ਪ੍ਰੇਮ ਚੰਦ ਜੈਨ, [8]

iii) ਸੈਨਿਕ ਮੋਟਰਜ਼ ਬਨਾਮ ਰਾਜਸਥਾਨ ਰਾਜ [9]

---

5 [1984] 3 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 180: (1984) 3 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 362

6 [1989] ਪੂਰਕ 1 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 43: (1989) 4 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 582

7 [2002] ਪੂਰਕ 5 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 387: (2003) 3 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 57

8 [1996] ਪੂਰਕ 9 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 707: (1997) 1 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 373

9 [1962] 1 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 517: (1962) 1 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 517

ਗ੍ਰੇਟਰ ਮੁੰਬਈ ਨਗਰ ਨਿਗਮ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ
ਸੈਂਚੁਰੀ ਟੈਕਸਟਾਈਲਜ਼ ਐਂਡ ਇੰਡਸਟਰੀਜ਼ ਲਿਮਟਿਡ ਅਤੇ ਹੋਰ

ਸੀ. ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਨਿਕਲਣ ਅਤੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀਆਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਧਿਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਮੁਆਫ ਕਰਨ ਦਾ ਸੰਕਲਪ।

8. ਕਿਸੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਵਾਲੀਆਂ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਨਿਕਲਣ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਮੁਆਫ ਕਰਨ ਦੇ ਸੰਕਲਪ ਨੂੰ ਉਜਾਗਰ ਕਰਦਿਆਂ, ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਹੁਣ ਤੱਕ, ਇਹ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤੈਅ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਪਾਰਟੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਜਿਹਾ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਮਾਨਤਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ:

i) ਲਾਚੂ ਮਲ ਬਨਾਮ ਰਾਧੇ ਸ਼ਿਆਮ 10

ii) ਸੀਤਾ ਰਾਮ ਗੁਪਤਾ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਨੈਸ਼ਨਲ ਬੈਂਕ 11

iii) ਐਚਆਰ ਬਸਵਰਾਜ ਬਨਾਮ ਕੇਨਰਾ ਬੈਂਕ 12

ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਉਕਤ ਸੰਕਲਪ ਦੇ ਲਾਭ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋਣਗੇ।

ਡੀ. ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਗਲਤ ਪੜ੍ਹਾਈ

9. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਕੁਝ ਸਬੰਧਤ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਗਲਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹ ਕੇ ਅਤੇ ਕੁਝ ਅਜਿਹਾ ਪੜ੍ਹ ਕੇ ਗੰਭੀਰ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ ਹੈ ਜੋ ਅਜਿਹੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਦੱਸੀ ਗਈ ਹੈ। ਉਪਰੋਕਤ ਦਲੀਲਾਂ ਦਾ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਇਸ ਦੇ ਵੇਰਵਿਆਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਵਟਾਂਦਰੇ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਅਸੀਂ ਨੋਟ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਦਲੀਲਾਂ ਵਿੱਚ ਬੋਰਡ ਦੇ ਮਿਤੀ 31.05.1927 ਦੇ ਮਤੇ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਨੂੰ ਗਲਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਦੂਜਾ 03.10.1928 ਦੇ ਲੀਜ਼ ਡੀਡ ਨੂੰ ਵੀ ਗਲਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।

ਈ. ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰੂਨੀ ਨੋਟਿੰਗਾਂ ਅਤੇ ਸੰਚਾਰਾਂ ਦੀ ਆਪਸੀ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੀ ਪ੍ਰਸੰਗਿਕਤਾ

10. ਦਲੀਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਦੇ ਸਮਰੱਥ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਦੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅੰਦਰੂਨੀ ਨੋਟਿੰਗ ਜਾਂ ਸੰਚਾਰਾਂ ਦਾ ਕੋਈ ਲਾਭ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਅਜਿਹੀਆਂ ਨੋਟਿੰਗ ਅਤੇ ਅੰਦਰੂਨੀ ਸੰਚਾਰਾਂ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਸਮਰੱਥ ਅਥਾਰਟੀ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਸੰਚਾਰਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਉਪਰੋਕਤ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ਾਂ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ|

---

10 [1971] 3 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 693: (1971) 1 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 619

11 [2008] 4 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 636: (2008) 5 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 711

12 [2009] 15 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 504: (2010) 12 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 458

ਦਲੀਲਾਂ, ਸ਼ਾਂਤੀ ਸਪੋਰਟਸ ਕਲੱਬ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਕੇਸ [13] ਵਿੱਚ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰਤਾ ਰੱਖੀ ਗਈ ਹੈ

ਐੱਫ 1925 ਦੇ ਐਕਟ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਬਲਾਕ-ਏ ਦੀ ਲੀਜ਼/ਆਵਾਜਾਈ ਦੇਣ ਲਈ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਨੂੰ ਕੋਈ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਧਿਕਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਹੋਏ

11. 1925 ਦੇ ਐਕਟ ਨੇ 1898 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਥਾਂ ਲੈ ਲਈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। 1898 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 32ਆਈ (2) ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ, ਜਿਸ ਨੂੰ 1925 ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 51 ਨਾਲ ਬਦਲ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ 1898 ਦੇ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਇਹ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਲੀਜ਼ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਡਿਫਾਲਟ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਲੀਜ਼ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ 'ਤੇ, ਬੋਰਡ ਦੇ ਸਾਰੇ ਅਧਿਕਾਰ, ਸਿਰਲੇਖ ਅਤੇ ਵਿਆਜ ਸਾਰੀਆਂ ਦੇਣਦਾਰੀਆਂ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਰੁਜ਼ਗਾਰਦਾਤਾ ਕੋਲ ਹੋਣਗੇ। ਜਦੋਂ ਕਿ, 1925 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 51 ਦੇ ਤਹਿਤ, ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਦੇ ਤਹਿਤ, ਡਿਫਾਲਟ ਹੋਣ 'ਤੇ, ਬੋਰਡ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਦਾਖਲ ਹੋਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਸੀ, ਅਤੇ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਦੇ ਤਹਿਤ, ਜਿੱਥੇ ਕੋਈ ਡਿਫਾਲਟ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਤਾਂ ਲੀਜ਼ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ 'ਤੇ, ਬੋਰਡ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਨੂੰ ਉਸਦੀ ਕੀਮਤ 'ਤੇ ਅਤੇ ਲੀਜ਼ ਦੇ ਤਹਿਤ ਲਗਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਅਤੇ ਦੇਣਦਾਰੀਆਂ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਇਮਾਰਤ ਬਾਰੇ ਦੱਸੇਗਾ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ 1925 ਦੇ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਕੋਈ ਆਟੋਮੈਟਿਕ ਵੈਸਟਿੰਗ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਬਲਕਿ ਕਿਰਾਏ 'ਤੇ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਦੀ ਕੀਮਤ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਕ ਵੱਖਰਾ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਹੈ. ਇਹ ਉਹ ਵਿਵਸਥਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਕਿ "ਸੰਦੇਸ਼ ਦੇਵੇਗਾ" ਨੂੰ 1925 ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 48 (ਏ) ਦੇ ਨਾਲ "ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ" ਵਜੋਂ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਵੀ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਧਾਰਾ 51 (2) ਵਿੱਚ "ਆਪਣੀ ਕੀਮਤ 'ਤੇ" ਵਰਤੇ ਗਏ ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕਿ ਬੋਰਡ ਦੁਆਰਾ ਵਾਹਨ ਲਈ, ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਵਾਹਨ ਲਈ ਵੱਖਰਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨਾ ਪਵੇਗਾ।

ਜੀ. ਸਕੀਮ ਦੀ ਲਾਗਤ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਜ਼ਮੀਨ ਵਿੱਚ ਹੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਬਣਾਉਂਦਾ।

12. ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਦਾ ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਕਿ ਬੋਰਡ ਦੁਆਰਾ ਜ਼ਮੀਨ ਐਕੁਆਇਰ ਕਰਨ ਸਮੇਂ ਸਕੀਮ ਦੀ ਲਾਗਤ ਵਜੋਂ ਭਾਰੀ ਖਰਚਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਇਸ ਨੂੰ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਲਾਗਤ ਦਾ ਕੋਈ ਹੋਰ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਵਾਹਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਗਲਤ ਹੈ। ਲੀਜ਼ ਡੀਡ ਦੇ ਤਹਿਤ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਲਾਭ ਸਕੀਮ ਦੀ ਲਾਗਤ ਦੇ ਭਾਰ ਦੇ ਬਦਲੇ ਸਨ। ਇਸ ਵਿਚ ਸਿਰਫ 28 ਸਾਲਾਂ ਲਈ ਲੀਜ਼ ਦੀ ਕਲਪਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜੋ ਇਸ ਦੇ ਤਹਿਤ ਦਰਜ ਨਿਯਮਾਂ ਅਤੇ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਸੀ, ਪਰ ਕੋਈ ਆਵਾਜਾਈ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਆਵਾਜਾਈ ਲਈ, 1925 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਆਵਾਜਾਈ ਦੇ ਸਮੇਂ ਵੱਖਰੇ ਖਰਚਿਆਂ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੀ.

---

13 [2009] 13 ਐਸ ਸੀ ਆਰ 710: (2009) 15 ਐਸ ਸੀ ਸੀ 705

1925 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਆਵਾਜਾਈ ਦੇ ਸਮੇਂ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਨੇ ਲੋਕ ਭਲਾਈ ਸਕੀਮ ਤਹਿਤ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਪੈਸਾ ਅਦਾ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਲਗਭਗ 1200 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰਕੇ ਭਾਰੀ ਮੁਨਾਫਾ ਕਮਾਉਣ ਲਈ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਸੀ

13. ਅਜਿਹੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ 'ਤੇ, ਇਹ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਖਾਰਜ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ।

14. ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲਾਂ ਨੇ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਦੇ ਕੇ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕੀਤੀ:

ਏ. ਲੀਜ਼ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਨੂੰ ਆਵਾਜਾਈ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ

15. ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਲੀਜ਼ ਡੀਡ ਮਿਤੀ 03.10.1928 ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਬੋਰਡ ਸਕੀਮ ਨੰਬਰ 51 ਨੂੰ 'ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ' ਬਦਲਣ ਲਈ ਸਹਿਮਤ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਸ਼ਬਦ ਸਨ 'ਉਕਤ ਮਿਆਦ ਦੀ ਮਿਆਦ ਖਤਮ ਹੋਣ 'ਤੇ ਕਿਰਾਏਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਉਕਤ ਹਿੱਸੇ ਬਾਰੇ ਦੱਸੋ', ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੰਕੇਤ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲੀਜ਼ ਦੀ ਮਿਆਦ ਖਤਮ ਹੋਣ 'ਤੇ ਵਾਹਨ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਸੀ। ਭਾਵੇਂ ਲੀਜ਼ ਡੀਡ ਵਿੱਚ ਵਾਹਨ ਦਾ ਕੋਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਜ਼ਿਕਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਸਕੀਮ ਨੰਬਰ 51 ਨੂੰ ਬਦਲਣ ਲਈ ਸਹਿਮਤ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਹੁਣ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਦੇ ਆਵਾਜਾਈ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਬੀ. ਬੋਰਡ ਰੈਜ਼ੋਲੂਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 325 ਅਤੇ ਲੀਜ਼ ਦੀ ਵਰਤੋਂ 1925 ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 51 (2) ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਠੇਕੇ ਲਈ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ

16. ਸਕੀਮ ਨੰਬਰ 51 ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲੀ ਲਈ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਦੁਆਰਾ 20.05.1927 ਨੂੰ ਸੌਂਪੀ ਗਈ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਬੋਰਡ ਦੇ ਮਤਾ ਨੰਬਰ 325 ਵਿੱਚ ਦੁਬਾਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਸ ਨੇ ਪੈਰਾ ਨੰਬਰ 2 ਅਤੇ 4 ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ ਅੱਜ ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਮੌਕਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਉਹ 1925 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 51 (2) ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਆ ਗਏ ਹਨ। ਨਾ ਤਾਂ ਲੀਜ਼ ਡੀਡ ਵਿਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਹ 1925 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 51 (2) ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਠੇਕੇ 'ਤੇ ਸਨ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਠੇਕੇ 'ਤੇ ਲੈਣ ਦੀ ਇਹ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਹੈ।

ਸੀ. ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਤਬਾਦਲਾ ਐਕਟ, 1882 ਦੀ ਧਾਰਾ 108 (ਕਿਊ)

17. ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਕਦੇ ਵੀ ਇਹ ਪਟੀਸ਼ਨ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਨਹੀਂ ਉਠਾਈ ਕਿਉਂਕਿ ਜਾਇਦਾਦ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ ਐਕਟ, 1882 ਦੀ ਧਾਰਾ 108 (ਕਿਊ) ਨੂੰ ਲੀਜ਼ ਡੀਡ ਵਿੱਚ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬਾਹਰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇਣਾ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਵਿਚਾਰਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਡਿਜੀਟਲ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੀਆਂ ਰਿਪੋਰਟਾਂ

ਡੀ. ਵਾਹਨ ਨੂੰ ਸੌਂਪਣਾ ਅਤੇ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦਾ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ

18. ਦਲੀਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ 1925 ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 51 (2) ਦੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਅਤੇ 1898 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 32 ਆਈ (2) ਦੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ ਸ਼ਬਦ 'ਹੋਵੇਗਾ' ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ ਲੀਜ਼ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਜਾਂ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਠੇਕੇ ਦੀ ਅਪੀਲ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਜਾਇਜ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਉਪਰੋਕਤ ਦਲੀਲ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ, ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਫੈਸਲਿਆਂ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ:

i) ਮੁਰਲੀਧਰ ਅਗਰਵਾਲ ਅਤੇ ਹੋਰ ਧਿਰਾ ਬਨਾਮ ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ [14]

ii) ਦੇਵਕਰਨ ਨੇਨਸ਼ੀ ਤੰਨਾ ਬਨਾਮ ਮਨਹਰਲਾਲ ਨੇਨਸ਼ੀ [15]

iii) ਪੀਟੀਸੀ (ਇੰਡੀਆ) ਫਾਈਨੈਂਸ਼ੀਅਲ ਸਰਵਿਸਿਜ਼ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਵੈਂਕਟੇਸ਼ਵਰਲੂ ਕਰੀ [16]

ਈ. ਕਿਰਾਏਦਾਰ/ਰੁਜ਼ਗਾਰਦਾਤਾ ਦੀਆਂ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ, ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਅਤੇ ਸਕੀਮ ਦੀ ਸਾਂਝੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ

19. ਸਾਡਾ ਧਿਆਨ ਇਸ ਸਕੀਮ ਵੱਲ ਖਿੱਚਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ 1925 ਦੇ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਦੇ ਵਕੀਲਾਂ ਨੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਵਾਰ ਠੇਕੇਦਾਰ ਆਪਣੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਨਿਭਾਉਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨੀ ਯੋਜਨਾ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਜ਼ਮੀਨ ਅਤੇ ਇਮਾਰਤ ਨੂੰ ਇਸ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਦੱਸਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਇਹ ਵੀ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ 1925 ਦੇ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਜਿਸ ਸੰਚਾਰ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਹ 1898 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 32 ਆਈ (2) ਦੇ ਤਹਿਤ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੇ ਸਮਾਨ ਹੈ।

ਐੱਫ. 1925 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 51, ਉਕਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 48 (ਏ) 'ਤੇ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਵਿਵਸਥਾ ਲਾਗੂ ਹੈ ਜੋ ਇੱਕ ਆਮ ਵਿਵਸਥਾ ਹੈ

20. 1925 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 48 (ਏ) ਅਤੇ ਧਾਰਾ 51 ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ, ਇਹ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 48, ਇੱਕ ਆਮ ਵਿਵਸਥਾ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਤੇ, ਸਕੀਮ ਦੇ ਤਹਿਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਲੀਜ਼ ਦੀਆਂ ਮਿਆਰੀ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ। ਇਹ ਸਿਰਫ ਇਹ ਮੰਨਦਾ ਹੈ ਕਿ ਲੀਜ਼ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਤ 'ਤੇ, ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਮੌਤ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਇਮਾਰਤ ਨੂੰ ਛੱਡ ਦੇਵੇਗਾ

---

14 [1975] 1 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 575: (1974) 2 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 472

15 [1994] ਪੂਰਕ 1 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 679: (1994) 5 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 681

16 [2022] 9 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 1063: (2022) 9 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 704

ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਫਿਕਸਚਰ "ਚੰਗੀ ਅਤੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਮੁਰੰਮਤ ਅਤੇ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ". ਇਹ ਇਸ ਗੱਲ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਦਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਲੀਜ਼ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੌਰਾਨ ਕੀ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿੱਥੇ ਕੋਈ ਡਿਫਾਲਟ ਹੈ ਜਾਂ ਲੀਜ਼ ਦੇ ਅੰਤ 'ਤੇ ਜਿੱਥੇ ਕੋਈ ਡਿਫਾਲਟ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਇਹ 1925 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 51 ਹੈ ਜੋ ਉਪਰੋਕਤ ਦੋਵਾਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇਹ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਵਿਵਸਥਾ ਹੋਵੇਗੀ। ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਦੋ ਫੈਸਲਿਆਂ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਦਿਆਂ, ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਵਿਵਸਥਾ ਆਮ ਵਿਵਸਥਾ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਕੋਲ ਵਾਹਨ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕੋਈ ਵਿਕਲਪ ਨਹੀਂ ਸੀ।

i) ਛੱਤੀਸਗੜ੍ਹ ਰਾਜ ਸਹਿਕਾਰੀ ਬੈਂਕ ਮਰਿਯਾਦਿਤ ਬਨਾਮ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਸਹਿਕਾਰੀ ਕੇਂਦਰੀ ਬੈਂਕ ਮਰਿਯਾਦਿਤ ਅਤੇ ਹੋਰ [17]

ii) ਜੇ.ਕੇ. ਸਪਿਨਿੰਗ ਐਂਡ ਵੀਵਿੰਗ ਮਿੱਲ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ [18]

ਜੀ. ਸ਼ਬਦ "ਇਮਾਰਤ" ਦਾ ਅਰਥ

21. ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਦਲੀਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ "ਇਮਾਰਤ" ਸ਼ਬਦ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ ਅਤੇ ਇਮਾਰਤ ਦੋਵੇਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣਗੇ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ 1888 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 3 (ਜੀਜੀ) ਵਿੱਚ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸਦਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕਿ "ਇਮਾਰਤ" ਸ਼ਬਦ ਵਿੱਚ ਇਮਾਰਤਾਂ ਅਤੇ ਜ਼ਮੀਨ ਦੋਵੇਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣਗੇ। ਕਿਉਂਕਿ "ਇਮਾਰਤ" ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ 1925 ਦੇ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ 1925 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 5 ਵਿੱਚ ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ 1925 ਦੇ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਵਰਤੇ ਗਏ ਪਰ ਇਸ ਵਿੱਚ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦਾ ਉਹੀ ਅਰਥ ਹੋਵੇਗਾ ਜੋ 1888 ਦੇ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਹੈ।

ਐੱਚ. ਜਨਤਕ-ਨਿੱਜੀ ਭਾਈਵਾਲੀ

22. 1898 ਦੇ ਐਕਟ ਅਤੇ 1925 ਦੇ ਐਕਟ ਤਹਿਤ ਕਲਪਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਇਹ ਯੋਜਨਾ ਜਨਤਕ-ਨਿੱਜੀ ਭਾਈਵਾਲੀ ਸਿਧਾਂਤ ਦੀ ਇੱਕ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਉਦਾਹਰਣ ਸੀ, ਜਿਸ ਦੁਆਰਾ ਬੋਰਡ ਸਮਾਜ ਦੇ ਆਰਥਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਮਜ਼ੋਰ ਵਰਗ ਨੂੰ ਮਕਾਨ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਨਿੱਜੀ ਫੰਡ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਸੀ। ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1, ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਡਿਫਾਲਟ ਦੇ ਆਪਣੀਆਂ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਨਿਭਾਉਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਸਕੀਮ ਦੇ ਅੰਤ 'ਤੇ ਜਾਂ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਲੀਜ਼ ਦੇ ਲਾਭ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਸੀ।

---

17 [2020] 5 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 307: (2020) 6 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 411

18 [1961] 3 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 185: ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. ਆਨਲਾਈਨ ਐਸ.ਸੀ. 16

ਡਿਜੀਟਲ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੀਆਂ ਰਿਪੋਰਟਾਂ

ਆਈ. ਕਿਸੇ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਬਾਅਦ ਦੇ ਵਿਵਹਾਰ ਦੁਆਰਾ ਖੋਹਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ

23. ਦਲੀਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਵਾਰ ਜਦੋਂ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਨੂੰ ਲੀਜ਼ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਤ 'ਤੇ ਵਾਹਨ ਚਲਾਉਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਸੀ, ਅਤੇ ਜੋ ਕਿ ਇੱਕ ਅਨਿਸ਼ਚਿਤ ਅਧਿਕਾਰ ਸੀ, ਤਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਦੇਰੀ, ਲਾਸ਼, ਜਾਂ ਹੋਰ ਵਿਵਹਾਰ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਅਜਿਹੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਰਿਲਾਇੰਸ ਨੂੰ *ਰਾਮੇਸ਼ਵਰ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਬਨਾਮ ਜੋਤ ਰਾਮ*[19] ਅਤੇ ਹੋਰ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ।

ਜੇ. ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਦੇ ਮਾਲਕੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਮਾਨਤਾ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ

24. ਉਪਰੋਕਤ ਪਹਿਲੂ 'ਤੇ, ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਦੇ ਅੰਦਰੂਨੀ ਪੱਤਰ-ਵਿਹਾਰ ਅਤੇ ਨੋਟਿੰਗ ਨੂੰ ਵਿਦਵਾਨ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪੜਾਵਾਂ 'ਤੇ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਬਾਅਦ ਦੇ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਦੋਵਾਂ ਧਿਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਉਠਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਦਾ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਕਰਕੇ ਉਚਿਤ ਢੰਗ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ ਕੀ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਦੇ ਅੰਦਰ ਅਜਿਹੀ ਨੋਟਿੰਗ ਅਤੇ ਅੰਦਰੂਨੀ ਸੰਚਾਰਾਂ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਕੇ. ਕਥਿਤ ਦੇਰੀ

25. 61 ਸਾਲਾਂ ਬਾਅਦ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪਹੁੰਚ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਨੂੰ ਸਮਝਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦਿਆਂ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਰੁਕਾਵਟ ਦੇ ਜਾਰੀ ਰਿਹਾ ਹੈ। 61 ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਇਸ ਪੂਰੀ ਮਿਆਦ ਦੌਰਾਨ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਨਾ ਤਾਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਬਲਾਕ-ਏ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਮੰਗਿਆ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਸ ਲਈ ਕਿਰਾਏ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ। ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਨੂੰ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਸਹਾਇਕ ਕਮਿਸ਼ਨਰ (ਜਾਇਦਾਦ) ਨੇ ਜੂਨ, 2013 ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਰਾਏ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਸੀ ਕਿ ਇਮਾਰਤ ਨੂੰ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਦੱਸਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਉਸ ਰਾਏ ਬਾਰੇ ਵੀ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਨੂੰ ਕਦੇ ਨਹੀਂ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਇਸ ਪਹਿਲੂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਪਾਇਆ ਹੈ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਵੱਲੋਂ ਅਦਾਲਤ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਦੇਰੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਰਿਲਾਇੰਸ ਨੂੰ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਦਿਗੰਬਰ [20] ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

26. ਸਬੰਧਤ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ਾਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਦੇ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਕਾਨੂੰਨੀ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣਾ ਉਚਿਤ ਹੋਵੇਗਾ

---

19 [1976] 1 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 847: (1976)1 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 194

20 [1995] ਪੂਰਕ 1 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 492: (1995) 4 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 683

ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੀ ਯੋਜਨਾ। 1898 ਦੇ ਐਕਟ ਨੂੰ ਪ੍ਰਸਤਾਵਨਾ ਦੇ ਨਾਲ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਗੱਲਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਖਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਰੱਖ ਕੇ ਅਤੇ ਬੰਬਈ ਟਾਪੂ ਦੇ ਪੂਰਬੀ ਕੰਢੇ ਦੇ ਕੁਝ ਹਿੱਸਿਆਂ ਨੂੰ ਮੁੜ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਕੇ ਅਤੇ ਰੱਖ ਕੇ ਬੰਬਈ ਸ਼ਹਿਰ ਦੇ ਸੁਧਾਰ ਅਤੇ ਭਵਿੱਖ ਦੇ ਵਿਸਥਾਰ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

27. 1898 ਦੇ ਐਕਟ ਵਿੱਚ, ਸਾਲ 1913 ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਸੋਧ ਆਈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 32 ਬੀ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 32 ਆਈ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਨੂੰ 1913 ਦਾ ਸੋਧ ਐਕਟ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਉਪਰੋਕਤ ਸੋਧੇ ਹੋਏ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਤਹਿਤ ਇਹ ਸਕੀਮ ਆਈ ਸੀ ਜਿਸ ਤਹਿਤ 1898 ਦੇ ਐਕਟ ਤਹਿਤ ਗਠਿਤ ਬੋਰਡ ਦੁਆਰਾ ਜ਼ਮੀਨ ਐਕਵਾਇਰ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਉਸਾਰੀ ਲਈ ਨਿੱਜੀ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਨਿਯਮਾਂ ਅਤੇ ਸ਼ਰਤਾਂ 'ਤੇ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਜੋ 1898 ਦੇ ਐਕਟ ਤਹਿਤ ਗਠਿਤ ਇੰਪਰੂਵਮੈਂਟ ਟਰੱਸਟ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। 1898 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 32 ਬੀ ਤੋਂ 32 ਆਈ ਨੂੰ ਇੱਥੇ ਦੁਬਾਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ:

> **ਧਾਰਾ 32 ਬੀ। ਗਰੀਬ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਦੀ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਸਕੀਮ ਲਈ ਰੁਜ਼ਗਾਰਦਾਤਾ ਦੁਆਰਾ ਅਰਜ਼ੀ**: (1) ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਜੋ ਆਪਣੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਗਰੀਬ ਵਰਗਾਂ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਬੋਰਡ ਨੂੰ ਇੱਕ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਅਜਿਹੇ ਸਾਰੇ ਜਾਂ ਕੁਝ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਲਈ ਗਰੀਬ ਵਰਗਾਂ ਦੇ ਘਰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਬੋਰਡ ਅਜਿਹੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇੱਕ ਯੋਜਨਾ ਬਣਾਵੇ। ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ 'ਰੁਜ਼ਗਾਰਦਾਤਾ' ਕਿਹਾ ਜਾਵੇਗਾ, ਜਿਸ ਸ਼ਬਦ ਵਿੱਚ ਉਸਦੇ ਵਾਰਸ, ਕਾਰਜਕਾਰੀ, ਪ੍ਰਬੰਧਕ, ਨਿਯੁਕਤੀ ਅਤੇ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣਗੇ।
>
> (2) ਉਪਰੋਕਤ ਅਰਜ਼ੀ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਜੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਰਾਏ ਹੈ ਕਿ ਉਕਤ ਗਰੀਬ ਵਰਗਾਂ ਦੇ ਮਕਾਨ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨਾ ਉਚਿਤ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਇਸ ਬਾਰੇ ਮਤਾ ਪਾਸ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਮਕਸਦ ਲਈ ਇੱਕ ਯੋਜਨਾ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧ ਸਕਦਾ ਹੈ।
>
> (3) ਗ਼ਰੀਬ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਦੀ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਸਕੀਮ ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕਰੇਗੀ –
>
> (ਏ) ਗ਼ਰੀਬ ਵਰਗਾਂ ਦੇ ਘਰਾਂ ਦੀ ਉਸਾਰੀ
>
> i) ਬੋਰਡ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂ
>
> ii) ਬੋਰਡ ਦੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਹੇਠ ਰੁਜ਼ਗਾਰਦਾਤਾ ਦੁਆਰਾ ਅਤੇ ਬੋਰਡ ਦੁਆਰਾ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀਆਂ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਅਤੇ

(ਬੀ) ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬਣਾਏ ਗਏ ਮਕਾਨਾਂ ਦੇ ਰੁਜ਼ਗਾਰਦਾਤਾ ਨੂੰ ਲੀਜ਼ 'ਤੇ ਦੇਣਾ (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 'ਰਿਹਾਇਸ਼' ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

(4) ਅਜਿਹੀ ਸਕੀਮ ਸਕੀਮ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸਾਰੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਲਈ ਉਪਬੰਧ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸਕੀਮ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ, ਉਭਾਰ, ਘਟਾਉਣਾ ਜਾਂ ਪੱਧਰਾ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਰਣਨ ਦੇ ਸਹਾਇਕ ਰਿਹਾਇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਉਸਾਰੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ ਜੋ ਸਕੀਮ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ।

ਧਾਰਾ 32 ਸੀ - ਉਹ ਜ਼ਮੀਨ ਜਿਸ 'ਤੇ ਰਿਹਾਇਸ਼ਾਂ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ: ਗਰੀਬ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਦੀ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਸਕੀਮ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਰਿਹਾਇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਉਸਾਰੀ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ:

ਏ) ਬੋਰਡ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਾਂ ਬੋਰਡ ਨੂੰ ਜਾਂ ਤਾਂ ਬਿਲਕੁਲ ਜਾਂ ਲੋੜੀਂਦੇ ਸਾਲਾਂ ਲਈ ਸੌਂਪਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜਾਂ

ਬੀ) ਰੁਜ਼ਗਾਰਦਾਤਾ ਨੂੰ ਜਾਂ ਤਾਂ ਬਿਲਕੁਲ ਜਾਂ ਲੋੜੀਂਦੇ ਸਾਲਾਂ ਲਈ ਸੌਂਪਣਾ;

ਬਸ਼ਰਤੇ ਕਿ ਇਹ ਸਕੀਮ ਰੁਜ਼ਗਾਰਦਾਤਾ ਦੀ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਾਲਕੀ ਵਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਮਕਾਨਾਂ ਦੀ ਉਸਾਰੀ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗੀ ਜਦ ਤੱਕ ਰੁਜ਼ਗਾਰਦਾਤਾ ਬੋਰਡ ਦੀ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਲਈ ਇਹ ਸਾਬਤ ਨਹੀਂ ਕਰ ਦਿੰਦਾ ਕਿ ਉਸ ਕੋਲ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਅਜਿਹਾ ਹੱਕ ਹੈ ਜੋ ਸਕੀਮ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਚੰਗਾ ਅਤੇ ਕਾਫ਼ੀ ਹੋਵੇਗਾ

ਸੈਕਸ਼ਨ 32ਡੀ। ਸਕੀਮ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ: ਗਰੀਬ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਦੀ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਸਕੀਮ ਦੇ ਪੂਰਾ ਹੋਣ 'ਤੇ, ਧਾਰਾ 27, 28 ਅਤੇ 29 ਦੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ, ਸਾਰੀਆਂ ਲੋੜੀਂਦੀਆਂ ਸੋਧਾਂ ਦੇ ਨਾਲ, ਸਕੀਮ 'ਤੇ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਲਾਗੂ ਹੋਣਗੀਆਂ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸਕੀਮ ਇੱਕ ਸੁਧਾਰ ਸਕੀਮ ਹੋਵੇ।

ਸੈਕਸ਼ਨ 32ਈ: ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜਦੋਂ ਰਿਹਾਇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਉਸਾਰੀ ਸ਼ਡਿਊਲ ਸੀ ਜਾਂ ਡੀ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਹੈ: ਜਦੋਂ ਅਜਿਹੀ ਯੋਜਨਾ ਅਨੁਸੂਚੀ ਸੀ ਜਾਂ ਸ਼ਡਿਊਲ ਡੀ ਸਰਕਾਰ ਜਾਂ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਿਸੇ ਵੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਬਣਨ ਵਾਲੀਆਂ ਜ਼ਮੀਨਾਂ 'ਤੇ ਰਿਹਾਇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਉਸਾਰੀ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਵੀ ਮਾਮਲਾ ਹੋਵੇ, ਸਕੀਮ ਮਨਜ਼ੂਰ ਹੋਣ 'ਤੇ, ਤੁਰੰਤ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਮੁੜ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰੇਗੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਬੋਰਡ ਸਰਕਾਰ ਜਾਂ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਨੂੰ, ਜਿਵੇਂ ਵੀ ਮਾਮਲਾ ਹੋਵੇ, ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਬਾਜ਼ਾਰ ਮੁੱਲ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਦੀ ਰਕਮ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰੇਗਾ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਭੂਮੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਐਕਟ, 1894 ਤਹਿਤ ਕੁਲੈਕਟਰ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ; ਅਤੇ ਅਜਿਹੀ ਰਕਮ ਨੂੰ ਬੋਰਡ ਨੂੰ ਸਕੀਮ ਦੀ ਲਾਗਤ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।

ਭੂਮੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਐਕਟ, 1894 ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੁਲੈਕਟਰ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ; ਅਤੇ ਅਜਿਹੀ ਰਕਮ ਨੂੰ ਬੋਰਡ ਨੂੰ ਸਕੀਮ ਦੀ ਲਾਗਤ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜ਼ਮੀਨ ਬੋਰਡ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਸੈਕਸ਼ਨ 32ਐਫ- ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਉਣਾ ਅਤੇ ਨੋਟਿਸ ਕਰਨਾ: (1) ਰਿਹਾਇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਉਸਾਰੀ ਸ਼ੁਰੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ: -

ਏ) ਜਿੱਥੇ ਜ਼ਮੀਨ ਬੋਰਡ ਕੋਲ ਹੈ ਜਾਂ ਬੋਰਡ ਦੁਆਰਾ ਐਕੁਆਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਰੁਜ਼ਗਾਰਦਾਤਾ ਨੇ ਯੋਜਨਾ ਦੀ ਲਾਗਤ ਦੇ ਵੀਹ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਰਕਮ ਬੋਰਡ ਕੋਲ ਜ਼ਮਾਨਤ ਵਜੋਂ ਜਮ੍ਹਾਂ ਨਹੀਂ ਕਰਵਾਈ ਹੈ;

ਬੀ) ਜਿੱਥੇ ਜ਼ਮੀਨ ਰੁਜ਼ਗਾਰਦਾਤਾ ਕੋਲ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਰੁਜ਼ਗਾਰਦਾਤਾ ਨੇ ਬੋਰਡ ਨੂੰ ਇੱਕ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਗਰੀਬ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਦੀ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਸਕੀਮ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਬੋਰਡ ਨੂੰ ਤਬਦੀਲ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਬੋਰਡ ਰੁਜ਼ਗਾਰਦਾਤਾ ਨੂੰ ਲਿਖਤੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨੋਟਿਸ ਨਹੀਂ ਦੇਵੇਗਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੇ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਦਾ ਸੰਕੇਤ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ; ਬਸ਼ਰਤੇ ਕਿ ਜੇਕਰ ਬੋਰਡ ਦੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਕੀਮਤ ਸਕੀਮ ਦੀ ਅਨੁਮਾਨਿਤ ਲਾਗਤ ਦੇ ਵੀਹ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਤੋਂ ਘੱਟ ਹੈ, ਤਾਂ ਘਾਟ ਨੂੰ ਨਕਦ ਜਾਂ ਸਕਿਓਰਿਟੀਜ਼ ਵਿੱਚ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾ ਕੇ ਪੂਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

(2) ਉਪ-ਧਾਰਾ (1), ਧਾਰਾ (ਬੀ) ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਨੋਟਿਸ ਦੇ ਰੁਜ਼ਗਾਰਦਾਤਾ ਦੀ ਸੇਵਾ 'ਤੇ, ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਈ ਗਈ ਜ਼ਮੀਨ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਸਾਰੀ ਜਾਇਦਾਦ, ਅਧਿਕਾਰ, ਸਿਰਲੇਖ ਅਤੇ ਹਿੱਤ ਤੁਰੰਤ ਬੋਰਡ ਕੋਲ ਹੋਣਗੇ।

(3) ਰੁਜ਼ਗਾਰਦਾਤਾ ਯੋਜਨਾ 'ਤੇ ਬੋਰਡ ਦੁਆਰਾ ਖਰਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਾਰੇ ਪੈਸੇ 'ਤੇ ਸਾਲਾਨਾ ਡੁੱਬਣ ਫੰਡ ਚਾਰਜ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਸਾਲਾਨਾ ਭੁਗਤਾਨ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੀ ਜਮ੍ਹਾਂ ਰਾਸ਼ੀ ਦੀ ਹੌਲੀ ਹੌਲੀ ਵਾਪਸੀ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋਵੇਗਾ, ਜਿਸ ਦੀ ਗਣਨਾ ਧਾਰਾ 32 ਜੀ ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਵਿੱਚ ਵਰਣਨ ਕੀਤੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਧਾਰਾ 32ਜੀ- ਲੀਜ਼ ਦੀ ਮਿਆਦ ਅਤੇ ਕਿਰਾਏ ਦੀ ਰਕਮ: (1) ਬੋਰਡ ਯੋਜਨਾ ਨਾਲ ਅੱਗੇ ਵਧੇਗਾ ਅਤੇ ਇਮਾਰਤ ਦੇ ਪੂਰਾ ਹੋਣ 'ਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਰੁਜ਼ਗਾਰਦਾਤਾ ਨੂੰ 28 ਸਾਲਾਂ ਲਈ ਸਾਈਟ ਦੇ ਨਾਲ ਲੀਜ਼ 'ਤੇ ਦੇਵੇਗਾ।

(2) ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਉਪਰੋਕਤ ਮਿਆਦ ਦੌਰਾਨ ਬੋਰਡ ਨੂੰ ਸਾਲਾਨਾ ਕਿਰਾਏ ਵਜੋਂ ਕੁੱਲ ਕਿੰਨੀ ਰਕਮ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਰਕਮ ਅਦਾ ਕਰੇਗਾ –

(ਏ) ਬੋਰਡ ਦੁਆਰਾ ਸਕੀਮ 'ਤੇ ਖਰਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਾਰੇ ਪੈਸਿਆਂ 'ਤੇ ਸਾਲਾਨਾ ਵਿਆਜ ਕਿੰਨਾ ਹੋਵੇਗਾ, ਅਤੇ

(ਬੀ) ਡੁੱਬਣ ਵਾਲੇ ਫੰਡ ਖਰਚਿਆਂ ਦੀ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗਣਨਾ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਲੀਜ਼ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਤ 'ਤੇ ਡੁੱਬਣ ਵਾਲੇ ਫੰਡ ਵਿੱਚ ਕੁੱਲ ਰਕਮ ਸਕੀਮ 'ਤੇ ਖਰਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕੁੱਲ ਰਕਮ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੋਵੇਗੀ।

ਅਜਿਹੀ ਕੁੱਲ ਰਕਮ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣਗੇ –

(i)ਲੀਜ਼ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੱਕ ਵਿਆਜ ਅਤੇ ਡੁੱਬਣ ਵਾਲੇ ਫੰਡ ਖਰਚਿਆਂ 'ਤੇ ਖਰਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸਾਰੀ ਰਕਮ,

(ii)ਜੇ ਅਤੇ ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਯੋਜਨਾ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਜ਼ਮੀਨ ਰੁਜ਼ਗਾਰਦਾਤਾ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਅਜਿਹੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਕੀਮਤ,

(iii)ਲੀਜ਼ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੱਕ ਮੁੱਢਲੇ ਖਰਚੇ ਅਤੇ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਅਤੇ ਨਿਗਰਾਨੀ ਲਈ ਭੱਤਾ।

(3) ਇਸ ਧਾਰਾ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਅਜਿਹੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਲਾਗਤ ਨੂੰ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ –

(ਏ) ਜੇ ਅਤੇ ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਇਸ ਯੋਜਨਾ ਲਈ ਜ਼ਮੀਨ ਐਕਵਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਇਸ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੀ ਅਸਲ ਲਾਗਤ;

(ਬੀ) ਜੇ ਅਤੇ ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਜ਼ਮੀਨ ਬੋਰਡ ਨੂੰ ਅਨੁਸੂਚੀ ਸੀ ਜਾਂ ਅਨੁਸੂਚੀ ਡੀ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਵਜੋਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਬੋਰਡ ਦੁਆਰਾ ਧਾਰਾ 32 ਸੀ ਅਧੀਨ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਕਮ;

(ਸੀ) ਹੋਰ ਸਾਰੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸਕੀਮ ਦੇ ਐਲਾਨ ਦੀ ਮਿਤੀ 'ਤੇ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਬਾਜ਼ਾਰ ਮੁੱਲ।

ਧਾਰਾ 32ਐਚ- ਲੀਜ਼ 'ਤੇ ਲੈਣ ਸਬੰਧੀ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ: (1) ਗਰੀਬ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਦੀ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਸਕੀਮ ਅਧੀਨ ਹਰੇਕ ਲੀਜ਼ ਬੋਰਡ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਰਿਹਾਇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਮੁਕੰਮਲ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਵੇਗੀ।

(2) ਹਰੇਕ ਲੀਜ਼ ਵਿੱਚ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ ਜਾਂ ਸੰਕੇਤ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ, ਅਰਥਾਤ:

ਏ) ਕਿ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਮੁਰੰਮਤ ਅਤੇ ਬੀਮੇ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੋਵੇਗਾ;

ਬੀ) ਕਿ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਸਾਰੀਆਂ ਦਰਾਂ ਅਤੇ ਟੈਕਸਾਂ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੋਵੇਗਾ;

(ਸੀ) ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਆਪਣੇ ਘਰਾਂ ਨੂੰ (ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਜਿਹੇ ਹਿੱਸਿਆਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਦੁਕਾਨਾਂ, ਦੇਖਭਾਲ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਦੇ ਕੁਆਰਟਰ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹੋਰ ਹਿੱਸੇ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ) ਕੇਵਲ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਜਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਹੀ ਦੇਵੇਗਾ, ਸਿਵਾਏ ਇਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਲੋੜੀਂਦੀ ਗਿਣਤੀ ਨਾ ਹੋਵੇ ਜੋ ਰਿਹਾਇਸ਼ਾਂ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹੋਣ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ ਗਰੀਬ ਵਰਗ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਹੀ ਦੇਣ;

ਡੀ) ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਰਿਹਾਇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਮਰੇ ਜਾਂ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਹੇਠ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਅਗਲੀ ਰਕਮ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕਿਰਾਏ ਦੀ ਮੰਗ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ ਜਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ;

ਈ) ਇਹ ਕਿ ਰਿਹਾਇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਹਰੇਕ ਕਮਰੇ ਜਾਂ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਦਾ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕਿਰਾਇਆ (ਉਸ ਦੇ ਅਜਿਹੇ ਹਿੱਸਿਆਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਜਿੰਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਦੁਕਾਨਾਂ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹੋਰ ਹਿੱਸੇ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ) ਬੋਰਡ ਦੁਆਰਾ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਨਾਲ ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕਿਰਾਇਆ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਦੁਆਰਾ ਅਜਿਹੇ ਹਰੇਕ ਕਮਰੇ ਜਾਂ ਮਕਾਨ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸਪੱਸ਼ਟ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਲਿਖਿਆ ਜਾਂ ਰੰਗਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਅਜਿਹਾ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕਿਰਾਇਆ ਬੋਰਡ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਤਬਦੀਲੀ ਦੇ ਅਧੀਨ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।

ਧਾਰਾ 32I- ਲੀਜ਼ ਦੀ ਡਿਫਾਲਟ ਅਤੇ ਨਿਰਧਾਰਨ (1) (ਏ) ਲੀਜ਼ ਦੀਆਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਿੱਚ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਦੁਆਰਾ ਡਿਫਾਲਟ ਕੀਤੇ ਜਾਣ 'ਤੇ, ਰੁਜ਼ਗਾਰਦਾਤਾ ਦੇ ਰਿਹਾਇਸ਼ਾਂ ਅਤੇ ਉਸ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਸਾਰੇ ਅਧਿਕਾਰ, ਸਿਰਲੇਖ ਅਤੇ ਵਿਆਜ ਜਿਸ 'ਤੇ ਰਿਹਾਇਸ਼ਾਂ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਰੁਜ਼ਗਾਰਦਾਤਾ ਦੁਆਰਾ ਬੋਰਡ ਨੂੰ ਅਦਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਿਸੇ ਵੀ ਜਮ੍ਹਾ ਜਾਂ ਹੋਰ ਪੈਸੇ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਚਾਹੇ ਲੀਜ਼ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜਾਂ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ:

i)ਰੁਜ਼ਗਾਰਦਾਤਾ ਦੁਆਰਾ ਜਮ੍ਹਾਂ ਰਕਮ ਬੋਰਡ ਨੂੰ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ, ਅਤੇ

ii) ਬੋਰਡ ਰੁਜ਼ਗਾਰਦਾਤਾ ਦੇ ਉਕਤ ਅਧਿਕਾਰ, ਸਿਰਲੇਖ ਅਤੇ ਵਿਆਜ ਨੂੰ ਨਿਲਾਮੀ ਵਿੱਚ ਪਾਵੇਗਾ।

(ਬੀ) ਫਿਰ ਬੋਰਡ ਕੋਲ ਇਹ ਵਿਕਲਪ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਉਹ ਜਾਂ ਤਾਂ ਨਿਲਾਮੀ ਵਿੱਚ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਬੋਲੀ ਲਗਾਉਣ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਅਧਿਕਾਰ, ਸਿਰਲੇਖ ਅਤੇ ਵਿਆਜ ਤਬਦੀਲ ਕਰ ਦੇਵੇ ਜਾਂ ਨਿਲਾਮੀ ਵਿੱਚ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਰਕਮ ਦੀ ਬੋਲੀ ਦੇ ਮਾਲਕ ਨੂੰ ਭੁਗਤਾਨ 'ਤੇ ਅਧਿਕਾਰ, ਸਿਰਲੇਖ ਅਤੇ ਵਿਆਜ ਆਪਣੇ ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਲੈ ਲਵੇ।

(ਸੀ) ਜੇ ਨਿਲਾਮੀ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਰਕਮ ਬੋਲੀ ਨਹੀਂ ਲਗਾਈ ਜਾਂਦੀ ਪਰ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਰਕਮ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ 'ਤੇ ਅਧਿਕਾਰ, ਸਿਰਲੇਖ ਅਤੇ ਵਿਆਜ ਲੈਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹੈ, ਤਾਂ ਬੋਰਡ ਕੋਲ ਜਾਂ ਤਾਂ ਅਜਿਹਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਅਤੇ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਅਧਿਕਾਰ, ਸਿਰਲੇਖ ਅਤੇ ਵਿਆਜ ਤਬਦੀਲ ਕਰਨ ਜਾਂ ਖੁਦ ਇਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਲੈਣ ਦਾ ਵਿਕਲਪ ਹੋਵੇਗਾ। ਬੋਰਡ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਨਾ ਕਰਨ ਲਈ ਡਿਫਾਲਟਰ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਤੋਂ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਰਕਮ ਵਸੂਲਣ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋਵੇਗਾ।

(ਡੀ) ਜੇ ਨਿਲਾਮੀ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਰਕਮ ਬੋਲੀ ਨਹੀਂ ਲਗਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਪਰ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਰਕਮ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤੇ ਜਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਅਧਿਕਾਰ, ਸਿਰਲੇਖ ਅਤੇ ਵਿਆਜ ਲੈਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹੈ, ਤਾਂ ਬੋਰਡ ਕੋਲ ਜਾਂ ਤਾਂ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਅਧਿਕਾਰ, ਸਿਰਲੇਖ ਅਤੇ ਵਿਆਜ ਤਬਦੀਲ ਕਰਨ ਦਾ ਵਿਕਲਪ ਹੋਵੇਗਾ ਜਾਂ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਰਕਮ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਜਾਂ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਲੈ ਲਵੇਗਾ।

(2) ਜਿੱਥੇ ਲੀਜ਼ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਡਿਫਾਲਟ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਲੀਜ਼ ਦੇ ਨਿਰਧਾਰਨ 'ਤੇ ਬੋਰਡ ਦੇ ਸਾਰੇ ਅਧਿਕਾਰ, ਸਿਰਲੇਖ ਅਤੇ ਵਿਆਜ ਇਸ ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਦੇਣਦਾਰੀਆਂ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਮਾਲਕ ਕੋਲ ਹੋਣਗੇ।

28. ਇਸ ਦੌਰਾਨ, 1925 ਦਾ ਐਕਟ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਜਿਸ ਨੇ 1898 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਥਾਂ ਲੈ ਲਈ। ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ, 1898 ਦੇ ਐਕਟ ਤਹਿਤ ਟਰੱਸਟੀ ਬੋਰਡ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਤਬਦੀਲ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣੀਆਂ ਸਨ ਅਤੇ ਇਹ ਐਕਟ ਅੱਗੇ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਕੁਝ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਲਈ ਨਵੇਂ ਸੈਨੇਟਰੀ ਰਿਹਾਇਸ਼ਾਂ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਕਰਕੇ ਬੰਬਈ ਸ਼ਹਿਰ ਨੂੰ ਸੁਧਾਰਨਾ ਸੀ। 1925 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 48 ਵਿੱਚ ਲੀਜ਼ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਧਾਰਾ 51 ਵਿੱਚ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਉਸਨੇ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਦੁਬਾਰਾ ਦਾਖਲ ਹੋਣ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਰਾਹੀਂ ਨਿਯਮਾਂ ਅਤੇ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਿੱਚ ਡਿਫਾਲਟ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਜੇ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਵੱਲੋਂ ਕੋਈ ਡਿਫਾਲਟ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਕੀਮਤ 'ਤੇ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਜਾਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੋਵੇਗਾ। 1925 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 48 ਤੋਂ 51 ਨੂੰ ਇੱਥੇ ਦੁਬਾਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ:

"48. ਲੀਜ਼ ਸਕੀਮ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਦੇ ਪੂਰਾ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਜਿਹੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਵੇਗੀ ਜੋ ਕਮੇਟੀ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੋਵੇਗੀ:

(ਏ) ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਲੀਜ਼ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਰੱਖੇਗਾ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਅੰਤ 'ਤੇ ਆਪਣੇ ਫਿਕਸਚਰ ਦੇ ਨਾਲ ਚੰਗੀ ਅਤੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਮੁਰੰਮਤ ਅਤੇ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਛੱਡ ਦੇਵੇਗਾ।

(ਬੀ) ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਅੱਗ ਨਾਲ ਹੋਏ ਨੁਕਸਾਨ ਜਾਂ ਨੁਕਸਾਨ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਮੌਤ ਹੋਈ ਇਮਾਰਤ ਦਾ ਬੀਮਾ ਕਰੇਗਾ।

(ਸੀ) ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਸਾਰੀਆਂ ਦਰਾਂ ਅਤੇ ਟੈਕਸਾਂ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੋਵੇਗਾ।

(ਡੀ) ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਕਮੇਟੀ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਮਰਿਆਂ ਅਤੇ ਕਿਰਾਏਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਕੇਵਲ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੁਕਤ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਵਜੋਂ ਵਰਤਣ ਲਈ ਦੇਵੇਗਾ

ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਜਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਲਈ, ਸਿਵਾਏ ਇਸ ਦੇ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਲੋੜੀਂਦੀ ਗਿਣਤੀ ਨਾ ਹੋਵੇ ਜੋ ਇਸ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹੋਣ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ ਗਰੀਬ ਵਰਗਾਂ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਲਈ। ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਕਮਰਾ ਜਾਂ ਮਕਾਨ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਲਿਖਤੀ ਸਹਿਮਤੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਵਜੋਂ ਨਹੀਂ ਵਰਤਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।

(ਈ) ਹਰੇਕ ਕਮਰੇ ਜਾਂ ਮਕਾਨ ਦਾ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕਿਰਾਇਆ ਕਮੇਟੀ ਦੁਆਰਾ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਨਾਲ ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਜਿਹਾ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕਿਰਾਇਆ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਦੁਆਰਾ ਅਜਿਹੇ ਹਰੇਕ ਕਮਰੇ ਜਾਂ ਮਕਾਨ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸਪੱਸ਼ਟ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਲਿਖਿਆ ਜਾਂ ਰੰਗਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਅਜਿਹਾ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕਿਰਾਇਆ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਤਬਦੀਲੀ ਦੇ ਅਧੀਨ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।

(ਐੱਫ) ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਅਜਿਹੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਮਰੇ ਜਾਂ ਕਿਰਾਏ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਅਤੇ ਲਾਗੂ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕਿਰਾਏ ਤੋਂ ਵੱਧ ਪ੍ਰੀਮੀਅਮ ਜਾਂ ਕੋਈ ਕਿਰਾਇਆ ਨਹੀਂ ਮੰਗੇਗਾ ਜਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ।

(ਜੀ) ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਲਿਖਤੀ ਸਹਿਮਤੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਮੌਤ ਹੋਈ ਇਮਾਰਤ ਜਾਂ ਇਸ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਜਾਂ ਅਧੀਨ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ। ਕੋਈ ਵੀ ਨਿਰਧਾਰਕ ਜਾਂ ਉਪ-ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਇਸ ਐਕਟ ਅਤੇ ਲੀਜ਼ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨਾਲ ਪਾਬੰਦ ਹੋਵੇਗਾ।

49. ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਕਿਰਾਏ ਵਿੱਚ ਕਟੌਤੀ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ: ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੇਂ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਨਾਲ ਲੀਜ਼ ਅਧੀਨ ਭੁਗਤਾਨਯੋਗ ਕਿਰਾਏ ਨੂੰ ਬਦਲ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਬਾਕੀ ਦੀ ਮਿਆਦ ਲਈ ਕਿਰਾਇਆ 1 ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਤੀ ਸਾਲ ਹੋਵੇਗਾ।

50. ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਨੂੰ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਘਟਾਉਣ ਲਈ ਕੋਈ ਤਬਦੀਲੀ ਨਾ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ: ਕਮੇਟੀ ਬੋਰਡ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਪਿਛਲੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਨੂੰ ਇਮਾਰਤ ਦੇ ਉਪਭੋਗਤਾ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਤਬਦੀਲੀ ਕਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਨਹੀਂ ਦੇਵੇਗੀ ਤਾਂ ਜੋ ਕਮੇਟੀ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਨੂੰ ਰਿਹਾਇਸ਼ਾਂ ਵਜੋਂ ਵਰਤਣ ਲਈ ਘਟਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ।

51. ਲੀਜ਼ ਦੀ ਡਿਫਾਲਟ ਅਤੇ ਨਿਰਧਾਰਨ:

(1) ਲੀਜ਼ ਦੀਆਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਿੱਚ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਦੁਆਰਾ ਡਿਫਾਲਟ ਕੀਤੇ ਜਾਣ 'ਤੇ, ਬੋਰਡ ਪੂਰੀ ਇਮਾਰਤ ਜਾਂ ਉਸ ਦੇ ਕਿਸੇ ਹਿੱਸੇ ਦੇ ਨਾਮ 'ਤੇ ਦੁਬਾਰਾ ਦਾਖਲ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਬਾਅਦ ਲੀਜ਼ ਬਿਲਕੁਲ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰੇਗੀ।

(2) ਜਿੱਥੇ ਲੀਜ਼ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਿੱਚ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਦੁਆਰਾ ਕੋਈ ਡਿਫਾਲਟ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਤ 'ਤੇ ਲੀਜ਼ ਦਾ ਨਿਰਧਾਰਨ ਹੋਣ 'ਤੇ, ਬੋਰਡ ਲੀਜ਼ ਧਾਰਕ ਨੂੰ ਉਸਦੀ ਕੀਮਤ 'ਤੇ ਅਤੇ ਲੀਜ਼ ਦੁਆਰਾ ਅਤੇ ਇਸ ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂ ਬੰਬਈ ਸੁਧਾਰ ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ ਲਗਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਅਤੇ ਦੇਣਦਾਰੀਆਂ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਆਧਾਰ ਦੇਵੇਗਾ, 1898.

29. ਮੁੰਬਈ ਮਿਉਂਸਪਲ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1888 ਦੇ ਨਾਮ ਨਾਲ ਇੱਕ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨ ਹੈ। ਉਕਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 527 ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਵਿਰੁੱਧ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਪੂਰਵ-ਸ਼ਰਤ ਵਜੋਂ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨੋਟਿਸ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਅਜਿਹਾ ਨੋਟਿਸ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦੀ ਸੀਮਾ ਵੀ ਸੀ। ਐਕਟ, 1888 ਦੀ ਧਾਰਾ 527 ਨੂੰ ਇੱਥੇ ਦੁਬਾਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ:

527. (1) ਇਸ ਐਕਟ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਜਾਂ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਜਾਂ ਇਸ ਐਕਟ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਕਥਿਤ ਅਣਗਹਿਲੀ ਜਾਂ ਡਿਫਾਲਟ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਜਾਂ [ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਜਨਰਲ ਮੈਨੇਜਰ] [ਜਾਂ ਡਾਇਰੈਕਟਰ] ਜਾਂ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਮਿਉਂਸਪਲ ਅਧਿਕਾਰੀ ਜਾਂ ਨੌਕਰ ਵਿਰੁੱਧ ਕੋਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਨਹੀਂ ਚਲਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ।

(ਏ) ਅਗਲੇ ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਮਿਆਦ ਪੂਰੀ ਹੋਣ ਤੱਕ, ਨਿਗਮ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਮੁੱਖ ਨਗਰ ਪਾਲਿਕਾ ਦਫ਼ਤਰ ਅਤੇ [ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਜਨਰਲ ਮੈਨੇਜਰ] [ਜਾਂ ਡਾਇਰੈਕਟਰ] ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਡਿਪਟੀ ਮਿਉਂਸਪਲ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਮਿਉਂਸਪਲ ਅਧਿਕਾਰੀ ਜਾਂ ਨੌਕਰ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਜੋ ਉਸ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਉਸਦੇ ਦਫਤਰ ਜਾਂ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਸਥਾਨ 'ਤੇ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਮਕਸਦ ਲਈ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਕਾਰਨ ਅਤੇ ਇਰਾਦਾ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਅਟਾਰਨੀ ਜਾਂ ਏਜੰਟ ਦਾ ਨਾਮ ਅਤੇ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਦਾ ਸਥਾਨ ਜੇ ਕੋਈ ਹੋਵੇ, ਨੂੰ ਵਾਜਬ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਨਾਲ ਬਿਆਨ ਕਰਨਾ; ਨਾ ਹੀ

(ਬੀ) ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਇਹ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਕਾਰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਗਲੇ ਛੇ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਸ਼ੁਰੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ.

(2) ਅਜਿਹੇ ਕਿਸੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਦੌਰਾਨ –

(ਸੀ) ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨੂੰ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਰਨ ਦੇ ਸਬੂਤ ਵਿੱਚ ਜਾਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ, ਸਿਵਾਏ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਨੋਟਿਸ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਾਂ ਉਪਰੋਕਤ ਅਨੁਸਾਰ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ;

(ਡੀ) ਦਾਅਵਾ, ਜੇ ਇਹ ਨੁਕਸਾਨ ਲਈ ਹੈ, ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਜੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਸਥਾਪਤ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਲੋੜੀਂਦੀ ਰਕਮ ਦਾ ਟੈਂਡਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਾਂ ਜੇ, ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਲਾਗਤਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਲੋੜੀਂਦੀ ਰਕਮ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ.

(3) ਜਦੋਂ ਅਜਿਹੇ ਕਿਸੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਬਚਾਓ ਕਰਤਾ ਨਗਰ ਪਾਲਿਕਾ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰੀ ਜਾਂ ਨੌਕਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਅੰਦਰ ਜਾਂ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਰਕਮ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਰਕਮ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਿੱਸੇ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਚਾਹੇ ਲਾਗਤ, ਖਰਚੇ, ਖਰਚੇ, ਨੁਕਸਾਨ ਲਈ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਜਾਂ ਹੋਰ, [ਪਿਛਲੀ] ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਨਾਲ, [ਸਥਾਈ ਕਮੇਟੀ ਜਾਂ ਬ੍ਰਹਿਨ ਮੁੰਬਈ ਇਲੈਕਟ੍ਰਿਕ ਸਪਲਾਈ ਐਂਡ ਟਰਾਂਸਪੋਰਟ ਕਮੇਟੀ] ਦੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਨਾਲ, ਮਿਊਂਸਪਲ ਫੰਡ ਜਾਂ [ਬ੍ਰਹਿਨ ਮੁੰਬਈ] ਤੋਂ [ਪਿਛਲੀ] ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਲੈਕਟ੍ਰਿਕ ਸਪਲਾਈ ਟ੍ਰਾਂਸਪੋਰਟ ਫੰਡ] ਜਿਵੇਂ ਵੀ ਮਾਮਲਾ ਹੋਵੇ।

30. ਵਿਚਾਰੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਮੁੱਖ ਮੁੱਦੇ ਦੋ ਹਨ:

ਕੀ ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਲੀਜ਼ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਪੂਰੀਆਂ ਹੋਣ 'ਤੇ, ਸਾਰੀਆਂ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਅਤੇ ਦੇਣਦਾਰੀਆਂ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਲੀਜ਼ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੱਸਣ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਸੀ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਜੇ ਜਵਾਬ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਜਾਂ ਲੀਜ਼ ਡੀਡ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਦੱਸਣ ਲਈ ਕੋਈ ਮਜਬੂਰੀ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਤਾਂ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਕੋਲ ਕੋਈ ਕੇਸ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ. ਜੇ ਜਵਾਬ ਸਕਾਰਾਤਮਕ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਲੀਜ਼ ਵਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੱਸਣ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ, ਤਾਂ 1925 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 51 (2) ਵਿੱਚ "ਉਸਦੀ ਕੀਮਤ 'ਤੇ" ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਦੀ ਲੋੜ ਹੋਵੇਗੀ। ਦੂਜਾ ਸਵਾਲ ਇਹ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਕੀ ਬੰਬਈ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਹੋਈ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਖਾਰਜ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਕਾਰਨ ਸਾਲ 1955 ਵਿੱਚ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ ਸੀ ਜਦੋਂ ਕਿ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ 61 (61) ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਦੇਰੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਾਲ 2016 ਵਿੱਚ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਵਿਚਾਰਨ ਯੋਗ ਮੁੱਦਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ 1888 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 527 ਤਹਿਤ ਸਾਲ 2006 ਵਿੱਚ ਨੋਟਿਸ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਲਈ ਦਸ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਲਈ ਕੋਈ ਕਦਮ ਨਹੀਂ ਚੁੱਕੇ ਗਏ ਸਨ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸੀਮਾ ਛੇ ਮਹੀਨੇ ਸੀ। ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਨੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦੀ ਬਜਾਏ ਸਾਲ 2016 ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ। ਇਕ ਹੋਰ ਅੰਤਰ-ਜੁੜਿਆ ਮੁੱਦਾ ਇਹ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਕੀ ਕਿਸੇ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ ਜਿੱਥੇ ਅਸਲ ਅਤੇ ਅਸਲ ਉਪਾਅ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਲਈ ਸਿਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇ ਰਾਹੀਂ ਸੀ ਜਾਂ ਲਾਜ਼ਮੀ ਰੋਕ ਲਈ ਸੀ।

31. ਮਤਾ ਨੰਬਰ 121 ਮਿਤੀ 16.04.1918 ਦੇ ਤਹਿਤ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਨੂੰ 1898 ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 32 ਜੀ ਤਹਿਤ ਲੀਜ਼ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਪੂਰਵ-ਸ਼ਰਤ ਵਜੋਂ 980 ਕਮਰਿਆਂ ਅਤੇ 20 ਦੁਕਾਨਾਂ ਵਾਲੇ ਗਰੀਬ ਵਰਗ ਦੇ ਘਰਾਂ ਦੇ 44 ਬਲਾਕ ਬਣਾਉਣਦੀ ਲੋੜ ਸੀ। ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਨੇ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਸਾਲ 1925 ਤੱਕ ਸਿਰਫ 476 ਰਿਹਾਇਸ਼ਾਂ ਅਤੇ 10 ਦੁਕਾਨਾਂ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਕੀਤਾ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ 1925 ਦੇ ਐਕਟ ਤਹਿਤ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, 1898 ਦੇ ਐਕਟ ਤਹਿਤ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਪੁਰਾਣੀਆਂ ਸਕੀਮਾਂ ਨੂੰ ਬਚਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਬੋਰਡ ਦੁਆਰਾ 1925 ਦੇ ਐਕਟ ਤਹਿਤ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਸੀ।

32. ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਨੇ ਆਪਣੀ ਅਰਜ਼ੀ ਮਿਤੀ 10.03.1927 ਰਾਹੀਂ 01.05.1918 ਨੂੰ ਨੋਟੀਫਾਈ ਕੀਤੀ ਸਕੀਮ ਨੰਬਰ 51 ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲੀ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ। ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲਾਂ ਮੈਸਰਜ਼ ਸੀਐਨ ਵਾਡੀਆ ਦੇ 20.05.1927 ਦੇ ਪੱਤਰ ਰਾਹੀਂ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਿ ਬੋਰਡ ਪੁਰਾਣੀ ਸਕੀਮ ਤਹਿਤ ਲੋੜੀਂਦੀਆਂ 20 ਦੁਕਾਨਾਂ ਦੀ ਬਜਾਏ 980 ਕਮਰਿਆਂ ਦੀ ਬਜਾਏ 476 ਕਮਰੇ ਅਤੇ 10 ਦੁਕਾਨਾਂ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਬਲਾਕ-ਬੀ ਦੀ ਆਵਾਜਾਈ ਅਤੇ ਬਲਾਕ-ਏ ਨੂੰ 28 ਸਾਲਾਂ ਲਈ ਲੀਜ਼ 'ਤੇ ਦੇਣ ਅਤੇ ਲੀਜ਼ ਦੀ ਮਿਆਦ ਪੂਰੀ ਹੋਣ 'ਤੇ ਬਲਾਕ-ਏ ਨੂੰ ਅੰਤਿਮ ਰੂਪ ਦੇਣ ਦੀ ਵੀ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ। ਕਿਉਂਕਿ ਮੈਸਰਜ਼ ਸੀ.ਐਨ. ਵਾਡੀਆ ਐਂਡ ਕੰਪਨੀ ਦੇ 20.05.1927 ਦੇ ਇਸ ਪੱਤਰ ਦੀ ਸਮੱਗਰੀ ਨੂੰ ਅਗਲੇ ਬੋਰਡ ਦੇ ਮਤੇ ਵਿੱਚ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਉਕਤ ਪੱਤਰ ਦੇ ਪੈਰਾ 2, 4, 5 ਅਤੇ 6 ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਪੇਸ਼ ਕਰਨਾ ਉਚਿਤ ਹੋਵੇਗਾ, ਜੋ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ:

> **2. ਅਸੀਂ ਇਹ ਵੀ ਬੇਨਤੀ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਕਮੇਟੀ ਹੁਣ ਕੰਪਨੀ ਨੂੰ 28 ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਲਈ ਬਲਾਕ ਏ ਦੀ ਲੀਜ਼ ਦੇਵੇਗੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਬਲਾਕ ਬੀ ਦੀ ਆਵਾਜਾਈ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।**
>
> **4. ਅਸੀਂ ਬਲਾਕ ਏ ਦੀ ਪੂਰਬੀ ਸੀਮਾ ਦੇ ਨਾਲ 5 ਫੁੱਟ ਚੌੜਾਈ ਵਾਲੀ ਪੱਟੀ ਰੱਖਣ ਲਈ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ, ਜਿਸ 'ਤੇ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਅਤੇ ਅਣ-ਨਿਰਮਾਣ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਤਾਂ ਜੋ ਬੋਰਡ ਨੂੰ ਉਸ ਵਿੱਚ ਸੀਵਰੇਜ ਪਾਉਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕੇ ਜੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਲੱਗਦਾ ਹੈ। ਲੀਜ਼ ਦੀ ਮਿਆਦ ਸਮਾਪਤ ਹੋਣ 'ਤੇ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਇਸ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸੰਚਾਰ ਵੀ ਇਸ ਲਈ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰੇਗਾ**
>
> 5. ਬਲਾਕ ਬੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਅਸੀਂ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ:
>
> (ਏ) ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਰੂਪ-ਰੇਖਾ ਅਤੇ ਉਸ 'ਤੇ ਉਸਾਰੀਆਂ ਜਾਣ ਵਾਲੀਆਂ ਇਮਾਰਤਾਂ ਦੀਆਂ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਆਦਿ ਬੋਰਡ ਦੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੋਣਗੀਆਂ।
>
> (ਬੀ) ਇਮਾਰਤਾਂ ਦੀ ਉਚਾਈ ਇੱਕ ਜ਼ਮੀਨ ਅਤੇ ਤਿੰਨ ਮੰਜ਼ਲਾਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਹੀਂ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ।

(ਸੀ) ਇਮਾਰਤਾਂ ਅਤੇ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਉਪਭੋਗਤਾ ਦੁਕਾਨਾਂ, ਚਾਵਲਾਂ, ਦਫਤਰਾਂ, ਰਿਹਾਇਸ਼ਾਂ, ਗੋਦਾਮਾਂ ਅਤੇ ਇੱਕ ਵਾਇਰਲੈੱਸ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸਾਰਣ ਸਟੇਸ਼ਨ ਤੱਕ ਸੀਮਿਤ ਹੋਵੇਗਾ।

(ਡੀ) ਸਾਰੀਆਂ ਇਮਾਰਤਾਂ ਨੂੰ ਦੱਖਣ ਵੱਲ ਸੜਕ ਤੋਂ 15 ਫੁੱਟ ਪਿੱਛੇ ਅਤੇ ਪੱਛਮ ਵੱਲ 40 ਫੁੱਟ ਸੜਕ ਤੋਂ ਪੁਆਇੰਟ ਐੱਫ ਅਤੇ ਜੀ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਬਰਾਬਰ ਦੀ ਦੂਰੀ ਤੈਅ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

(ਈ) ਹੇਠਲੀ ਮੰਜ਼ਿਲ ਦੀਆਂ ਇਮਾਰਤਾਂ ਉਸਾਰੀਆਂ ਜਾਣ 'ਤੇ ਚੌੜਾਈ ਵਿੱਚ 10 ਫੁੱਟ ਜਾਂ ਉੱਚੀਆਂ ਇਮਾਰਤਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ 15 ਫੁੱਟ ਦੀ ਖੁੱਲੀ ਜਗ੍ਹਾ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਸੀਮਾ ਡੀ ਈ ਦੇ ਦੱਖਣ ਪਾਸੇ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ।

(ਐੱਫ) 15 ਫੁੱਟ ਚੌੜਾਈ ਵਾਲੀ ਇੱਕ ਖੁੱਲੀ ਜਗ੍ਹਾ ਜਿਸ ਨੂੰ ਸੀਮਾਵਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਅਤੇ ਅੰਦਰ ਬਲਾਕ ਏ ਅਤੇ ਬੀ ਦੇ ਅੰਦਰ ਛੱਡਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ:

(ਜੀ) ਕੰਪਨੀ ਦੁਆਰਾ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਆਵਾਜਾਈ ਅਤੇ ਸਟੈਂਪ ਡਿਊਟੀ ਦੀ ਲਾਗਤ ਅਤੇ ਇਸ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ

6. ਇਹ ਸਮਝਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਲੀਜ਼ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਤ 'ਤੇ ਬਲਾਕ ਏ ਨੂੰ ਸਾਨੂੰ ਫ੍ਰੀਹੋਲਡ ਜ਼ਮੀਨ ਵਜੋਂ ਦੱਸਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

33. ਬੋਰਡ ਨੇ 31.05.1927 ਨੂੰ ਮਤਾ ਨੰਬਰ 325 ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਪੁਰਾਣੀ ਸਕੀਮ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲੀ ਦੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦੇ ਦਿੱਤੀ। ਮਤਾ ਪਾਸ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ, ਇਸ ਨੇ ਮੁੱਖ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੇ 21.05.1927 ਦੇ ਨੋਟ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਬੋਰਡ ਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਮੁੱਖ ਅਫਸਰ ਦੇ 21.05.1927 ਦੇ ਨੋਟ ਦਾ ਸਬੰਧਿਤ ਅੰਸ਼ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਦੁਬਾਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ:

> "" ... 3. ਵਿਕਾਸ ਵਿਭਾਗ ਵੱਲੋਂ ਨੇੜਲੇ ਇਲਾਕੇ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਕਮਰਿਆਂ ਦੀ ਉਸਾਰੀ ਦੇ ਕਾਰਨ ਲੋੜੀਂਦੀ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਕੰਪਨੀ ਨੂੰ ਕਮਰਿਆਂ ਦੀ ਪੂਰੀ ਗਿਣਤੀ ਪੂਰੀ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਈ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਉਹ ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਸਕੀਮ ਨੂੰ ਬਦਲਣ ਲਈ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ 'ਤੇ ਕੋਈ ਇਤਰਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਕੰਪਨੀ ਨੇ ਜ਼ਮੀਨ ਐਕੁਆਇਰ ਕਰਨ 'ਤੇ ਖਰਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਕਮ ਵਿਆਜ ਸਮੇਤ ਬੋਰਡ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਹੈ।

34. ਬੋਰਡ ਦਾ ਮਤਾ ਨੰਬਰ 325 ਮਿਤੀ 31.05.1927 ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ:

> "ਪ੍ਰਸਤਾਵ 325 - ਸਕੀਮ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਅਸਟੇਟ ਏਜੰਟ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਨੰਬਰ 98 'ਤੇ ਬਲਾਕ ਬੀ ਅਤੇ ਸੀ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਰੱਖ ਕੇ ਬਦਲਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ...
> 2. ਮੈਸਰਜ਼ ਸੀ ਐਨ ਵਾਡੀਆ ਦੇ 20 ਮਈ, 1927 ਦੇ ਪੱਤਰ ਦੇ ਪੈਰਾ 2 ਅਤੇ 4 ਵਿੱਚ ਦੱਸੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ 'ਤੇ ਕੰਪਨੀ ਨੂੰ 28 ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਲਈ ਬਲਾਕ ਏ ਦੀ ਲੀਜ਼ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

3. ਬਲਾਕ ਬੀ ਨੂੰ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਪੱਤਰ ਦੇ ਪੈਰਾ 5 ਵਿੱਚ ਦੱਸੇ ਨਿਯਮਾਂ ਅਤੇ ਸ਼ਰਤਾਂ 'ਤੇ ਕੰਪਨੀ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ

4. ਬਲਾਕ ਸੀ ਬੋਰਡ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਰਹੇਗਾ।

35. ਉਪਰੋਕਤ ਮਤੇ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਬਲਾਕ-ਬੀ ਨੂੰ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਨੂੰ 10.01.1928 ਨੂੰ 1,20,000/- ਰੁਪਏ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਵਿਚਾਰਨ ਲਈ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ, ਬਲਾਕ-ਏ ਦੀ ਲੀਜ਼ 03.10.1928 ਨੂੰ 01.04.1927 ਤੋਂ 28 ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਲਈ 1/- ਰੁਪਏ (ਇੱਕ ਰੁਪਏ) ਦੇ ਸਾਲਾਨਾ ਕਿਰਾਏ 'ਤੇ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਲੀਜ਼ ਦੀ ਮਿਆਦ 31.03.1955 ਨੂੰ ਖਤਮ ਹੋਣੀ ਸੀ। 03.10.1928 ਦੀ ਲੀਜ਼ ਡੀਡ, ਜੋ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਐਨੇਕਚਰ-ਪੀ2 ਵਜੋਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਵਿੱਚ ਇਸ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਭਾਗ ਵਿੱਚ ਸਕੀਮ ਨੰਬਰ 51 ਬਾਰੇ ਵੇਰਵੇ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ, ਜਿਸ ਨੂੰ 1918 ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਪਾਰਸਲ ਏ, ਬੀ ਅਤੇ ਸੀ ਦੀ ਸਮੁੱਚੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ 57,758 ਵਰਗ ਸਾਲ ਦੀ ਕੁੱਲ ਜ਼ਮੀਨ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਇਹ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਦੁਆਰਾ ਅੰਸ਼ਕ ਉਸਾਰੀ ਅਤੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਦੁਆਰਾ 10.03.1927 ਅਤੇ 20.05.1927 ਨੂੰ ਸਕੀਮ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲੀ ਲਈ ਕੀਤੀ ਬੇਨਤੀ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਇਹ ਬੋਰਡ ਦੇ 31.05.1927 ਦੇ ਮਤੇ ਦੁਆਰਾ ਉਕਤ ਸਕੀਮ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲੀ ਦੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਫਿਰ ਇਸ ਦੇ ਨਿਯਮ ਅਤੇ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੱਸਦਾ ਹੈ। ਨਿਯਮਾਂ ਅਤੇ ਸ਼ਰਤਾਂ ਤਹਿਤ ਬਲਾਕ-ਏ ਦੀ ਲੀਜ਼ 01.04.1927 ਤੋਂ 28 ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਲਈ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜਿਸ ਦਾ ਸਾਲਾਨਾ ਕਿਰਾਇਆ 1/- ਰੁਪਏ (ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਰੁਪਏ) ਸੀ ਜਿਸ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਹਰ ਅਪ੍ਰੈਲ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਦਿਨ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਕਟੌਤੀ ਦੇ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਸੀ।

36. ਲੀਜ਼ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਵਿੱਚ ਦੱਸੇ ਨਿਯਮਾਂ ਅਤੇ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨੂੰ ਵੇਖਣ ਤੋਂ ਪਤਾ ਚੱਲੇਗਾ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਕੋਈ ਸ਼ਰਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ 31.03.1955 ਨੂੰ ਲੀਜ਼ ਦੀ ਮਿਆਦ ਖਤਮ ਹੋਣ 'ਤੇ, 28 ਸਾਲ ਪੂਰੇ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਨੂੰ ਉਕਤ ਜ਼ਮੀਨ ਦੱਸਣ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਹੋਣਗੇ। 31.05.1927 ਦੇ ਉਪਰੋਕਤ ਮਤੇ ਅਤੇ ਲੀਜ਼ ਡੀਡ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ, ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਵੱਲੋਂ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਬੋਰਡ ਦੁਆਰਾ ਲੀਜ਼ ਦੀ ਮਿਆਦ ਖਤਮ ਹੋਣ 'ਤੇ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਦੱਸਣ ਲਈ ਨਾ ਤਾਂ ਕੋਈ ਫੈਸਲਾ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਲੀਜ਼ ਸਮਝੌਤੇ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੀ ਕੋਈ ਧਾਰਾ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਜ਼ਮੀਨ ਦੱਸਣ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਸਨ।

37. ਇਹ ਵੀ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਢੰਗ ਨਾਲ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਬੋਰਡ ਦੇ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਨ ਵਿੱਚ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ ਕਿਉਂਕਿ ਲੀਜ਼ ਦੀ ਮਿਆਦ ਖਤਮ ਹੋਣ 'ਤੇ ਜ਼ਮੀਨ ਦੱਸਣ ਲਈ ਸਹਿਮਤ ਹੋ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਲੀਜ਼ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਕੇ ਇੱਕ ਧਾਰਾ ਰੱਖੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਬੋਰਡ ਲੀਜ਼ ਦੀ ਮਿਆਦ ਖਤਮ ਹੋਣ 'ਤੇ ਜ਼ਮੀਨ ਬਾਰੇ ਦੱਸੇਗਾ। ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਲੀਜ਼ ਡੀਡ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਦੁਆਰਾ 20.05.1927 ਨੂੰ ਲੀਜ਼ ਦੀ ਮਿਆਦ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲੀ ਲਈ ਦਾਇਰ ਅਰਜ਼ੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਤੱਥਾਂ ਦਾ ਵਰਣਨ ਪੜ੍ਹਿਆ ਤਾਂ ਜੋ ਇਹ ਮਤਲਬ ਹੋਵੇ ਕਿ ਲੀਜ਼ ਦੀ ਮਿਆਦ ਖਤਮ ਹੋਣ 'ਤੇ, ਇਹ ਇੱਕ ਵਾਹਨ ਹੋਵੇਗਾ

ਦਰਅਸਲ, ਟਰਾਂਸਪੋਰਟ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਲੀਜ਼ ਡੀਡ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਅਤੇ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੀ ਕੋਈ ਸ਼ਰਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਗਲਤ ਪੜ੍ਹਾਈ ਸੀ।

38. 03.10.1928 ਦੇ ਲੀਜ਼ ਡੀਡ ਵਿੱਚ ਕਿਤੇ ਵੀ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਬਲਾਕ-ਏ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ 28 ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਲੀਜ਼ ਮਿਆਦ ਖਤਮ ਹੋਣ 'ਤੇ ਦੱਸਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਬਸ਼ਰਤੇ ਕਿ 1925 ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 51 (2) ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਵੱਲੋਂ ਕੋਈ ਡਿਫਾਲਟ ਨਾ ਹੋਵੇ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਲੀਜ਼ ਡੀਡ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਹਿੱਸੇ ਵਿਚ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਵਰਣਨ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਇਸ ਨੂੰ ਲੀਜ਼ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਤ 'ਤੇ ਯਾਨੀ 28 ਸਾਲ ਦੀ ਮਿਆਦ ਖਤਮ ਹੋਣ 'ਤੇ ਟਰਾਂਸਪੋਰਟ ਲਈ ਲੀਜ਼ ਡੀਡ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਸ਼ਰਤ ਵਜੋਂ ਗਲਤ ਸਮਝਿਆ ਹੈ।

39. ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ 31.05.1927 ਦੇ ਮਤੇ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਉਕਤ ਮੀਟਿੰਗ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਐਨੇਕਚਰ-ਪੀ1 ਵਜੋਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਹੇਠਾਂ ਦੁਬਾਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ:

"ਐਨੇਕਚਰ P-1

ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ 'ਐੱਫ'
ਬੰਬੇ ਇੰਪਰੂਵਮੈਂਟ ਟਰੱਸਟ
ਸਕੱਤਰ ਦਫ਼ਤਰ,
ਐਸਪਲਾਨੇਡ ਰੋਡ

31 ਮਈ, 1927 ਨੂੰ ਹੋਈ ਸੁਧਾਰ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਮੀਟਿੰਗ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਅੰਸ਼।

1. ਰੀ: ਸਕੀਮ ਨੰਬਰ 51 - ਸੈਂਚੁਰੀ ਮਿੱਲਜ਼ ਹਾਊਸਿੰਗ ਸਕੀਮ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲੀ

ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ;

(ਓ) ਮੈਸਰਜ਼ ਸੀ.ਐਨ. ਵਾਡੀਆ ਐਂਡ ਕੰਪਨੀ, ਡੀ.ਟੀ. 20 ਮਈ 1927।

ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ 24 ਮਾਰਚ ਨੂੰ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਮਤਾ ਨੰਬਰ 165 ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ ਅਸੀਂ ਬੇਨਤੀ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਕਿਉਂਕਿ ਅਸੀਂ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 46 (3) ਤਹਿਤ ਬਕਾਇਆ ਰਕਮ ਬੋਰਡ ਨੂੰ ਅਦਾ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 37 (2) ਤਹਿਤ ਸਕੀਮ ਨੂੰ ਬਦਲਣ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

2. ਅਸੀਂ ਇਹ ਵੀ ਬੇਨਤੀ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਕਮੇਟੀ ਹੁਣ ਕੰਪਨੀ ਨੂੰ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਅਨੁਸਾਰ ਇੱਕ ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਤੀ ਸਾਲ ਦੇ ਮਾਮੂਲੀ ਕਿਰਾਏ 'ਤੇ 28 ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਲਈ ਬਲਾਕ ਏ ਦੀ ਲੀਜ਼ ਦੇਵੇਗੀ ਅਤੇ ਬਲਾਕ ਬੀ ਦੀ ਆਵਾਜਾਈ ਦੇਵੇਗੀ

3. 1923 ਵਿੱਚ ਇਹ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਪਲਾਟ ਸੀ ਟਰੱਸਟ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ।

4. ਅਸੀਂ ਬਲਾਕ ਏ ਦੀ ਪੂਰਬੀ ਸੀਮਾ ਦੇ ਨਾਲ 5 ਫੁੱਟ ਚੌੜਾਈ ਵਾਲੀ ਪੱਟੀ ਰੱਖਣ ਲਈ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ, ਜਿਸ 'ਤੇ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਅਤੇ ਅਣ-ਨਿਰਮਾਣ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਤੇ ਬੋਰਡ ਨੂੰ ਲੋੜ ਪੈਣ 'ਤੇ ਉਸ ਵਿੱਚ ਸੀਵਰੇਜ ਪਾਉਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦੇਣ ਲਈ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ। ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਲਈ. ਲੀਜ਼ ਦੀ ਮਿਆਦ ਖਤਮ ਹੋਣ 'ਤੇ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਇਸ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸੰਚਾਰ ਵੀ ਇਸ ਲਈ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰੇਗਾ।

5. ਬਲਾਕ **ਬੀ** ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਅਸੀਂ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ:

(ਏ) ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਲੇਅ ਆਊਟ ਅਤੇ ਉਸ 'ਤੇ ਉਸਾਰੀਆਂ ਜਾਣ ਵਾਲੀਆਂ ਇਮਾਰਤਾਂ ਦੀਆਂ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਆਦਿ ਬੋਰਡ ਦੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੋਣਗੀਆਂ।

(**ਬੀ**) ਇਮਾਰਤਾਂ ਦੀ ਉਚਾਈ ਇੱਕ ਜ਼ਮੀਨ ਅਤੇ ਤਿੰਨ ਮੰਜ਼ਲਾਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਹੀਂ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ।

(**ਸੀ**) ਇਮਾਰਤਾਂ ਅਤੇ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਉਪਭੋਗਤਾ ਨੂੰ ਦੁਕਾਨਾਂ, ਚਾਵਲਾਂ, ਦਫਤਰਾਂ, ਰਿਹਾਇਸ਼ਾਂ, ਗੋਦਾਮਾਂ ਅਤੇ ਇੱਕ ਵਾਇਰਲੈੱਸ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸਾਰਣ ਸਟੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

(**ਡੀ**) ਸਾਰੀਆਂ ਇਮਾਰਤਾਂ ਨੂੰ ਦੱਖਣ ਵੱਲ ਸੜਕ ਤੋਂ 15 ਫੁੱਟ ਪਿੱਛੇ ਅਤੇ ਪੱਛਮ ਵੱਲ 40 ਫੁੱਟ ਸੜਕ ਤੋਂ ਪੁਆਇੰਟ **ਐੱਫ** ਅਤੇ **ਜੀ** ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਬਰਾਬਰ ਦੀ ਦੂਰੀ ਤੈਅ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

(ਈ) ਹੇਠਲੀ ਮੰਜ਼ਿਲ ਦੀਆਂ ਇਮਾਰਤਾਂ ਉਸਾਰੀਆਂ ਜਾਣ 'ਤੇ ਚੌੜਾਈ 10 ਫੁੱਟ ਜਾਂ ਉੱਚੀਆਂ ਇਮਾਰਤਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ 15 ਫੁੱਟ ਦੀ ਖੁੱਲੀ ਜਗ੍ਹਾ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਸੀਮਾ ਦੇ ਦੱਖਣ ਪਾਸੇ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ।

(**ਐੱਫ**) 15 ਫੁੱਟ ਚੌੜਾਈ ਵਾਲੀ ਖੁੱਲ੍ਹੀ ਜਗ੍ਹਾ ਬਲਾਕ **ਏ** ਅਤੇ **ਬੀ** ਦੀਆਂ ਸੀਮਾਵਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਅਤੇ ਅੰਦਰ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

(ਜੀ) ਕੰਪਨੀ ਦੁਆਰਾ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਆਵਾਜਾਈ ਅਤੇ ਸਟੈਂਪ ਡਿਊਟੀ ਦੀ ਲਾਗਤ ਅਤੇ ਇਸ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ।

6. ਇਹ ਸਮਝਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਲੀਜ਼ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਤ 'ਤੇ, ਬਲਾਕ ਏ ਨੂੰ ਸਾਨੂੰ ਫ੍ਰੀਹੋਲਡ ਜ਼ਮੀਨ ਵਜੋਂ ਦੱਸਿਆ ਜਾਣਾ ਹੈ।

(**ਬੀ**) ਚੀਫ ਅਫਸਰ ਦਾ ਨੋਟ, ਮਿਤੀ 21 ਮਈ 1927।

"ਇਹ ਯੋਜਨਾ 1919 ਵਿੱਚ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਬੋਰਡ ਦੁਆਰਾ ਜ਼ਮੀਨ ਐਕੁਆਇਰ ਕਰਨ ਅਤੇ ਸਾਈਟ ਨੂੰ ਭਰਨ ਅਤੇ ਸਦੀ ਤੱਕ ਇਮਾਰਤਾਂ ਦੀ ਉਸਾਰੀ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਸਪਿਨਿੰਗ ਐਂਡ ਮੈਨੂਫੈਕਚਰਿੰਗ ਕੰਪਨੀ, ਲਿਮਟਿਡ

2. ਕੰਪਨੀ ਦਾ ਅਸਲ ਇਰਾਦਾ 980 ਕਮਰਿਆਂ ਅਤੇ 20 ਦੁਕਾਨਾਂ ਵਾਲੀਆਂ ਇਮਾਰਤਾਂ ਦੇ 44 ਬਲਾਕ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ 476 ਕਮਰੇ ਅਤੇ 10 ਦੁਕਾਨਾਂ ਪੂਰੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਹਨ

3. ਵਿਕਾਸ ਵਿਭਾਗ ਵੱਲੋਂ ਨੇੜਲੇ ਇਲਾਕੇ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਕਮਰਿਆਂ ਦੀ ਉਸਾਰੀ ਦੇ ਕਾਰਨ ਲੋੜੀਂਦੀ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਕੰਪਨੀ ਨੂੰ ਕਮਰਿਆਂ ਦੀ ਪੂਰੀ ਗਿਣਤੀ ਪੂਰੀ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਈ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਉਹ ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਸਕੀਮ ਨੂੰ ਬਦਲਣ ਲਈ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ 'ਤੇ ਕੋਈ ਇਤਰਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਕੰਪਨੀ ਨੇ ਜ਼ਮੀਨ ਐਕੁਆਇਰ ਕਰਨ 'ਤੇ ਖਰਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਕਮ ਵਿਆਜ ਸਮੇਤ ਬੋਰਡ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਹੈ।

ਮਤਾ 325 - ਸਕੀਮ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਅਸਟੇਟ ਏਜੰਟ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਨੰਬਰ 98, ਮਿਤੀ 17 ਮਈ 1927 ਤੋਂ ਬਲਾਕ ਬੀ ਅਤੇ ਸੀ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਰੱਖ ਕੇ ਬਦਲਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

2. ਕੰਪਨੀ ਨੂੰ 28 ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਲਈ ਬਲਾਕ ਏ ਦੀ ਲੀਜ਼ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਮੈਸਰਜ਼ ਸੀ.ਐਨ. ਵਾਡੀਆ ਦੇ 20 ਮਈ, 1927 ਦੇ ਪੱਤਰ ਦੇ ਪੈਰਾ 2 ਅਤੇ 4 ਵਿੱਚ ਦੱਸੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ 'ਤੇ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

3. ਬਲਾਕ ਬੀ ਨੂੰ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਪੱਤਰ ਦੇ ਪੈਰਾ 5 ਵਿੱਚ ਦੱਸੇ ਨਿਯਮਾਂ ਅਤੇ ਸ਼ਰਤਾਂ 'ਤੇ ਕੰਪਨੀ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

4. ਬਲਾਕ ਸੀ ਬੋਰਡ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਰਹੇਗਾ।

ਸੱਚਾ ਅੰਸ਼,
ਸੀ.ਪੀ. ਗੋਰਵਾਲਾ
ਸਕੱਤਰ"

40. ਉਪਰੋਕਤ ਅੰਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਪੂਰਵਕ ਪੜ੍ਹਨ ਤੋਂ ਪਤਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੈਸਰਜ਼ ਸੀ.ਐਨ. ਵਾਡੀਆ ਦਾ 20.05.1927 ਦਾ ਪੱਤਰ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੁਬਾਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ ਹੈ ਜੋ 6 ਪੈਰਾਗ੍ਰਾਫਾਂ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਇਸ ਨੇ ਮੁੱਖ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੇ 21.05.1927 ਦੇ ਨੋਟ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਿਸ ਦਾ ਅਸੀਂ ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਪਿਛਲੇ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਇਹ ਰਿਕਾਰਡ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਅਸਲ ਵਿੱਚ 20 ਦੁਕਾਨਾਂ ਦੇ ਨਾਲ 980 ਕਮਰੇ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਰੱਖਦਾ ਸੀ। ਉਕਤ ਨੋਟ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਇਸ ਨੇ ਅਸਲ ਯੋਜਨਾ ਦਾ ਵੇਰਵਾ ਦਿੱਤਾ

ਸਕੀਮ, ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਤਬਦੀਲੀ ਅਤੇ ਅੱਗੇ ਕਾਰਨ ਇਹ ਹਨ ਕਿ ਵਿਕਾਸ ਵਿਭਾਗ ਦੁਆਰਾ ਉਸਾਰੀ ਦੇ ਕਾਰਨ, ਹੁਣ ਲੋੜੀਂਦੀ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਉਪਲਬਧ ਹੈ ਅਤੇ ਕੰਪਨੀ ਨੂੰ ਕਮਰਿਆਂ ਦੀ ਪੂਰੀ ਗਿਣਤੀ ਪੂਰੀ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਈ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ, ਇਸ ਲਈ ਤਬਦੀਲੀ ਦੀ ਬੇਨਤੀ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ. ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਮਤਾ ਨੰਬਰ 325 ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜੋ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਬਲਾਕ-ਬੀ ਅਤੇ ਬਲਾਕ-ਸੀ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਰੱਖ ਕੇ, ਬਲਾਕ-ਏ ਦੀ 28 ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਲਈ ਲੀਜ਼ ਨੂੰ ਮੈਸਰਜ਼ ਸੀ ਐਨ ਵਾਡੀਆ, ਬਲਾਕ-ਬੀ ਦੇ ਪੱਤਰ ਦੇ ਪੈਰਾ 2 ਅਤੇ 4 ਵਿੱਚ ਦੱਸੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ 'ਤੇ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਉਪਰੋਕਤ ਪੱਤਰ ਦੇ ਪੈਰਾ 5 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕੰਪਨੀ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਬਲਾਕ-ਸੀ ਬੋਰਡ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਬਣੇ ਰਹਿਣਗੇ।

41. 31.05.1927 ਦੇ ਮਤੇ ਦੀ ਉਪਰੋਕਤ ਪੜ੍ਹਾਈ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ, ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਅਤੇ ਸਭ ਤੋਂ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ, ਇਹ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ 20.05.1927 ਦੇ ਪੱਤਰ ਦਾ ਪੈਰਾ 6 ਬੋਰਡ ਦੁਆਰਾ ਮਨਜ਼ੂਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਲੀਜ਼ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਤ 'ਤੇ, ਬਲਾਕ-ਏ ਨੂੰ ਕੰਪਨੀ ਨੂੰ ਫ੍ਰੀਹੋਲਡ ਜ਼ਮੀਨ ਵਜੋਂ ਦੱਸਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਦੂਜਾ, ਇਹ 20.05.1927 ਨੂੰ ਲਿਖੇ ਪੱਤਰ ਦੇ ਪੈਰਾ 2 ਅਤੇ 4 ਵਿੱਚ ਦੱਸੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ 'ਤੇ ਲੀਜ਼ ਦੇਣ ਨੂੰ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਪੈਰਾ 2 ਬਲਾਕ-ਏ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸੰਚਾਰ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ। ਪੈਰਾ 4 ਵਿੱਚ ਪੂਰਬੀ ਸੀਮਾ ਦੇ ਨਾਲ ਪੰਜ ਫੁੱਟ ਦੀ ਪੱਟੀ ਨੂੰ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਅਤੇ ਅਣਬਣਾਇਆ ਛੱਡਣ ਬਾਰੇ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਬੋਰਡ ਨੂੰ ਸੀਵਰੇਜ ਪਾਉਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕੇ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਵੀ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਲੀਜ਼ ਦੀ ਮਿਆਦ ਖਤਮ ਹੋਣ 'ਤੇ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ "ਇਸ ਜ਼ਮੀਨ" ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਆਵਾਜਾਈ ਵੀ ਇਸ ਲਈ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰੇਗੀ। "ਇਹ ਜ਼ਮੀਨ" ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਪੰਜ ਫੁੱਟ ਦੀ ਪੱਟੀ ਨਾ ਕਿ ਬਲਾਕ-ਏ।

42. ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੀ ਇਹ ਰਿਕਾਰਡਿੰਗ ਕਿ ਪੈਰਾ 4 ਵਿੱਚ "ਇਸ ਧਰਤੀ" ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸੰਚਾਰ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਸ ਨੂੰ ਬਲਾਕ-ਏ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਅਸਲ ਵਿੱਚ 20.05.1927 ਦੇ ਸੰਚਾਰ ਦੇ ਪੈਰਾ 4 ਨੂੰ ਗਲਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਨਾ ਅਤੇ ਗਲਤ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਇਸ ਵਿਚ ਸਿਰਫ ਇਹ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਲੀਜ਼ ਦੀ ਮਿਆਦ ਖਤਮ ਹੋਣ 'ਤੇ ਜੇਕਰ ਟਰਾਂਸਪੋਰਟ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਇਸ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿਚ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਬਲਾਕ-ਏ ਦੀ ਆਵਾਜਾਈ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਦੀ 20.05.1927 ਦੇ ਸੰਚਾਰ ਵਿੱਚ ਮੁੱਖ ਬੇਨਤੀ ਪੈਰਾ 6 ਵਿੱਚ ਦੱਸੀ ਗਈ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਬੋਰਡ ਦਾ ਮਤਾ ਨੰਬਰ 325 ਮਨਜ਼ੂਰ ਜਾਂ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ 20.05.1927 ਨੂੰ ਲਿਖੇ ਪੱਤਰ ਦੇ ਪੈਰਾ 4 ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਨ ਵਿੱਚ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ ਤਾਂ ਜੋ ਇਹ ਸਮਝਿਆ ਜਾ ਸਕੇ ਕਿ ਬੋਰਡ ਦੇ ਮਿੰਟਾਂ ਨੇ ਬਲਾਕ 'ਏ' ਦੀ ਆਵਾਜਾਈ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਹੈ।

43. ਪੈਰਾ 4 ਵਿੱਚ ਦੱਸੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸੰਚਾਰ ਪੂਰਬੀ ਪਾਸੇ ਪੰਜ ਫੁੱਟ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਪੱਟੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਕੇਵਲ ਤਾਂ ਹੀ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਅਤੇ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗਾ ਜੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪੱਤਰ ਦਾ ਪੈਰਾ 6 ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। 20.05.1927 ਨੂੰ ਉਕਤ ਪੱਤਰ ਦੇ ਪੈਰਾ 6 ਦੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਇਹ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਬੋਰਡ ਨੇ ਲੀਜ਼ ਦੀ ਮਿਆਦ ਖਤਮ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਬਲਾਕ-ਏ ਦੀ ਆਵਾਜਾਈ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ।

44. ਉਪਰੋਕਤ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਤੋਂ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਨਾ ਤਾਂ ਬੋਰਡ ਦੇ ਮਤਾ ਨੰਬਰ 325 ਮਿਤੀ 31.05.1927 ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਲੀਜ਼ ਡੀਡ ਵਿੱਚ ਕਿਤੇ ਵੀ ਲੀਜ਼ ਡੀਡ ਦੀ ਮਿਆਦ ਖਤਮ ਹੋਣ 'ਤੇ ਬਲਾਕ-ਏ ਦੀ ਆਵਾਜਾਈ ਬਾਰੇ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਦੋਵਾਂ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਨ ਵਿਚ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ।

45. 1925 ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 51 (2) 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਵਾਹਨ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਵੱਲੋਂ ਹੋਰ ਦਲੀਲਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ। ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਪਹਿਲਾਂ 1925 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 48 (ਏ) ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣਾ ਅਤੇ ਉਕਤ ਵਿਵਸਥਾ ਦੇ ਨਾਲ ਉਕਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 51 (2) ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਨਾ ਉਚਿਤ ਹੋਵੇਗਾ। ਲੀਜ਼ ਦੀ ਮਿਆਦ ਖਤਮ ਹੋਣ 'ਤੇ 1925 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 48 (ਏ) ਦੇ ਤਹਿਤ, ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਮੌਤ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਇਮਾਰਤ ਨੂੰ ਚੰਗੀ ਅਤੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਮੁਰੰਮਤ ਦੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਛੱਡ ਦੇਵੇਗਾ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਉਕਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 51 (2) ਵਿੱਚ ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਲੀਜ਼ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਿੱਚ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਦੁਆਰਾ ਕੋਈ ਡਿਫਾਲਟ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਫਿਰ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਤ 'ਤੇ ਲੀਜ਼ ਦੇ ਨਿਰਧਾਰਨ 'ਤੇ, ਬੋਰਡ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਨੂੰ ਉਸਦੀ ਕੀਮਤ 'ਤੇ ਅਧਾਰ ਦੱਸੇਗਾ ਅਤੇ ਅਜਿਹਾ ਵਾਹਨ ਲੀਜ਼ ਡੀਡ ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਤੇ 1898 ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ ਲਗਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਅਤੇ ਦੇਣਦਾਰੀਆਂ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਹੋਵੇਗਾ। ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਵੱਲੋਂ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ 1925 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 48 (ਏ) ਅਸਥਿਰ ਅਤੇ ਅਰਥਹੀਣ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ, ਜੇ ਉਕਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 51 (2) ਨੂੰ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਦੇ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪੜ੍ਹਿਆ ਅਤੇ ਵਿਆਖਿਆ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਹੈ ਕਿ, ਉਕਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 51 (2) ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਵਿਵਸਥਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕਿ ਇਸ ਦੀ ਧਾਰਾ 48 (ਏ) ਇੱਕ ਆਮ ਵਿਵਸਥਾ ਹੈ, ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਵਿਵਸਥਾ ਆਮ ਵਿਵਸਥਾ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗੀ। ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਦੀ ਉਪਰੋਕਤ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਨਾ ਹੋਵਾਂ ਪਰ ਇਸ ਦੀ ਬਜਾਏ ਦੋਵਾਂ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਾਂਗੇ ਅਤੇ ਜਾਂਚ ਕਰਾਂਗੇ ਕਿ ਕੀ ਉਹ ਸਹਿ-ਮੌਜੂਦ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਕਸੁਰਤਾ ਨਾਲ ਸਮਝੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ

46. 1925 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 48 (ਏ) ਅਤੇ ਧਾਰਾ 51 (2) ਦੀਆਂ ਦੋਵੇਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਉਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। 1925 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 48 ਪੀ.ਸੀ.ਏ.ਐਸ. ਅਧੀਨ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਲੀਜ਼ ਦੀਆਂ ਆਮ ਸ਼ਰਤਾਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਿਰਾਏਦਾਰ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਲਗਾਈਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਇਹ ਕਿਵੇਂ ਵਰਤੋਂ ਕਰੇਗਾ ਅਤੇ ਕਿਰਾਏ ਆਦਿ ਨੂੰ ਕਿਰਾਏ ਨੂੰ ਛੱਡਣ ਲਈ ਕਿਵੇਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਜਦੋਂ ਕਿ, ਉਕਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 51 ਡਿਫਾਲਟ ਅਤੇ ਲੀਜ਼ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਜੇ ਕੋਈ ਡਿਫਾਲਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ 1925 ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 51 (1) ਦੇ ਤਹਿਤ, ਬੋਰਡ ਨੂੰ ਮੌਤ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਇਮਾਰਤ ਵਿੱਚ ਦੁਬਾਰਾ ਦਾਖਲ ਹੋਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਇਸ ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਦੇ ਤਹਿਤ ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਕੋਈ ਡਿਫਾਲਟ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਬੋਰਡ ਉਸ ਦੀ ਕੀਮਤ 'ਤੇ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਨੂੰ ਅਧਾਰ ਦੱਸੇਗਾ।

47. ਜੇ 1925 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 48 (ਏ) ਅਤੇ ਧਾਰਾ 51 (2) ਦੀ ਇਕਸੁਰਤਾ ਨਾਲ ਵਿਆਖਿਆ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਸ਼ੁੱਧ ਨਤੀਜਾ ਇਹ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਆਮ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਨੂੰ ਲੀਜ਼ ਦੀ ਮਿਆਦ ਪੂਰੀ ਹੋਣ 'ਤੇ ਅਧਾਰ ਛੱਡਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਸ ਨੂੰ ਲੀਜ਼ ਦੇ ਅੰਤ 'ਤੇ ਵਾਹਨ ਨੂੰ ਚਲਾਉਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੋਵੇਗਾ, ਬਸ਼ਰਤੇ ਕਿ ਉਕਤ ਇਮਾਰਤ ਦੀ ਲਾਗਤ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੋਈ ਡਿਫਾਲਟ ਨਾ ਹੋਇਆ ਹੋਵੇ।

48. ਕਾਨੂੰਨੀ ਵਿਆਖਿਆ ਦੇ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਥਾਪਤ ਸਿਧਾਂਤ ਇਹ ਮੰਗ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਕਿਸੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਵਸਥਾ ਨੂੰ ਬੇਲੋੜਾ ਜਾਂ ਬੇਲੋੜਾ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਇੱਕ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਇੱਕ ਸੁਮੇਲ ਸਮੁੱਚ ਵਜੋਂ ਸਮਝਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਇਹ ਸੁਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਹਰੇਕ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਅਰਥਪੂਰਨ ਸਮੱਗਰੀ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਵਿਧਾਨਕ ਯੋਜਨਾ ਕਾਰਜਸ਼ੀਲ ਰਹੇ। ਜਿੱਥੇ ਦੋ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਤਣਾਅ ਵਿੱਚ ਜਾਪਦੀਆਂ ਹਨ, ਉਚਿਤ ਰਸਤਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਅਜਿਹੀ ਉਸਾਰੀ ਨੂੰ ਅਪਣਾਇਆ ਜਾਵੇ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸੁਲਝਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਦੋਵਾਂ ਨੂੰ ਕੰਮ ਕਰਨ ਅਤੇ ਅੰਦਰੂਨੀ ਵਿਧਾਨਕ ਇਰਾਦੇ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੰਦਾ ਹੈ. 1925 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 51 (2) ਨੂੰ ਇੱਕ ਸੰਪੂਰਨ ਆਦੇਸ਼ ਵਜੋਂ ਮੰਨਣਾ ਨਾ ਤਾਂ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਲੋੜੀਂਦਾ ਹੈ ਜੋ ਇਸ ਦੀ ਧਾਰਾ 48 (ਏ) ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦੇਵੇਗਾ ਜਾਂ ਰੱਦ ਕਰ ਦੇਵੇਗਾ। ਇਸ ਦੀ ਬਜਾਏ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਕਸੁਰਤਾ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਲੀਜ਼ ਦੇ ਅੰਤ 'ਤੇ ਇਮਾਰਤ ਨੂੰ ਬਹਾਲ ਕਰਨ ਦਾ ਫਰਜ਼ ਬਰਕਰਾਰ ਰਹੇ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਕੋਈ ਸਪੱਸ਼ਟ ਉਲਟ ਇਰਾਦਾ ਸਾਹਮਣੇ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦਾ, ਅਤੇ ਇਸ ਦੀ ਧਾਰਾ 51 (2) ਦੇ ਤਹਿਤ ਆਵਾਜਾਈ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਆਟੋਮੈਟਿਕ ਨਹੀਂ, ਅਸਥਾਈ ਵਜੋਂ ਮਾਨਤਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ.

49. ਅਜਿਹੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤੇ ਸਿਧਾਂਤ ਦੇ ਅਨੁਕੂਲ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਵਿਵਸਥਾ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਸਮਝਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਜੋ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਵਸਥਾ ਨੂੰ "ਮਰੇ ਹੋਏ ਪੱਤਰ" ਤੱਕ ਘਟਾ ਦੇਵੇ। 1925 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 48 (ਏ) ਵਿੱਚ ਇਮਾਰਤ ਨੂੰ ਚੰਗੀ ਮੁਰੰਮਤ ਵਿੱਚ ਛੱਡਣਾ ਸਿਰਫ ਰਸਮੀ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਬਲਕਿ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਦੀਆਂ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਸ਼ਰਤ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ, ਇਸ ਦੀ ਧਾਰਾ 51 (2) ਸਿਰਫ ਉਥੇ ਹੀ ਆਵਾਜਾਈ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦੀ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਲੀਜ਼ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਪੂਰੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹੋਣ ਅਤੇ ਸ਼ਾਸਨ ਪ੍ਰਬੰਧ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਉਪਰੋਕਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 51 (2) ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਇੱਕ ਅਜਿਹੀ ਵਿਵਸਥਾ ਵਜੋਂ ਕਰਕੇ ਜੋ ਲੀਜ਼ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਅਤੇ ਵਿਆਪਕ ਵਿਧਾਨਕ ਪ੍ਰਸੰਗ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਨਾ ਕਿ ਇੱਕ ਅਯੋਗ ਕਮਾਂਡ ਵਜੋਂ, ਐਕਟ ਦੀ ਸਮੁੱਚੀ ਯੋਜਨਾ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਰੱਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਸੁਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਾਰਜਸ਼ੀਲ, ਤਰਕਸ਼ੀਲ ਅਤੇ ਅੰਦਰੂਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਕਸਾਰ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ.

50. ਧਾਰਾ 51 (2) ਦੀ ਇਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਨਾ ਇਹ ਸੁਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵੀ ਗੈਰ-ਅੜਿੱਕਾ ਧਾਰਾ ਜਾਂ ਦਰਜਾਬੱਧ ਉੱਤਮਤਾ ਨਕਲੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਪੜ੍ਹੀ ਜਾਂਦੀ। 1925 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 51 (2) ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਵੀ ਇਹ ਸੁਝਾਅ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ ਕਿ ਇਸ ਨੂੰ ਹੋਰ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ,

ਨਾ ਹੀ ਇਸ ਦੀ ਧਾਰਾ 48 (ਏ) ਇਹ ਕਹਿੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਉਕਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 51 (2) ਦੁਆਰਾ ਵਿਸਥਾਪਨ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹਨ। ਹਰੇਕ ਵਿਵਸਥਾ, ਸਹੀ ਪੜ੍ਹਨ 'ਤੇ, ਆਪਣੇ ਕਾਰਜ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਦੀ ਹੈ. ਲੀਜ਼ ਦੇ ਹੇਠਲੇ ਨਿਯਮ ਅਤੇ ਇਰਾਦੇ ਖੁਦ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਮੁੱਢਲਾ ਨਿਰਣਾਇਕ ਬਣ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਅੰਤਮ ਸੰਚਾਰ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਇਸ ਲਈ, ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦੇਣ ਦੀ ਬਜਾਏ ਕਿ "ਸੰਚਾਰ" ਦਾ ਮਤਲਬ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਬਿਨਾਂ ਸ਼ਰਤ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਇਹ ਸਮਝਣਾ ਵਧੇਰੇ ਉਚਿਤ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸਿਰਫ ਉਥੇ ਹੀ ਸੰਚਾਰ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਅਤੇ ਪਾਲਣਾ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨਾਲ ਮੇਲ ਖਾਂਦੀ ਹੈ.

51. ਇੱਕ ਸਦਭਾਵਨਾਪੂਰਨ ਉਸਾਰੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਕੇ, 1925 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਦੇ ਵਿਰੋਧ ਦੀ ਬਜਾਏ ਪੂਰਕ ਹੋਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ. ਇਹ ਪਹੁੰਚ ਵਿਧਾਨਕ ਯੋਜਨਾ ਦੀ ਅਖੰਡਤਾ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰੱਖਦੀ ਹੈ, ਇਹ ਸੁਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਸਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਕਮਜ਼ੋਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਕਿਰਾਏਦਾਰ 'ਤੇ ਲਗਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਲੀਜ਼ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਤ 'ਤੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਸੰਤੁਲਨ ਬਣਾਈ ਰੱਖਦਾ ਹੈ. ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਤਿੰਨ ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਬੈਂਚ ਨੇ ਸੀਆਈਟੀ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਦੁਹਰਾਇਆ ਸੀ। ਸੰਬੰਧਿਤ ਪੈਰਾਗ੍ਰਾਫਾਂ ਨੂੰ ਇੱਥੇ ਦੁਬਾਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ:

> "14. ਇੱਕ ਉਸਾਰੀ ਜੋ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਵਿਅਰਥ ਬਣਾ ਦਿੰਦੀ ਹੈ, ਉਸ ਤੋਂ ਬਚਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਕਾਨੂੰਨ ਜਾਂ ਇਸ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਵਿਵਸਥਾ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਮਝਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਨੂੰ ਮੈਕਸਿਮ ਯੂਟੀ ਰੇਸ ਮੈਗਿਸ ਵਾਲਟ ਕੁਆਮ ਪੇਰੇਟ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੇ ਸਿਧਾਂਤ 'ਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਅਤੇ ਕਾਰਜਸ਼ੀਲ ਬਣਾਇਆ ਜਾਵੇ, ਅਰਥਾਤ ਲਿਖਤੀ ਯੰਤਰਾਂ 'ਤੇ ਇੱਕ ਉਦਾਰ ਉਸਾਰੀ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਜੋ ਜੇ ਸੰਭਵ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕੇ, ਅਤੇ ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਇਰਾਦੇ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ. [ਦੇਖੋ ਬਰੂਮ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਮੈਕਸਿਮ (10ਵਾਂ ਸੰਸਕਰਣ), ਪੰਨਾ 361, ਕ੍ਰੈਜ਼ ਆਨ ਸਟੈਚਿਊਟਸ (7ਵਾਂ ਸੰਸਕਰਣ), ਪੰਨਾ 95 ਅਤੇ ਮੈਕਸਵੈਲ ਆਨ ਸਟੈਚਿਊਟਸ (11ਵਾਂ ਸੰਸਕਰਣ), ਪੰਨਾ 221.]
> 15. ਕਿਸੇ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਕਾਰਜਸ਼ੀਲ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਉਸ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਉਸ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰਨ ਲਈ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਭੁੱਲ ਜਾਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਦਿਸ਼ਾ ਉਸ ਟੀਚੇ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ. (ਦੇਖੋ ਵਿਟਨੀ ਬਨਾਮ ਆਈਆਰਸੀ [1926 ਏਸੀ 37: 10 ਟੈਕਸ ਕੈਸ 88: 95 ਐਲਜੇਕੇਬੀ 165: 134 ਐਲਟੀ 98 (ਐਚਐਲ)), ਸੀਆਈਟੀ ਬਨਾਮ ਐਸ ਤੇਜਾ ਸਿੰਘ [ਏਆਈਆਰ 1959 ਐਸਸੀ 352: (1959) 35 ਆਈਟੀਆਰ 408] ਅਤੇ ਗੁਰਸਹਾਏ ਸਹਿਗਲ ਬਨਾਮ ਸੀਆਈਟੀ [ਏਆਈਆਰ 1963 ਐਸਸੀ 1062: (1963) 48 ਆਈਟੀਆਰ 1]
> 16. ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੂੰ ਉਸ ਉਸਾਰੀ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨਾ ਪਵੇਗਾ ਜੋ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੇ ਸਿੱਧੇ ਇਰਾਦੇ ਨੂੰ ਹਰਾ ਦੇਵੇਗੀ

ਭਾਵੇਂ ਵਰਤੀ ਗਈ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਗਲਤੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। (ਦੇਖੋ ਸੈਲਮਨ ਬਨਾਮ ਡਨਕੋਮਬੇ [(1886) 11 ਏਸੀ 627: 55 ਐਲਜੇਪੀਸੀ 69: 55 ਐਲਟੀ 446 (ਪੀਸੀ)] ਏਸੀ ਪੰਨਾ 634, ਕਰਟਿਸ ਬਨਾਮ ਸਟੇਵਿਨ [(1889) 22 ਕਿਊਬੀਡੀ 513: 58 ਐਲਜੇਕਿਊਬੀ 174: 60 ਐਲਟੀ 772 (ਸੀਏ)] ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਸ. ਤੇਜਾ ਸਿੰਘ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ [ਏਆਈਆਰ 1959 ਐਸਸੀ 352: (1959) 35 ਆਈਟੀਆਰ 408) ।

17. ਜੇ ਚੋਣ ਦੋ ਵਿਆਖਿਆਵਾਂ ਵਿਚੋਂ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਸੰਕੀਰਣ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਿਚ ਅਸਫਲ ਰਹੇਗੀ, ਤਾਂ ਸਾਨੂੰ ਅਜਿਹੀ ਉਸਾਰੀ ਤੋਂ ਪਰਹੇਜ਼ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੋ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਵਿਅਰਥ ਬਣਾ ਦੇਵੇ, ਅਤੇ ਇਸ ਦੀ ਬਜਾਏ ਇਸ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਦੇ ਅਧਾਰ ਤੇ ਦਲੇਰੀ ਨਾਲ ਉਸਾਰੀ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸੰਸਦ ਸਿਰਫ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਨਤੀਜਾ ਲਿਆਉਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਏਗੀ. (ਦੇਖੋ ਨੇਕਸ ਬਨਾਮ ਡੌਨਕਾਸਟਰ ਅਮਲਗਮੇਟਿਡ ਕੋਲੀਅਰੀਜ਼ [(1940) 3 ਆਲ ਈਆਰ 549: 1940 ਏਸੀ 1014: 109 ਐਲਜੇਕੇਬੀ 865: 163 ਐਲਟੀ 343 (ਐਚਐਲ)] ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਪਾਈ ਬਨਾਮ ਐਨਐਸਡਬਲਯੂ ਲਈ ਭੂਮੀ ਮੰਤਰੀ [(1954) 3 ਆਲ ਈਆਰ 514: (1954) 1 ਡਬਲਯੂਐਲਆਰ 1410 (ਪੀਸੀ)] ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਕਤ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਮੋਹਨ ਕੁਮਾਰ ਸਿੰਘਾਨੀਆ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ [1992 ਪੂਰਕ (1) ਐਸਸੀਸੀ 594: 1992 ਐਸਸੀਸੀ (ਐਲ ਐਂਡ ਐਸ) 455: (1992) 19 ਏਟੀਸੀ 881: ਏਆਈਆਰ 1992 ਐਸਸੀ 1] ਵਿੱਚ ਦੁਹਰਾਇਆ ਸੀ।

18. ਸੰਵਿਧਾਨ ਨੂੰ ਸਮੁੱਚੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਐਕਟ ਦੀ ਇੱਕ ਵਿਵਸਥਾ ਨੂੰ ਉਸੇ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਹੋਰ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ ਸਮਝਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਸਮੁੱਚੇ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਨਿਰੰਤਰ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ।

19. ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੇ ਇਰਾਦੇ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਸਿਰਫ ਉਨ੍ਹਾਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਮਝਿਆ ਜਾਣਾ ਹੈ, ਬਲਕਿ ਸਮੁੱਚੇ ਕਾਨੂੰਨ ਵੱਲ; ਇਸ ਨੂੰ ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਧਾਰਾ ਦੀ ਤੁਲਨਾ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਹੋਰ ਹਿੱਸਿਆਂ ਅਤੇ ਉਸ ਸੈਟਿੰਗ ਨਾਲ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਵਿਆਖਿਆ ਕੀਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਧਾਰਾ ਵਾਪਰਦੀ ਹੈ। (ਦੇਖੋ ਆਰ.ਐਸ. ਰਘੁਨਾਥ ਬਨਾਮ ਕਰਨਾਟਕ ਰਾਜ [(1992) 1 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 335: 1992 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ (ਐਲ.ਸੀ.) 286 : (1992) 19 ਏਟੀਸੀ 507: ਏ.ਆਈ.ਆਰ 1992 ਐਸ.ਸੀ. 81)। ਅਜਿਹੀ ਉਸਾਰੀ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਧਾਰਾ ਦੇ ਅੰਦਰ ਜਾਂ ਦੋ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਧਾਰਾਵਾਂ ਜਾਂ ਇੱਕੋ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਸੰਤੁਲਨ ਜਾਂ ਦੁਸ਼ਮਣੀ ਤੋਂ ਬਚਣ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫਰਜ਼ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਇੱਕੋ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਦੋ ਧਾਰਾਵਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਆਹਮੋ-ਸਾਹਮਣੇ ਟਕਰਾਅ ਤੋਂ ਬਚੇ। (ਦੇਖੋ ਸੁਲਤਾਨਾ ਬੇਗਮ ਬਨਾਮ ਪ੍ਰੇਮ ਚੰਦ ਜੈਨ [(1997) 1 ਐਸਸੀਸੀ 373: ਏਆਈਆਰ 1997 ਐਸਸੀ 1006) ।

20. ਜਦੋਂ ਵੀ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨਾ ਸੰਭਵ ਹੋਵੇ, ਤਾਂ ਇਹ ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਦਾ ਅਰਥ ਕੱਢਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੋ ਟਕਰਾਅ ਵਾਲੀਆਂ ਜਾਪਦੀਆਂ ਹਨ ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਇਕਸਾਰ ਤਾਲਮੇਲ ਬਣਾ ਸਕਣ।

ਉਹ ਤਾਲਮੇਲ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਹਲਕੇ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਕਿ ਸੰਸਦ ਨੇ ਇੱਕ ਹੱਥ ਨਾਲ ਉਹ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਜੋ ਉਸਨੇ ਦੂਜੇ ਹੱਥ ਨਾਲ ਖੋਹ ਲਿਆ ਸੀ। 21. ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਇਕ ਧਾਰਾ ਦੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਦੂਜੇ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਹਰਾਉਣ ਲਈ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚਾਲੇ ਮੇਲ-ਮਿਲਾਪ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕਰਨਾ ਅਸੰਭਵ ਨਾ ਹੋਵੇ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇੱਕ ਉਸਾਰੀ ਜੋ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਨੂੰ "ਬੇਕਾਰ ਲੱਕੜ" ਜਾਂ "ਮਰੇ ਹੋਏ ਪੱਤਰ" ਤੱਕ ਘਟਾ ਉਂਦੀ ਹੈ, ਇੱਕ ਤਾਲਮੇਲ ਵਾਲੀ ਉਸਾਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਤਾਲਮੇਲ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਮਤਲਬ ਤਬਾਹ ਕਰਨਾ ਨਹੀਂ ਹੈ।

52. ਇਸ ਲਈ, ਸਾਡੀ ਸੋਚੀ ਸਮਝੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, 1925 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 48 (ਏ) ਅਤੇ 51 (2) ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਅੰਤਰ-ਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਇੱਕ ਉਸਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਹੱਲ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜੋ ਲੀਜ਼ ਦੀ ਮਿਆਦ ਖਤਮ ਹੋਣ 'ਤੇ ਇਮਾਰਤ ਨੂੰ ਚੰਗੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਛੱਡਣ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਇਹ ਮਾਨਤਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਵਾਹਨ ਬਾਰੇ ਸਿਰਫ ਉਥੇ ਹੀ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਅਜਿਹਾ ਕੋਰਸ ਲੀਜ਼ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਅਤੇ ਸਮੁੱਚੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਢਾਂਚੇ ਨਾਲ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜੁੜਿਆ ਹੋਵੇ। ਇਹ ਸੁਲ੍ਹਾ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੇ ਇਰਾਦੇ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਰੱਖਦਾ ਹੈ, ਵਿਨਾਸ਼ਕਾਰੀ ਵਿਆਖਿਆਵਾਂ ਤੋਂ ਬਚਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਇੱਕ ਸੁਮੇਲ, ਨਿਆਂਪੂਰਨ ਅਤੇ ਵਿਹਾਰਕ ਪੜ੍ਹਾਈ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ.

53. ਉਪਰੋਕਤ ਵਿਚਾਰ-ਵਟਾਂਦਰੇ ਦੀ ਰੌਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਨਾ ਤਾਂ ਲਾਗੂ ਕਾਨੂੰਨੀ ਢਾਂਚਾ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਲੀਜ਼ ਡੀਡ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ 'ਤੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਸੰਚਾਰ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਲਗਾਈ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਨੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਅਤੇ ਬੋਰਡ ਦੇ ਮਤਿਆਂ ਦੀ ਚੋਣਵੀਂ ਪੜ੍ਹਾਈ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਪਰ 1925 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 48 (ਏ) ਅਤੇ 51 (2) ਦੀ ਇਕਸਾਰ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸੰਗਿਕ ਵਿਆਖਿਆ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਲੀਜ਼ ਡੀਡ ਵਿਚ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਅਣਹੋਂਦ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਲੀਜ਼ ਦੀ ਮਿਆਦ ਖਤਮ ਹੋਣ 'ਤੇ ਸੰਚਾਰ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਾਨੂੰਨੀ ਆਦੇਸ਼ ਜਾਂ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀ ਸ਼ਰਤ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ, ਲੀਜ਼ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਤ 'ਤੇ ਲਾਜ਼ਮੀ ਆਵਾਜਾਈ ਲਈ ਦਾਅਵਾ ਅਸਫਲ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ.

54. ਭਾਵੇਂ ਦਲੀਲ ਵਿੱਚ, ਅਸੀਂ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਦੀ ਦਲੀਲ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ ਕਿ ਲੀਜ਼ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਵਾਹਨ ਚਲਾਉਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਤੱਥ ਜਿਸ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਉਹ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਲੀਜ਼ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਤ 'ਤੇ ਅਜਿਹੇ ਵਾਹਨ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਸਰਗਰਮ ਕਦਮ ਚੁੱਕਣ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ। ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਦੁਆਰਾ 1925 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 51 (2) 'ਤੇ ਇੱਕ ਵੱਡੀ ਨਿਰਭਰਤਾ ਰੱਖੀ ਗਈ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਬੋਰਡ ਆਪਣੇ ਖਰਚੇ 'ਤੇ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਨੂੰ ਇਮਾਰਤ ਬਾਰੇ ਦੱਸੇਗਾ। "ਉਸਦੀ ਕੀਮਤ 'ਤੇ" ਸ਼ਬਦ ਵਿੱਚ ਲੀਜ਼ ਹੋਲਡ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਫ੍ਰੀ ਹੋਲਡ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਬਦਲਣ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਚਾਰਜ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣਗੇ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਨਿਯਮਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਚਾਰਜ, ਸਟੈਂਪਿੰਗ ਚਾਰਜ ਆਦਿ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣਗੇ।

ਇਹ ਸਪਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1, ਲੀਜ਼ ਦੀ ਮਿਆਦ ਖਤਮ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਨਾ ਤਾਂ ਵਾਹਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਵਿੱਚ ਲਾਗਤ ਲਈ ਅਜਿਹੇ ਕਿਸੇ ਚਾਰਜ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਜਾਂ ਲਾਜ਼ਮੀ ਰੋਕ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕਰਕੇ ਕੋਈ ਵਿਕਲਪਕ ਉਪਾਅ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਦੀ ਧਾਰਾ 51 (2) 'ਤੇ ਨਿਰਭਰਤਾ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬਚਾਅ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਆਵੇਗੀ ਜਦੋਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਪਰੋਕਤ ਵਿਵਸਥਾ ਦੇ ਤਹਿਤ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਦੇ ਆਪਣੇ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਹੈ।

55. ਉਪਰੋਕਤ ਵਿਚਾਰ-ਵਟਾਂਦਰੇ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਤੋਂ, ਪਹਿਲੇ ਮੁੱਖ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦਾ ਜਵਾਬ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਨਾ ਤਾਂ ਬੰਧਿਤ ਸਨ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਨੂੰ ਬਲਾਕ-ਏ ਵਾਲੀ ਇਮਾਰਤ ਬਾਰੇ ਦੱਸਣ ਲਈ ਕਿਸੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਦੇ ਅਧੀਨ ਸਨ।

56. ਹੁਣ ਅਸੀਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਦੂਜੇ ਮੁੱਖ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਆਉਂਦੇ ਹਾਂ ਜੋ ਗੰਭੀਰ ਦੇਰੀ ਅਤੇ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਨਾਲ ਜੂਝ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਸਿਰਫ ਉਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਖਾਰਜ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਲੀਜ਼ ਦੀ ਮਿਆਦ 31.03.1955 ਨੂੰ ਖਤਮ ਹੋ ਗਈ ਸੀ। ਇਹ ਵੀ ਨਿਰਵਿਵਾਦ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਨੇ 2006 ਤੱਕ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੇਂ ਵਾਹਨ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ 14.08.2006 ਨੂੰ ਇੱਕ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਜੋ 1888 ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 527 ਦੇ ਤਹਿਤ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਕਨਵੈਨਸ ਡੀਡ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, 51 ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਲਈ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਨੇ ਕਨਵੈਨਸ ਡੀਡ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਮੰਗ ਨਹੀਂ ਉਠਾਈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਦਲੀਲ ਕਿ ਉਹ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨਾਲ ਲਗਾਤਾਰ ਸੰਪਰਕ ਵਿੱਚ ਸਨ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਜ਼ੁਬਾਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਤੱਥ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਕੋਈ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। 1888 ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 527 ਤਹਿਤ ਨੋਟਿਸ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਨੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕਰਕੇ ਜਾਂ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪਹੁੰਚ ਕਰਕੇ 10 ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਲਈ ਕੋਈ ਕਦਮ ਨਹੀਂ ਚੁੱਕਿਆ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਵਿਵਸਥਾ ਤਹਿਤ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸੀਮਾ ਦੀ ਮਿਆਦ ਛੇ ਮਹੀਨੇ ਸੀ। ਕਾਨੂੰਨੀ ਨੋਟਿਸ ਦੇ ਦਸ ਸਾਲ ਬਾਅਦ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ, ਭਾਵ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਕਾਰਨ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਦੇ 61 ਸਾਲਾਂ ਬਾਅਦ.

57. ਅਸੀਂ ਵੇਖਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਇਸ ਪਹਿਲੂ ਨਾਲ ਸਰਸਰੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਲਾਚੇ ਤੋਂ ਪੀੜਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਵੱਲੋਂ ਕਨਵੈਨਸ ਡੀਡ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਨਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਕਾਰਵਾਈ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਨੇ ਕਦੇ ਵੀ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਕੋਲ ਪਹੁੰਚ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਟੈਂਪ ਡਿਊਟੀ, ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਚਾਰਜ ਆਦਿ ਦੇ ਵੇਰਵੇ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ ਤਾਂ ਜੋ ਅਜਿਹੇ ਸਟੈਂਪ ਪੇਪਰਾਂ 'ਤੇ ਕਨਵੈਨੈਂਸ ਡੀਡ ਟਾਈਪ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕੇ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਲਈ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ

ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਨੇ ਨਾ ਤਾਂ ਕੋਈ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਉਪਰੋਕਤ ਪ੍ਰਭਾਵ ਲਈ ਕੋਈ ਸਬੂਤ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।

58. ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਦੇਰੀ ਅਤੇ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਤੋਂ ਪੀੜਤ ਨਾ ਮੰਨਣ ਵਿੱਚ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਲਿਆ ਗਿਆ ਨਜ਼ਰੀਆ ਕਾਇਮ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਭੂਮੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਦੇਰੀ ਅਤੇ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਨੂੰ ਮੁਆਫ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ, ਨਾਲ ਵਿਸਥਾਰ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਇਹ ਨਿਰੰਤਰ ਵਿਚਾਰ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੀਆਂ ਦੇਰੀ ਨਾਲ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਖਾਰਜ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ।

59. ਅਫਲਾਤੂਨ ਬਨਾਮ ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਲੈਫਟੀਨੈਂਟ ਗਵਰਨਰ, [21] ਵਿੱਚ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ:

> "9. ਇਸ ਸਮੇਂ ਲਈ ਇਹ ਮੰਨ ਕੇ ਕਿ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਜਨਤਕ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਉਚਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਕੀ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਉਚਿਤ ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਇਸ ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕੀਤੀ ਸੀ? ਜੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਸੱਚਮੁੱਚ ਜਨਤਕ ਉਦੇਸ਼ ਦੀ ਗੈਰ-ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਤੋਂ ਪੱਖਪਾਤ ਕਰਦੇ ਸਨ ਜਿਸ ਲਈ ਉਹ ਪਲਾਟਾਂ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ, ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵਾਜਬ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਉਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਕਦਮ ਚੁੱਕਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਸਨ। 1966 ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 6 ਤਹਿਤ ਘੋਸ਼ਣਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਤ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ ਉਹ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਅੱਗੇ ਨਹੀਂ ਵਧੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ 1970 ਵਿੱਚ ਹੀ ਆਪਣੀਆਂ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਨਾਲ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦਾ ਦਰਵਾਜ਼ਾ ਖੜਕਾਇਆ ਜਦੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 9 ਤਹਿਤ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਮੁਨਸ਼ੀ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਫ਼ੈਸਲੇ ਦੇ ਅਖੀਰਲੇ ਭਾਗ ਵਿੱਚ। ਭਾਰਤ ਸੰਘ [(1973) 2 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 337,342: (1973) 1 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 973, 975, 984], ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ: [ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. ਪੰਨਾ 344, ਪੈਰਾ 10]
>
> > ਬੈਂਚ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਕਿਸਮ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ 'ਚ ਅਸੀਂ ਉਪਰੋਕਤ ਰਾਹਤ ਦਿੰਦੇ ਸਮੇਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਦੋਸ਼ਾਂ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਲੈਂਦੇ ਪਰ ਅਸੀਂ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹਾਂ ਕਿ ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਉਹ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਲਾਸ਼, ਦੇਰੀ ਜਾਂ ਸਹਿਮਤੀ ਦੇ ਦੋਸ਼ੀ ਨਹੀਂ ਹਨ।
>
> ਸਾਨੂੰ ਨਹੀਂ ਲਗਦਾ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਚੈਕਸ ਸਨ।
>
> 10. ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਇਹ ਦਲੀਲ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਕਿਉਂਕਿ ਧਾਰਾ 4 ਤਹਿਤ ਜਾਰੀ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਜਨਤਕ ਉਦੇਸ਼ ਦੇ ਵੇਰਵੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ,

---

21 [1975] 1 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 802: (1975) 4 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 285

ਧਾਰਾ 4 ਤਹਿਤ ਜਾਰੀ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਉਹ ਪੱਖਪਾਤੀ ਸਨ ਕਿ ਉਹ ਧਾਰਾ 5-ਏ ਦੇ ਤਹਿਤ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਵਰਤੋਂ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਸਨ। ਕਿਉਂਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਦਾਇਰ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨਹੀਂ ਉਠਾਈ ਗਈ ਸੀ, ਸਾਨੂੰ ਨਹੀਂ ਲਗਦਾ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਇਨ੍ਹਾਂ ਅਪੀਲਾਂ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹਨ।

11. ਨਾ ਹੀ ਅਸੀਂ ਸੋਚਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ 1966 ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 6 ਅਧੀਨ ਘੋਸ਼ਣਾ ਪੱਤਰ ਦੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਨਾ ਦੇਣ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਿਵਹਾਰ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਇਹ ਪਟੀਸ਼ਨ ਉਠਾਉਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਦੋ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਵਿਚੋਂ ਇਕ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਨੂੰ 1959 ਵਿੱਚ ਜਾਰੀ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਨੂੰ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਲਈ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਆਉਣ ਲਈ 1972 ਤੱਕ ਇੰਤਜ਼ਾਰ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ ਕਿ ਜਨਤਕ ਉਦੇਸ਼ ਦੇ ਵੇਰਵੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਧਾਰਾ ४ ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਜਾਇਜ਼ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਲਈ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਜ਼ਰੂਰੀ ਮੁੱਦਾ ਹੈ। ਵਾੜ 'ਤੇ ਬੈਠ ਕੇ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਐਕੁਆਇਰ ਕਰਨ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਪੂਰੀ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇਣਾ ਕਿ ਧਾਰਾ 4 ਅਧੀਨ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 6 ਦੇ ਤਹਿਤ ਘੋਸ਼ਣਾ ਜਾਇਜ਼ ਹੈ ਅਤੇ ਫਿਰ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਤ ਹੋਣ ਸਮੇਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਉਪਲਬਧ ਆਧਾਰਾਂ 'ਤੇ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ 'ਤੇ ਹਮਲਾ ਕਰਨਾ ਟਾਲ-ਮਟੋਲ ਦੀਆਂ ਰਣਨੀਤੀਆਂ 'ਤੇ ਪ੍ਰੀਮੀਅਮ ਲਗਾਉਣਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਵੱਲੋਂ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਦੇਰੀ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਖਾਰਜ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ (ਦੇਖੋ ਤਿਲੋਕਚੰਦ ਮੋਟੀਚੰਦ ਬਨਾਮ ਐਚਬੀ ਮੁਨਸ਼ੀ [(1969) 1 ਐਸਸੀਸੀ 110: [1969] 2 ਐਸਸੀਆਰ 824] ਅਤੇ ਰਬਿੰਦਰਨਾਥ ਬੋਸ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਸੰਘ [(1970) 1 ਐਸਸੀਸੀ 84 : [1970] 2 ਐਸਸੀਆਰ 697)।

60. ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ **ਹਰੀ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ** [22] ਵਿੱਚ ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਕਿ:

"4. ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸਾਡਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਜੁਲਾਈ 1982 ਵਿੱਚ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਜਨਵਰੀ 1980 ਵਿੱਚ ਜਾਰੀ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ 'ਤੇ ਤਕਰੀਬਨ ਢਾਈ ਸਾਲ ਦੀ ਦੇਰੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਵਾਲ ਉਠਾਏ ਗਏ ਸਨ, ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਲਾਚੇ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਖਾਰਜ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਵਿਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਗਜ਼ਟ ਵਿਚ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਤ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨਾਂ ਬਾਰੇ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਪਤਾ ਸੀ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 9 (3) ਤਹਿਤ ਜਾਰੀ ਨੋਟਿਸਾਂ ਬਾਰੇ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਲੱਗਿਆ

---

22 (1984) 2 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 624

ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 9 (3) ਤਹਿਤ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨੋਟਿਸਾਂ ਬਾਰੇ ਪਤਾ ਲੱਗਣ ਤੱਕ ਗਜ਼ਟ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਹ ਦਲੀਲ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 4 (1) ਦੁਆਰਾ ਲੋੜੀਂਦੇ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੇ ਸਮੱਗਰੀ ਬਾਰੇ ਜਨਤਕ ਨੋਟਿਸ ਦੇ ਇਲਾਕੇ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਧਿਕਾਰਤ ਕੰਮ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਲੋੜੀਂਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹੋਣਗੇ। ਇਹ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ ਕਿ ਬਾਕੀ ਪਲਾਟਾਂ ਦੇ ਮਾਲਕ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੇ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਇਕੋ ਇਕ ਹੋਰ ਪਟੀਸ਼ਨ ਜਿਸ ਵਿਚ ਇਨ੍ਹਾਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਉਹ ਹੈ ਅਮਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਚਾਰ ਹੋਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੀ ਫਾਈਲ 'ਤੇ 1982 ਦੀ ਸਿਵਲ ਮਿਸਕ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 11476। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਖੇਰਾਗੜ੍ਹ ਵਰਗੀ ਛੋਟੀ ਜਿਹੀ ਜਗ੍ਹਾ ਜਿੱਥੇ ਇਹ ਪਲਾਟ ਸਥਿਤ ਹਨ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਥੋੜ੍ਹੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿੱਚ ਚਰਚਾ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਬਣ ਜਾਵੇਗੀ ਅਤੇ ਇਹ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰਨਾ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਜੋ ਉਸ ਜਗ੍ਹਾ ਦੇ ਵਸਨੀਕ ਹਨ, ਨੂੰ ਜੁਲਾਈ 1982 ਤੱਕ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਇਹ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ 1980 ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਤ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਢਾਈ ਸਾਲ ਬਾਅਦ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਦਖਲ ਅੰਦਾਜ਼ੀ ਨਾਲ ਗੰਭੀਰ ਜਨਤਕ ਪੱਖਪਾਤ ਹੋਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਅਪੀਲ ਸਿਰਫ ਦੇਰੀ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਅਸਫਲ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

61. ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਗ੍ਰੇਟਰ ਬੰਬਈ ਮਿਉਂਸਪਲ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਬਨਾਮ ਇੰਡਸਟਰੀਅਲ ਡਿਵੈਲਪਮੈਂਟ ਇਨਵੈਸਟਮੈਂਟ ਕੰਪਨੀ (ਪੀ) ਲਿਮਟਿਡ, [23] ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਅਤੇ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਦੇ ਸਵਾਲ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ:

> "29. ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਹ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਥਾਪਤ ਕਾਨੂੰਨ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਬੇਲੋੜੀ ਦੇਰੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਚੁੱਕੇ ਗਏ ਸਾਰੇ ਕਦਮ ਅੰਤਿਮ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਤੋਂ ਝਿਜਕਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਵਿਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਕੋਲ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 226 ਤਹਿਤ ਧਾਰਾ 4 (1) ਤਹਿਤ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 6 ਦੇ ਤਹਿਤ ਘੋਸ਼ਣਾ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦਾ ਅਖਤਿਆਰੀ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ। ਪਰ ਇਸ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਸਾਰੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਕਾਰਕਾਂ ਨੂੰ ਵਿਹਾਰਕ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਫੈਸਲਾ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਤਾਂ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਇਨਾਮ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਆਪਣੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਹੀਂ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਸੀ ਜੋ ਧਾਰਾ 226 ਦੇ ਤਹਿਤ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣ ਵਾਲਾ ਇੱਕ ਪਦਾਰਥਕ ਕਾਰਕ ਹੈ।

---

23 [1996] ਪੂਰਕ 5 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 551: (1996) 11 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 501

ਇਹ ਤੱਥ ਕਿ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਤੀਜੀ ਧਿਰ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਬਣਾਏ ਗਏ ਸਨ, ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਦਾ ਕੋਈ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਵੱਲੋਂ ਵਰਤੇ ਗਏ ਵਿਵੇਕ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਅੰਦਾਜ਼ੀ ਕਰਨਾ ਸਹੀ ਨਹੀਂ ਸੀ।

62. ਹਾਲ ਹੀ ਵਿੱਚ, ਨਿਊ ਓਖਲਾ ਉਦਯੋਗਿਕ ਵਿਕਾਸ ਅਥਾਰਟੀ ਬਨਾਮ ਹਰਕਿਸ਼ਨ, [24] ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ:

"12. ਇਸ ਤੋਂ ਵੀ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੇ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਕੀਤੀ, ਤਾਂ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੇ 3-12-1999 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਰਾਹੀਂ ਇਸ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਿਆ ਅਤੇ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਉਸ ਸਮੇਂ, ਇਨਾਮ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ. ਹਾਲਾਂਕਿ, ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਦੂਜੇ ਗੇੜ ਵਿੱਚ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਿਰਫ 3-12-1999 ਦੇ ਦਫਤਰੀ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਜਿਸ ਰਾਹੀਂ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 48 ਤਹਿਤ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਦੇ ਵੀ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਪਈ ਕਿ ਇਹ ਸੀਮਾ ਦੀ ਨਿਰਧਾਰਤ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ ਪਾਸ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉੱਪਰ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਦੇ ਦੂਜੇ ਗੇੜ ਵਿੱਚ ਵੀ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਆਪਣੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹੇ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਆਪਣੇ 12-3-2003 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਰਾਹੀਂ 3-12-1999 ਦੇ ਅਸਵੀਕਾਰ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ (ਵੇਦ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਬਨਾਮ ਉਦਯੋਗ ਮੰਤਰਾਲਾ (2003) 9 ਐਸਸੀਸੀ 542)। ਉਸ ਸਮੇਂ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਵੀ ਲੈ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਜੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਸਨ ਕਿ ਇਹ ਸੀਮਾ ਦੀ ਮਿਆਦ ਤੋਂ ਅੱਗੇ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਦੂਜੇ ਗੇੜ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਸਾਲ 2004 ਵਿਚ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਨਵੀਂ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕਰਨਾ ਨਾ ਸਿਰਫ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜ਼ਾਬਤਾ, 1908 ਦੇ ਆਰਡਰ 2 ਨਿਯਮ 2 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੁਆਰਾ ਰੋਕਿਆ ਜਾਵੇਗਾ, ਬਲਕਿ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਅਤੇ ਦੇਰੀ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ 'ਤੇ ਵੀ ਰੋਕ ਲਗਾਈ ਜਾਵੇਗੀ।

63. ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦਾ ਇੱਕ ਹੋਰ ਪਹਿਲੂ ਵੀ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਕੋਲ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦਾ ਕਾਨੂੰਨੀ ਉਪਾਅ ਸੀ

---

24 [2017] 1 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 572: (2017) 3 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 588

1988 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 527 ਜਿਸ ਦਾ ਉਹ ਲਾਭ ਲੈ ਸਕਦੇ ਸਨ। ਦਰਅਸਲ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਨੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਦੇ ਕੇ ਉਸ ਦਿਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅੱਗੇ ਵਧਿਆ ਪਰ ਕਦੇ ਵੀ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਸ ਲਈ ਸੀਮਾ ਛੇ ਮਹੀਨੇ ਸੀ। ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਨੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੀਮਾ ਦੇ ਚੁੰਗਲ ਤੋਂ ਬਚਣ ਲਈ ਸਿਰਫ 10 ਸਾਲਾਂ ਬਾਅਦ 2016 ਵਿੱਚ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦੀ ਚੋਣ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਸ਼੍ਰੀ ਵੱਲਭ ਗਲਾਸ ਵਰਕਸ ਲਿਮਟਿਡ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਇਹ ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿ:

> "9. ... ਕੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 226 ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਿਸੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਰਾਹਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਕਾਰਨ ਦੂਰ-ਦੁਰਾਡੇ ਦੇ ਅਤੀਤ ਵਿੱਚ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਇਹ ਲਾਚੇਜ਼ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਠੋਸ ਨਿਆਂਇਕ ਵਿਵੇਕ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਹੈ। ਜਿੱਥੇ ਕੋਈ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਜੋ ਮੁਕੱਦਮੇ ਰਾਹੀਂ ਵਿਕਲਪਕ ਉਪਾਅ ਦਾ ਲਾਭ ਲੈ ਸਕਦਾ ਸੀ, ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 226 ਤਹਿਤ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਪਹੁੰਚਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸੀਮਾ ਦੀ ਮਿਆਦ ਖਤਮ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਣਜਾਣ ਦੇਰੀ ਨੂੰ ਗੈਰ-ਵਾਜਬ ਸਮਝਣਾ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਚਿਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਨਿਯਮ ਇੱਕ ਸਖਤ ਫਾਰਮੂਲਾ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ. ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲੇ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ ਜਿੱਥੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 226 ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਰਾਹਤ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਛੋਟੀ ਮਿਆਦ ਦੀ ਦੇਰੀ ਨੂੰ ਵੀ ਕਾਫ਼ੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲੇ ਵੀ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ ਜਿੱਥੇ ਅਜਿਹੇ ਹਾਲਾਤ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ ਜੋ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਰਾਹਤ ਦੇਣ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ ਭਾਵੇਂ ਪਟੀਸ਼ਨ ਮੁਕੱਦਮੇ ਲਈ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸੀਮਾ ਦੀ ਮਿਆਦ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੋਵੇ। ਹਰੇਕ ਕੇਸ ਦਾ ਨਿਰਣਾ ਉਸ ਦੇ ਆਪਣੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੋ ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਵਿਵਹਾਰ, ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲੀ, ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਜਾਂ ਆਮ ਜਨਤਾ ਨੂੰ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਪੱਖਪਾਤ ਆਦਿ ਨੂੰ ਛੂਹਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ 'ਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ 28 ਸਤੰਬਰ 1976 ਨੂੰ ਹੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ 'ਚ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕਰਕੇ 1976 ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਿਵਲ ਅਰਜ਼ੀ ਨੰਬਰ 1365 ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਪਰ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 226 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਉਸ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਰਾਹਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕੀ ਅਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਾਪਸ ਲੈਣੀ ਪਈ। ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਵੀ ਮੰਨਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਭੁਗਤਾਨਯੋਗ ਉਚਿਤ ਡਿਊਟੀ ਤੋਂ ਵੱਧ ਐਕਸਾਈਜ਼ ਡਿਊਟੀ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਦੀ ਮਿਤੀ 'ਤੇ, ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਗਲਤੀ ਦਾ ਪਤਾ ਲੱਗਿਆ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, 28 ਸਤੰਬਰ, 1973 ਨੂੰ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਜਿਹੇ ਸਾਰੇ ਵਾਧੂ ਭੁਗਤਾਨ ਜੋ ਕਿ ਤਿੰਨ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ ਆਉਣਗੇ।

> ਜਿਸ ਤਾਰੀਖ ਨੂੰ 1976 ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਿਵਲ ਅਰਜ਼ੀ ਨੰਬਰ 1365 ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਉਸ ਨੂੰ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 226 ਤਹਿਤ ਵਾਪਸ ਕਰਨ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ। ਪਰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਐਸਟੋਪੇਲ ਅਤੇ ਸਹਿਮਤੀ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਅਸੀਂ ਇਸ ਗੱਲ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ 1 ਅਕਤੂਬਰ, 1963 ਅਤੇ 27 ਸਤੰਬਰ, 1973 ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਭੁਗਤਾਨ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਰਾਹਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਜੋ ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਪਹਿਲੀ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਤਿੰਨ ਸਾਲ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹੋਵੇਗੀ। 1973. ਤੁਰੰਤ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਵਿਭਾਗ ਦੁਆਰਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕੀਤੇ ਜਾਣ 'ਤੇ ਵਾਧੂ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤੇ ਸਨ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀਆਂ ਅਦਾਇਗੀਆਂ ਨੂੰ ਸਵੈਇੱਛਤ ਭੁਗਤਾਨ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਦਾ ਹੈ। (ਦੇਖੋ ਸੇਲਜ਼ ਟੈਕਸ ਅਫਸਰ ਬਨਾਮ ਕਨ੍ਹਈਆ ਲਾਲ ਮੁਕੰਦਲਾਲ ਸਰਾਫ [ਏਆਈਆਰ 1959 ਐਸਸੀ 135: [1959] ਐਸਸੀਆਰ 1350: 9 ਐਸਟੀਸੀ 747])

ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਵੀ ਨਹੀਂ ਲੱਗਦਾ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦਾ ਵਿਵਹਾਰ ਅਜਿਹੀ ਕਿਸਮ ਦਾ ਹੈ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਤਾਰ ਵਾਲੇ ਸ਼ੀਸ਼ੇ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵਾਧੂ ਭੁਗਤਾਨਾਂ ਦੀ ਵਾਪਸੀ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਅਯੋਗ ਬਣਾ ਦੇਵੇ।

ਇਸ ਲਈ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਦੇਰੀ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਖਾਰਜ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ। ਸਾਨੂੰ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਦੇ ਵਿਵਹਾਰ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਯੋਗਤਾ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦੀ ਜਿੱਥੇ ਇਸਨੇ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ 51 ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਲੰਬੀ ਮਿਆਦ ਲਈ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ 'ਤੇ ਚੁੱਪ ਰਹਿਣ ਦੀ ਚੋਣ ਕੀਤੀ। ਇੰਨੀ ਦੇਰੀ ਨਾਲ ਦੇਰੀ ਕਰਨ ਅਤੇ 2006 ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਨੋਟਿਸ ਭੇਜਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਦੁਬਾਰਾ ਕੋਈ ਤਨਦੇਹੀ ਦਿਖਾਉਣ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ ਅਤੇ 1888 ਦੇ ਐਕਟ ਤਹਿਤ ਸੀਮਾ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਨਾ ਕਰਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਦੀ ਬਜਾਏ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਨੇ 2016 ਵਿੱਚ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਹੀ ਹੁਸ਼ਿਆਰਤਾ ਅਤੇ ਸੱਚਾਈ ਦੀ ਘਾਟ ਦਿਖਾਈ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ 61 ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਲੰਬੀ ਦੇਰੀ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਲਈ ਅਪਣਾਇਆ ਗਿਆ ਰਸਤਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਦੇ ਵਿਵਹਾਰ ਨੂੰ ਦੇਖਦੇ ਹੋਏ ਸਾਨੂੰ ਨਿੰਦਣਯੋਗ ਨਹੀਂ ਲੱਗਦਾ।

64. ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਇਹ ਵੀ ਦੇਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਨੇ ਵਪਾਰਕ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਪਲਾਟ ਏ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨੂੰ ਬਦਲਣ ਲਈ 2009 ਵਿੱਚ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀਆਂ ਸਨ ਅਤੇ ਹੁਣ ਉਹ ਗਰੀਬ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਦੀ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਪ੍ਰਦਾਨ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ ਜਿਵੇਂ ਕਿ 1928 ਦੇ ਲੀਜ਼ ਡੀਡ ਵਿੱਚ ਸਹਿਮਤੀ ਹੋਈ ਸੀ। ਲੀਜ਼ ਡੀਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 2 (8) ਨੂੰ ਹੇਠਾਂ ਦੁਬਾਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜੋ ਲੀਜ਼ ਡੀਡ ਦਾ ਮਕਸਦ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦੱਸਦਾ ਹੈ:

"VIII. ਢਹਿ-ਢੇਰੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਇਮਾਰਤ (ਇਸ ਦੇ ਕੁਝ ਹਿੱਸਿਆਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਦੁਕਾਨਾਂ, ਦੇਖਭਾਲ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਕੁਆਰਟਰ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹੋਰ ਹਿੱਸੇ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ) ਨੂੰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਗਰੀਬ ਵਰਗਾਂ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ, ਕਿਰਾਏਦਾਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਲਈ ਰਿਹਾਇਸ਼ਾਂ ਵਜੋਂ ਵਰਤਣਾ, ਸਿਵਾਏ ਇਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਲੋੜੀਂਦੀ ਗਿਣਤੀ ਨਾ ਹੋਵੇ, ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ ਗਰੀਬ ਵਰਗਾਂ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਲਈ. ਅਤੇ ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਢਹਿ-ਢੇਰੀ ਹੋਈ ਇਮਾਰਤ ਜਾਂ ਇਸ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਿੱਸੇ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਾ ਕਰਨਾ, ਜਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਜਨਤਕ ਘਰ, ਰਿਫਰੈਸ਼ਮੈਂਟ ਰੂਮ, ਬੂਥ, ਜਾਂ ਦੁਕਾਨ ਵਜੋਂ ਵਰਤਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਾ ਦੇਣਾ, ਜਾਂ ਤਾਂ ਨਸ਼ੀਲੀਆਂ ਸ਼ਰਾਬਾਂ ਦੇ ਖਤਮ ਹੋਏ ਅਹਾਤੇ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਬਾਹਰ ਖਪਤ ਲਈ ਵਿਕਰੀ ਲਈ, ਚਾਹੇ ਉਹ ਦੇਸ਼ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਵਿਦੇਸ਼ੀ, ਅਤੇ ਚਾਹੇ ਪ੍ਰਚੂਨ ਜਾਂ ਥੋਕ ਦੁਆਰਾ, ਜਾਂ ਰਿਹਾਇਸ਼ਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ, ਬੋਰਡ ਦੀ ਲਿਖਤੀ ਲਿਖਤੀ ਸਹਿਮਤੀ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੇਂ ਖਤਮ ਹੋਈ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਅਸਥਿਰ, ਫੈਕਟਰੀਆਂ, ਵਰਕਸ਼ਾਪਾਂ ਜਾਂ ਕਾਰਜ ਸਥਾਨਾਂ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦੇਣ ਲਈ ਨਹੀਂ. ਅਤੇ ਉਕਤ ਇਮਾਰਤ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹਾ ਕੁਝ ਵੀ ਨਾ ਕਰਨਾ ਜਾਂ ਦੁੱਖ ਨਾ ਝੱਲਣਾ ਜੋ ਬੋਰਡ ਜਾਂ ਇਸ ਜਾਂ ਗੁਆਂਢ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਮਾਲਕਾਂ ਜਾਂ ਕਬਜ਼ੇਦਾਰਾਂ ਲਈ ਸ਼ੋਰ, ਹਾਨੀਕਾਰਕ ਜਾਂ ਅਪਮਾਨਜਨਕ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ।

65. ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, 1925 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਪ੍ਰਸਤਾਵਨਾ ਵਿੱਚ ਇਹ ਵੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਹ "*ਬੰਬਈ ਸ਼ਹਿਰ ਦੇ ਸੁਧਾਰ ਅਤੇ ਭਵਿੱਖ ਦੇ ਵਿਸਥਾਰ ਲਈ ਨਵੀਆਂ ਅਤੇ ਬਦਲੀਆਂ ਗਲੀਆਂ ਬਣਾ ਕੇ, ਕੁਝ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਗੈਰ-ਸਿਹਤਮੰਦ ਇਮਾਰਤਾਂ ਨੂੰ ਹਟਾ ਕੇ ਜਾਂ ਬਦਲ ਕੇ, ਬਿਹਤਰ ਹਵਾ ਦੀ ਆਵਾਜਾਈ ਅਤੇ ਮਨੋਰੰਜਨ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹੀਆਂ ਥਾਵਾਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਕੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਕਤ ਸ਼ਹਿਰ ਦੇ ਵਸਨੀਕਾਂ ਦੇ ਕੁਝ ਵਰਗਾਂ ਲਈ ਅਤੇ ਬੰਬਈ ਸਿਟੀ ਪੁਲਿਸ ਲਈ, ਖਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਰੱਖ ਕੇ ਅਤੇ ਹੋਰ ਤਰੀਕਿਆਂ ਨਾਲ ਨਵੇਂ ਸੈਨੇਟਰੀ ਰਿਹਾਇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਉਸਾਰੀ ਕਰਕੇ;* ਹਾਲਾਂਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਨੂੰ ਇਸ ਨੂੰ ਵਪਾਰਕ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਵਰਤਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਜੇ ਜ਼ਮੀਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਪਹੁੰਚਾਈ ਗਈ ਹੁੰਦੀ, ਇਹ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਦਿਖਾਇਆ ਜਾ ਚੁੱਕਾ ਹੈ ਕਿ 1928 ਦੇ ਵਿਕਰੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਵਿੱਚ ਵਾਹਨ ਕਦੇ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਵਾਹਨ ਲਈ ਕੋਈ "ਲਾਗਤ" ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਲੀਜ਼ ਡੀਡ ਨੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨੂੰ ਵਪਾਰਕ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਬਦਲਣ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ।

66. ਇਹ ਸਪਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਬੰਧ ਦਾ ਰੱਖਿਆਤਮਕ ਅਤੇ ਕਲਿਆਣ-ਮੁਖੀ ਚਰਿੱਤਰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਉਦੇਸ਼ ਦਾ ਅਨਿੱਖੜਵਾਂ ਅੰਗ ਹੈ। ਲੀਜ਼ ਡੀਡ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 2 (ਅੱਠਵੀਂ) ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨਾ ਕੋਈ ਅਸਾਧਾਰਣ ਦਾਖਲਾ ਨਹੀਂ ਸੀ; ਇਸਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਇਹ ਸੁਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕਰਨਾ ਸੀ ਕਿ ਜਾਇਦਾਦ ਇੱਕ ਸਾਧਨ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰੇਗੀ

ਆਰਥਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਮਜ਼ੋਰ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਦੇ ਕੇ ਸਮਾਜਿਕ ਬਿਹਤਰੀ। ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ, ਪ੍ਰਸਤਾਵਨਾ ਦੇ "ਵਸਨੀਕਾਂ ਦੇ ਕੁਝ ਵਰਗਾਂ ਲਈ ਨਵੇਂ ਸਵੱਛ ਘਰਾਂ ਦੀ ਉਸਾਰੀ" 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦੇਣ ਦੇ ਨਾਲ ਮਿਲ ਕੇ, ਸਮਾਜ ਦੇ ਗਰੀਬ ਵਰਗਾਂ ਲਈ ਠੋਸ ਲਾਭ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਵਿਧਾਨਿਕ ਨੀਤੀ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਤੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦਾ ਢਾਂਚਾ ਸਿਰਫ ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਨਹੀਂ ਹੈ; ਇਸ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੀਆਂ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸਮਾਜਿਕ ਲੋੜਾਂ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਲਈ ਸ਼ਹਿਰੀ ਵਿਕਾਸ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਵਪਾਰਕ ਸ਼ੋਸ਼ਣ ਵੱਲ ਮੁੜ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਕੇ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਉਸ ਬੁਨਿਆਦ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਦੀ ਧਮਕੀ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ 'ਤੇ ਅਸਲ ਸਮਝੌਤਾ ਖੜ੍ਹਾ ਸੀ। ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਉਦੇਸ਼ ਦੋਵੇਂ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹਨ ਕਿ "ਖਤਮ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਇਮਾਰਤ" ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਚੁਕਵੀਂ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਸਮਰਪਿਤ ਰਹੇ ਜੋ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਫੈਲ ਰਹੇ ਮਹਾਨਗਰ ਵਿੱਚ ਵਧੀਆ ਰਹਿਣ ਦੇ ਹਾਲਾਤ ਲੱਭਣ ਲਈ ਸੰਘਰਸ਼ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕਰਨਾ ਜਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕਰਨਾ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਇਰਾਦੇ ਵਾਲੇ ਸਮਾਜਿਕ ਕਾਰਜ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰ ਦੇਵੇਗਾ ਅਤੇ ਜਨਤਕ ਭਲਾਈ ਦੀ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਯੋਜਨਾ ਨੂੰ ਨਿੱਜੀ ਮੁਨਾਫੇ ਦੇ ਸਾਧਨ ਵਿੱਚ ਬਦਲ ਦੇਵੇਗਾ।

67. ਇਰਾਦੇ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਵਾਸ ਨਾ ਸਿਰਫ ਲੀਜ਼ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਹੈ ਬਲਕਿ ਉਸ ਨੀਤੀ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਵੀ ਹੈ ਜਿਸ ਨੇ ਸਮੁੱਚੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਤ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਕਾਨੂੰਨ ਅਤੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਮਿਲ ਕੇ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਸ਼ਹਿਰੀ ਸੁਧਾਰ ਕਮਜ਼ੋਰ ਵਰਗਾਂ ਦੀ ਭਲਾਈ ਨਾਲ ਮੇਲ ਖਾਂਦਾ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਯੋਜਨਾ ਤਹਿਤ ਅਲਾਟ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜ਼ਮੀਨ, ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ "ਗਰੀਬ ਵਰਗਾਂ" ਦੀ ਰਿਹਾਇਸ਼ 'ਤੇ ਕੇਂਦਰਿਤ, ਦਾ ਵਪਾਰਕ ਸ਼ੋਸ਼ਣ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਦਾ ਸਿੱਧਾ ਅਪਮਾਨ ਹੈ। ਮਕਾਨ ਦੀਆਂ ਕਮੀਆਂ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਨ ਅਤੇ ਲੋੜਵੰਦਾਂ ਲਈ ਸ਼ਹਿਰੀ ਜੀਵਨ ਵਿੱਚ ਸੁਧਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਬਜਾਏ, ਸਰੋਤ ਨੂੰ ਮੁਨਾਫਾ ਕਮਾਉਣ ਵਾਲੇ ਉੱਦਮਾਂ ਵੱਲ ਮੋੜ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਜੋ ਕਮਜ਼ੋਰ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਨ ਲਈ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ

68. ਇਹ ਵਿਵਹਾਰ ਲਾਭਕਾਰੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੈ। 1925 ਦੇ ਐਕਟ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਿਆਪਕ ਸਮਾਜਿਕ ਟੀਚਿਆਂ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰਨਾ ਸੀ - ਬਿਹਤਰ ਸਵੱਛਤਾ, ਬਿਹਤਰ ਜੀਵਨ ਪੱਧਰ, ਅਤੇ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਯੋਜਨਾਬੱਧ ਸ਼ਹਿਰੀ ਵਿਕਾਸ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਹਾਸ਼ੀਏ 'ਤੇ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਭਾਈਚਾਰੇ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ ਅਤੇ ਲਾਭ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਨੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਦੀ ਅਣਦੇਖੀ ਕਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦੇਣ ਨਾਲ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਸਥਾਪਤ ਸੁਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਫਾਇਦਿਆਂ ਨੂੰ ਖੋਖਲਾ ਕਰਨ ਦਾ ਦਰਵਾਜ਼ਾ ਖੁੱਲ੍ਹ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਹ ਇਕ ਮਿਸਾਲ ਕਾਇਮ ਕਰੇਗਾ ਜਿੱਥੇ ਕਮਜ਼ੋਰ ਸਮੂਹਾਂ ਨੂੰ ਉੱਚਾ ਚੁੱਕਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਕਾਨੂੰਨੀ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਪਾਰਕ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਚੁਣਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਜਨਤਕ ਅਥਾਰਟੀਆਂ, ਨਿੱਜੀ ਅਦਾਰਿਆਂ ਅਤੇ ਆਬਾਦੀ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਕਮਜ਼ੋਰ ਵਰਗਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਮੌਜੂਦ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨੂੰ ਕਮਜ਼ੋਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਗ੍ਰੇਟਰ ਮੁੰਬਈ ਨਗਰ ਨਿਗਮ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ
ਸੈਂਚੁਰੀ ਟੈਕਸਟਾਈਲਜ਼ ਐਂਡ ਇੰਡਸਟਰੀਜ਼ ਲਿਮਟਿਡ ਅਤੇ ਹੋਰ

69. ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ, ਸਾਰੀ ਵਿਵਸਥਾ ਇੱਕ ਬਦਲੇ 'ਤੇ ਟਿਕੀ ਹੋਈ ਹੈ: ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸ਼ਰਤਾਂ 'ਤੇ, ਘੱਟੋ ਘੱਟ ਕਿਰਾਏ ਦੇ ਨਾਲ ਅਤੇ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਲੀਜ਼ 'ਤੇ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਜੋ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ ਕਿ ਘੱਟ ਅਧਿਕਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਠੋਸ ਲਾਭ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਣ. ਜਦੋਂ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਇਸ ਵਿਵਸਥਾ ਨੂੰ ਵਪਾਰਕ ਲਾਭ ਲਈ ਇੱਕ ਸਾਧਨ ਵਿੱਚ ਬਦਲਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਬੁਨਿਆਦੀ ਸੌਦੇਬਾਜ਼ੀ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵੱਡੇ ਭਲੇ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿੱਜੀ ਸੰਸਥਾ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੇ ਗਏ ਜਨਤਕ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨੂੰ ਧੋਖਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਨਾ ਸਿਰਫ ਲਾਭਪਾਤਰੀਆਂ ਦੇ ਵਰਗ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾਉਂਦਾ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਨੂੰਨ ਅਤੇ ਸਮਝੌਤਾ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਬਲਕਿ ਲਾਭਕਾਰੀ ਵਿਧਾਨਕ ਢਾਂਚੇ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਸਲ ਉਦੇਸ਼ ਦੇ ਉਲਟ ਵਿਗਾੜਨ ਅਤੇ ਸ਼ੋਸ਼ਣ ਕਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦੇ ਕੇ ਵਿਆਪਕ ਜਨਤਕ ਹਿੱਤਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਖਤਰੇ ਵਿੱਚ ਪਾਉਂਦੀ ਹੈ

70. ਉੱਪਰ ਦਰਜ ਸਾਰੇ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ, ਅਪੀਲ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਖਾਰਜ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ.

71. ਬਕਾਇਆ ਅਰਜ਼ੀਆਂ, ਜੇ ਕੋਈ ਹਨ, ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

ਕੇਸ ਦਾ ਨਤੀਜਾ: ਅਪੀਲ ਮਨਜ਼ੂਰ

ਸਿਰਲੇਖ ਦੁਆਰਾ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ: ਨਿਧੀ ਜੈਨ

ਬੇਦਾਅਵਾ :- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਰਣਾ/ਨਿਆਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ । ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਨਿਆਂ/ ਨਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ।

Yadwinder Singh
Enrl. No. P/956/2016